

ПОСОКА НА РАСТЕНЕ

ЛЕКЦИИ ОТЪ УЧИТЕЛЯ
НА
МЛАДЕНЖКИЯ ОКУЛТЕНЪ КЛАСЪ
ГОДИНА VI (1926 — 1927 г.)
ТОМЪ I.

СОФИЯ
1939

ПОСОКА НА РАСТЕНЕ

ЛЕКЦИИ ОТЪ УЧИТЕЛЯ
НА
МЛАДЕНКИЯ ОКУЛТЕНЪ КЛАСЪ
ГОДИНА VI (1926 — 1927 г.)
ТОМЪ I.

СОФИЯ
1938

Посока на растене.

— Вѣренъ, истиненъ, чистъ и
благъ всѣкога бжди!

Размишление.

Пишете върху темитѣ: „Ролята на поезията, музиката и религията въ живота. Най-важната работа следъ яденето. Най-малкиятъ потикъ въ живота.“

Сега, желая ви тази година да проявите по-голѣмо творчество, поне въ специфична областъ, а не да преобразите свѣта. Представете си, че въ васъ се роди известна идея, да създадете нѣщо, но срѣщате голѣми мъжнотии на пътя си. Какъ ще се справите съ тѣзи мъжнотии? Вземете примѣръ отъ семето. Какъ се справя житното зърно? Щомъ го посадите въ земята, следъ известно време то пониква и започва да се развива. Въ пътя на развитието си, житното зърно опредѣля посоката на движението си нагоре, къмъ слънцето. То намира, че този е пътятъ на спасението му. Като се намѣри въ трудни условия, житното зърно казва: Веднѣжъ съмъ попаднало въ земята, въ гжстата материя, колкото и да викамъ, никой нѣма да ме чуе; колкото и да роптая, всичко ще бжде безполезно; колкото и да се съмнявамъ въ себе си, безпредметно е. Сега не ми остава

нищо друго, освенъ да избира една отъ дветѣ посоки: нагоре или надолу. Ако вървя надолу, все повече ще затъвамъ. Ще започна да работя, ще правя усилия да пробия земята, да излѣза на повърхността ѝ, да видя слънцето, носителъ на живота.

Често ученицитѣ се натъкватъ на противоречия и казватъ: Не знаемъ, какво да правимъ, какъ да разрешимъ труднитѣ задачи на живота си. — Чудна работа! Растенията знаятъ, какъ да се справятъ, а човѣкъ не знае, какъ да постъпи и какво да прави. Ако попитате растенията, какво трѣбва да правите, тѣ ще ви кажатъ: Има две посоки на работа — нагоре или надолу. Друго нѣщо растенията не могатъ да направятъ, понеже тѣ се движатъ въ две измѣрения. Въ това отношение, човѣкъ е подобенъ на растение, посадено въ земята. Отдесте дошли и нажде отивате, не знаете. Какво трѣбва да правите при тѣзи условия? Щомъ сте посадени въ земята, нищо друго не ви остава, освенъ да работите при даденитѣ условия, да си пробиете пътъ къмъ слънцето и да поемете посоката нагоре. Трѣбва ли житното зърно да напусне мѣстото, дето е посадено, и да се подаде на предложението на нѣкаква бубулечица, да се скрие въ нейната дупка? Какво правятъ съвременнитѣ хора? Като се намѣрятъ въ нѣкакво затруднение, тѣ започватъ да търсятъ дупки да се криятъ отъ неблагоприятнитѣ условия. — Не, дето си попадналъ, тамъ трѣбва да решавашъ задачитѣ си.

Като ученици, вие сте посадени въ земята, да се учите. Въ съзнателното учене е растенето на ученика. Когато растението разбере, че е посадено въ земята, то не се запитва, кой го е посадилъ и защо, но започва да работи, да преодолява условията, за да излѣзе на повърхността на земята, да види слънцето, да използва неговата свѣтлинна и топлинна енергия и да започне да расте. Въ процеса на растенето, семето изучава елементитѣ на земята, ползува се отъ тѣхъ и ги обработва въ себе си. Семето седи далечъ отъ човѣшката философия, кой го е посадилъ и защо е посадено. Трѣбва ли детето, което ходи на училище, да се запитва, кой го изпратилъ, защо го изпратилъ и какво трѣбва да прави? Не се интересувайте отъ въпроса, какви сж били намѣренията на баща ви, като ви е пратилъ на училище. Щомъ сте изпратени на училище, отъ васъ се иска да учите — нищо повече. Много философи разискватъ върху въпроса, защо е дошълъ човѣкъ на земята, но досега никой не го е разрешилъ и нѣма да го разреши. Хиляди години още ще минатъ, но този въпросъ ще остане все неразрешенъ. Този въпросъ ще се разреши, когато хората завършатъ развитието си на земята. Докато е въ водата, рибата не съзнава положението си. Щомъ излѣзе отъ водата, тя знае вече, че е била риба. Следователно, докато е въ своята физическа форма, човѣкъ минава презъ състоянието на животно. Единъ день, когато на-

пусне физическата си форма, той ще съзнае положението си като човѣкъ. Той ще измѣни сегашнитѣ си нрави и обичаи и ще мине въ по-висока форма на животъ.

Като ученици, вие трѣбва да дойдете до положение да измѣняте неблагоприятнитѣ условия, въ които живѣте. Тѣ седатъ главно въ вашия умъ, въ съзнанието ви. Много хора внасятъ въ ума си такива мисли, които ги правятъ маниаци. Отъ сутринъ до вечеръ тѣ сж на щрекъ, мислятъ, че ги преследватъ да ги убиватъ. За да се развива правилно, човѣкъ трѣбва да изхвърли отъ ума си всички мисли, които му препятствуватъ. Дръжте въ ума си мисълта, че нищо не може да ви спѣва. Може ли вжето да спѣва дървото? Ако вържете едно дърво съ вжже, нѣма да мине много време, и вжето ще се скжса. Дървото е въ сила да се справи съ всички препятствия, съ всички неблагоприятни условия, при които се намира. Колко повече човѣкъ може да преодолѣе неблагоприятнитѣ условия на своя животъ. Дървото, растенията разбиратъ химия и я прилагатъ въ живота си. Ако увиете желѣзенъ телъ около едно дърво, то ще отдѣли отъ себе си такива сокове, които ще разядатъ желѣзото, и въ скоро време ще се освободи отъ него. И въ човѣка сж вложени сили, чрезъ които той може да преодолява препятствията, които срѣща на пътя си. Обаче, затова се изискватъ знания. Както растенията познаватъ елементитѣ на почвата, законитѣ на свѣтлината и на топлината и

се ползватъ отъ тѣхъ, така и хората могатъ да приложатъ своитѣ знания.

Растенията знаятъ и посоката, къмъ която трѣбва да се движатъ, вследствие на което отправятъ коренитѣ си надолу — къмъ центъра на земята, а клонетѣ нагоре — къмъ центъра на слънцето. Като прилагатъ своитѣ знания, растенията растатъ и се развиватъ. Приложете и вие своитѣ знания, да растете, да се развивате правилно. Това не се постига изведнѣжъ. Човѣкъ ще пѣпли, ще се движи стѣпка по стѣпка, докато дойде до върха, къмъ който се стреми. Това значи, да бѣде човѣкъ герой. Мжнотиитѣ, препятствията въ живота на човѣка не сж нищо друго, освенъ наслоявания, натрупвания въ съзнанието му, надъ които той трѣбва да излѣзе. Както растенията сж засипани съ прѣстъ, така и въ съзнанието на човѣка има редъ наслоявания отъ миналото, отъ които той трѣбва да се освободи. Силенъ човѣкъ е онзи, който може да се справя съ мжнотиитѣ си. Който не може да се справя съ мжнотиитѣ си, той е слабъ човѣкъ. Той лесно се обезсърдвава и търси начинъ да тури край на живота си.

Единъ младъ студентъ се отчаялъ отъ своитѣ неуспѣхи и намислилъ да се удави. За тази целъ, той отишълъ край една рѣка, спрѣлъ се на брѣга и започналъ да мисли, какъ да се хвърли въ водата. Той започналъ да се вглежда налѣво — надѣсно, дано го види нѣкой, да, го разубеди, да му покаже нѣкакъвъ начинъ

да се справи съ положението си. Ако се намѣри такъв човѣкъ, младиятъ момъкъ би билъ готовъ веднага да се откаже отъ намѣрението си да се дави. Той ще намѣри смисъла на живота, ще придобие сили да се справя съ противоречията си.

Сега, вие трѣбва да работите съзнателно, да прилагате всичко, което сте научили. Отнасяйте се критично къмъ онова, което четете, защото всѣки поетъ, писателъ, философъ, ученъ внася въ произведенията си, както положителното, така и отрицателното, което носи въ себе си. Запримѣръ, песимистичната теория на Шопенхауера представя нѣщо старинно. Да се поддържа философията, че животътъ нѣма смисълъ, това подразбира старото въ живота. Старото, като сухо дърво, трѣбва да се изкорени и вмѣсто него да се посади нѣщо ново. Съвременитѣ младежи четатъ безразборно. Тѣ не правятъ изборъ на книгитѣ, които четатъ, вследствие на което чувствата имъ се развиватъ чрезмѣрно. Въ това отношение, нѣкои романисти действуватъ особено вредно върху младежта. Съ съчиненията си тѣ внасятъ въ чувствата имъ особено разкашкане. Подъ влиянието на тази литература, младежитѣ попадатъ въ особена областъ на чувствата, въ тъй наречената „астрална каша“. Преди всичко, героитѣ и героинитѣ, които авторътъ изнася, не сж истински герои. Какъвъ герой е този, който отъ любовъ къмъ своята възлюбена убива човѣкъ? Геройство, което е стимули-

рано отъ ревностъ, отъ злоба къмъ нѣкого, не е геройство. Геройство е да респектирашъ човѣка, безъ да го убивашъ, безъ да посѣгаашъ на него. Истински герой е онзи, който, като минава презъ нѣкоя гора, дето има разбойници, може да ги приспи, да вземе оржията имъ и да си замине. Като се събудятъ, разбойниците виждатъ, че сж обезоржжени, но оставатъ доволни, че поне животътъ имъ е пощаденъ.

Сега, отъ васъ се иска работа, да създадете нѣщо хубаво въ себе си. Мнозина отъ васъ изучаватъ астрология, познаватъ сждбата на хората, а своята не познаватъ. Такива гадатели има много по свѣта. Преди освобождението още, въ варненско, се явила една циганка — гадателка, която гледала на охлювъ и предсказвала на хората много нѣща. Съ стоици хора се изреждали при нея да имъ гадае. По едно време тя била поканена нѣкъде, вънъ отъ родното си мѣсто, да гадае. Пътътъ ѝ минавалъ презъ гора. Тя била нападната отъ крадци, които я обрили. Много работи тя предсказвала на хората, но своята сжба не могла да познае — не знаела, че крадци ще я нападнатъ и обратъ. Това виждаме навсѣкжде въ живота. Срѣщаме учени, професори, които знаятъ много, но едно само не знаятъ, кога ще дойде при тѣхъ най-голѣмиятъ крадецъ — смъртта, да ги обере. Може ли да се нарече този човѣкъ ученъ? — Като отидемъ на другия свѣтъ, тогава ще научимъ всичко, което сега

не знаемъ. — Отде знаете, че на онзи свѣтъ ще имате по-добри условия отъ тия на земята? Който не може да използва условията на земята, той не може да използва условията и на онзи свѣтъ. Докато е на земята още, човѣкъ трѣбва да учи, да придобива знания, които да му служатъ като срѣдство за защита срещу смъртта. Една отъ задачитѣ на човѣка е да придобие безсмъртието. Ако смъртта го нагълта, той трѣбва така да ѝ се противопостави, че да не може да го смели въ стомаха си. Щомъ не може да го смели, както трѣбва, смъртта ще се принуди да го изхвърли навънъ. Мислите ли, че ако човѣкъ се моли на Бога усърдно, може да остане въ гроба? — Не, гробътъ ще се разпука, но вѣрващиятъ, както и онзи, който люби Бога, нѣма да остане заровенъ въ земята. Той ще излѣзе отъ гроба и ще отиде да работи. Като ученици, всички трѣбва да работите, да не чакате да ви бутатъ съ остенъ. За тази година отъ всички се изисква да си изработите планъ за плодотворна работа. Добре е на края на годината да имате поне микроскопически придобивки.

Като ученици, вие трѣбва да живѣте въ хармония. За да спазвате хармонията въ природата, всѣки отъ васъ трѣбва да намѣри своето мѣсто. Когато влизате въ класъ, всѣки трѣбва да седне до такъвъ другаръ, съ когото си хармонира. Тази хармония се опредѣля отъ планетнитѣ съчетания. Нѣкой отъ васъ се намира

подъ влиянието на Земята; другъ — подъ влиянието на Слънцето; трети — подъ влиянието на Юпитеръ и т. н. Въ зависимостъ отъ тия влияния, на всѣки човѣкъ сж дадени съответни дарби и способности, които той трѣбва да развива. Не само въ окултната школа, но и въ обикновенитѣ училища, ученицитѣ трѣбва да се нареждатъ така, че всѣки да сѣда до другаръ, съ когото си хармонира. Мнозина се страхуватъ отъ влияния, вследствие на което избѣгватъ дружбата си съ нѣкои хора. Никой на никого не може да влияе. Ако има нѣкакво влияние, то не е опасно, не може да спѣва човѣка. Хората могатъ да си противодействуватъ едни на други, но не и да се спѣватъ. Ето защо, за да не си противодействуватъ, тѣ трѣбва да се ползуватъ отъ доброто влияние на силитѣ, които работятъ въ тѣхъ. Нѣкой казва: Еди-кой си ми влияе съ мисълта си.—Щомъ той ти влияе, и ти можешъ да му влияешъ. Живитѣ хора могатъ да си влияятъ едни на други. Ако нѣкой живъ човѣкъ ти влияе, бжди и ти живъ да му влияешъ. Ако нѣкой човѣкъ е земенъ типъ, може ли той да влияе на Луната или на Слънцето? Слънцето, обаче, влияе на земята, като ѝ изпраща свѣтлина и топлина. Колкото слабо да е влиянието на земята, и тя влияе на другитѣ планети. Влиянието е великъ законъ. Тѣй щото, пазете се отъ противодействие, но не и отъ влияние. Колкото и да се пазите отъ влияние, вие не можете да го избѣгнете. Какъ ще избѣгнете влиянието на слън-

цето? Какъ ще избѣгнете влиянието на земята, на твърдата почва? За да укрепне, за да се развие, дървото трѣбва да пусне коренитѣ си дълбоко въ земята, да се свърже съ нея, да се намира подъ нейното влияние. Какъ ще развие човѣкъ тѣлото си, ако не се намира подъ влиянието на земята?

Съвременнитѣ хора трѣбва да изучаватъ динамиката на човѣшкото тѣло въ връзка съ планетнитѣ влияния върху него. Така той ще разбере, че известни клетки отъ тѣлото му се намиратъ подъ влиянието на Слънцето, други — подъ влиянието на Сириусъ, трети — подъ влиянието на Юпитеръ и т. н. Изобщо, съ колкото по-възвишени същества и планети е свързанъ човѣкъ, толкова по-възвишена и обработена е материята на неговото тѣло. Колкото по-обработена е материята на човѣшкото тѣло, толкова и животътъ му е по-възвишенъ. Степенътъ на човѣшкото развитие се опредѣля отъ материята на неговия организъмъ. Животътъ на човѣка се изразява чрезъ материята. Колкото повече се развива съзнанието на човѣка, толкова повече той се свързва съ звездитѣ и планетитѣ. Когато използва влиянието на всички слънца въ козмоса, човѣкъ дохожда до съвършенство.

Като сте дошли на земята, вие трѣбва да изучавате планетитѣ и звездитѣ въ слънчевата система, да знаете, какво влияние упражняватъ върху васъ. Запримѣръ, нѣкои сж забелязали, че Сатурнъ указва лошо влияние вър-

ху човѣка. Обаче, тѣ не сж проследили, въ какви случаи, именно, Сатурнъ влияе зле. Когато човѣкъ се бори съ Сатурна, т. е. съ сждбата си, последната го гази. Докато мисли, че самъ може да устрои сждбата си, човѣкъ всѣкога ще изпитва нейнитѣ удари. Той всѣкога ще срѣща противодействието на Сатурна. Юпитеръ пъкъ казва на човѣка, че трѣбва да бжде благороденъ, великодушенъ, доблестенъ, щедъръ, безъ да употребява нѣкакво насилие. — Какъвто съветъ и да даде Сатурнъ на човѣка, последниятъ казва: Това не е твоя работа. Азъ зная, какъ да наредя работитѣ си. — Добре, ще се опиташъ. Знай, че ако отворишъ война, трѣбва да устоишъ. Не устоишъ ли, ще носишъ последствията на твоята неразумность. Затова е казано: „Не противи се на злото!“

Какво представя злото? — Злото е сборъ отъ действия на сжщества, които не спазватъ Божиитѣ закони. „Не се противи на злото“, това значи, не се противи, нито осжждай тия сжщества, които не спазватъ законитѣ. Каквото и да правите, тѣзи сжщества сж безпощадни въ проявитѣ си. Тѣ трошатъ камъни и скали въ планината съ динамитъ. Видите ли това, отдалечъ още се отбийте отъ пжтя си. Не минавайте покрай тѣхъ. Ако трѣбва да минете край тѣхната кариера, минете и заминете, безъ да имъ кажете нѣщо. Нѣкой се оплаква отъ сждбата си. — Не, дойдешъ ли до сждбата си, отдалечи се малко и оттамъ изучавай

законитѣ ѝ. Макаръ и да сте млади, вие ще научите много нѣща отъ сждбата си. Докато сте още млади, вие трѣбва да разрешите много въпроси.—Не може ли тия въпроси да се разрешаватъ на зрѣла възраст? — Има въпроси, които човѣкъ трѣбва да разреши още сега, на младини. Младиятъ трѣбва да работи, да учи, а стариятъ, който е пропусналъ това време, трѣбва да се разкайва. Започне ли младиятъ да се разкайва, той преждевременно е остарѣлъ. Когато грѣши, младиятъ трѣбва да изправя погрѣшките си. Срѣща ли мжнотии, той трѣбва да ги преодолява. На младия не е позволено да се обезвѣрява. Щомъ се намѣри предъ нѣкаква мжнотия, младиятъ трѣбва да си каже: Ще работя, ще правя усилия, докато разреши задачата си. Никакви мжнотии нѣма да ме спратъ въ пѣтя ми. Ще имамъ доблестъ да се справя съ всичко.

Като ученици, вие трѣбва да знаете, че непрекъснато се намирате подъ влиянието на Юпитеръ, на Сатурнъ, на Марсъ, на Венера, които представятъ сборъ отъ сжщества, завършили своето развитие. Тѣ познаватъ законитѣ на човѣшкото развитие, вследствие на което всѣкога могатъ да ви даватъ добри съвети и напѣтвания. Ако нѣкой иска да развие благородството си, сжществата отъ Юпитеръ ще му покажатъ начинъ, какъ да работи. Благородството на човѣка представя златото въ неговата кръвъ. Изобщо, всички планети и слънца въ вселената представятъ банки, отъ

които човѣкъ може да извади онова богатство, което въ даденъ случай му е по-трѣбно. Отъ човѣка зависи, какво богатство ще си достави и какъ ще го използува. Щомъ сте дошли на земята, вие трѣбва да учите, да изучавате планетитѣ и тѣхното влияние върху васъ. Не питайте, каква ще бжде сждбата ви, нито роптайте противъ нея, но учете. Каква ще бжде сждбата на онзи, който минава презъ пустинята? Ако стомната му е здрава и пълна съ вода, сждбата му ще бжде добра. Щомъ ожаднѣе, той ще дигне стомната си и ще се напие съ вода. При това положение, гърлото му никога нѣма да бжде сухо. Пукната ли е нѣкъде стомната му, той е изложенъ на страдания, на голѣма жажда. Пукната стомна означава изгубване на вѣрата. Изгуби ли човѣкъ вѣра въ Бога, главата му ще побѣлѣе и оголѣе отъ страдания, и въ края на краищата отъ него нищо нѣма да остане.

И тъй, щомъ е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да вѣрва въ Първата Причина на нѣщата, като Вѣчно Начало на живота, като източникъ на всички блага за растене и за развиване. Вѣрата представя зенита на живота, дето има растене, подигане и развитие. Обезвѣряването е залѣзъ на живота, дето всѣкаква култура изчезва. Обезвѣри ли се, човѣкъ изгубва всѣкакъвъ стремежъ въ себе си. Той представя гола пустиня, въ която цвѣтя не цвѣтятъ, птички не пѣятъ, води не текатъ.

Върващиятъ, обаче, носи Божията свѣтлина въ ума си и Божията топлина въ сърдцето си, и подъ тѣхното влияние расте и се развива.

Тази година трѣбва да развие творчество въ себе си. Нека всѣки започне да мисли, въ коя област да твори и какъ да твори. Намислите ли нѣщо добро, направете го. Като прилагате нѣщата, вие ще развиете творческитѣ си способности. Нѣкой казва: Азъ ще измисля нѣщо, а други ще го реализиратъ.—Не, каквото си намислилъ, ти пръвъ трѣбва да го приложишъ. Ако идеята ти е добра, и други следъ тебе ще я приложатъ. Ако искате хората да зачитатъ идеитѣ ви, първо вие трѣбва да ги зачитате. Следователно, който зачита своитѣ идеи, той ще зачита идеитѣ и на другитѣ хора. Който зачита идеитѣ си, и другитѣ хора ще ги зачитатъ. Всички добри, велики идеи иматъ единъ и сжщъ източникъ.

Уп ра ж н е н и е. Поставете лѣвата ржка на лѣвото рамо (върхътъ на прѣститѣ се допиратъ до рамото). Дѣсната ржка се поставя надъ главата, безъ докосване. Движение на дѣсната ржка настрана, хоризонтално, връщане надъ главата. Това се повтаря три пжти. Следъ това дѣсната ржка се поставя на дѣсното рамо, а лѣвата — надъ главата. Съ лѣвата ржка се прави сжщото движение, каквото съ дѣсната. Дветѣ ржце се изнасятъ първо настрана, после — предъ гърдитѣ, съ допрѣни върхове на прѣститѣ едни срещу други. Въ това положение концентрирате ми-

съльта си, следъ което поставяте ржцетѣ си предъ гърдитѣ. Движение на ржцетѣ настрана и предъ гърдитѣ — три пжти. Леко духане — три пжти.

Хората правятъ различни движения, безъ да разбиратъ значението имъ. Много отъ тѣхнитѣ движения сж подсъзнателни, резултатъ на излишна енергия въ организъма. Като правятъ движения ту съ лѣвата, ту съ дѣсната ржка, тѣ мѣстятъ енергиитѣ въ организъма си, и по този начинъ ги уравновесяватъ. Нѣкои движения сж хармонични, а нѣкои — дисхармонични. Запримѣръ, цигуларьтъ трѣбва да свири дълго време, докато се научи да движи лжка си хармонично. Художникътъ трѣбва да прави безброй упражнения съ четката си, докато се научи да я движи хармонично. Когато човѣкъ мисли, мозъкътъ прави редъ движения, нагоре и надолу. Колкото по-интенсивна е човѣшката мисль, толкова и движенията на мозъка сж по-бързи. За да не излиза мозъкътъ при мислене навънъ, природата го е затворила въ черепа. Изобщо, движения има навсѣкжде въ природата. Дето има животъ, тамъ има и движение. Всички движения не сж хармонични, но това не трѣбва да ви смущава. Страхътъ, запримѣръ, произвежда дисхармонични движения. Щомъ се уплаши, човѣкъ трѣбва да прилага вѣрата си, за да превръща дисхармоничнитѣ движения въ хармонични. Благодарение на хармоничнитѣ и дисхармонични движения на мускулитѣ, човѣшкото лице представя

площъ, върху която сж отпечатани всички култури, презъ които той е миналъ. Страхътъ, отчаянието, обезсърдчаването сж задачи, съ които днешниятъ човѣкъ трѣбва да се справи. Човѣкъ трѣбва да преодолѣе даже и смъртта, да стане безсмъртенъ.

Сега, смѣсете това, което сте разбрали, заедно съ неразбраното, сипете отгоре вода и направете тѣсто, отъ което да опечете хлѣбъ. Това значи творчество. Истински творецъ е онзи, който отъ всѣка каша може да направи нѣщо ценно, отъ което и той, и близкитѣ му да бждатъ доволни. Истинскиятъ творецъ знае, отъ каква каша, какво да направи. Има ли циментова каша на разположение, той нѣма да тури въ нея крака си, да я опита, но ще я постави въ калъпи, да образува различни предмети. Правете отпечатыци само отъ умрѣли хора, но не и отъ живи.

— В ѣ р е н ъ , и с т и н е н ъ , ч и с т ъ и б л а г ъ в с ѣ к о г а б ж д и !

✱

1. Лекция отъ Учителя, държана на 26 септемврий, 1926 г. София.

Облагородяване на сърдцето.

— В ъренъ, истиненъ, чистъ и
благъ всѣкога бжди!

Размишление.

Чете се темата: „Ролята на поезията, музиката и религията“.

Сега ще ви задамъ въпросъ, на който всѣки самъ да отговори: Защо едни тѣла горятъ и изгарятъ, а други — горятъ безъ да изгарятъ? Или защо дългиятъ пжтъ не се извървява? Защо едни хора сж голѣми, а други — малки? Съ каква бързина се движатъ голѣмитѣ тѣла и съ каква — малкитѣ? Колкото по-голѣмо е едно тѣло, толкова по-бавно се движи. Малкитѣ тѣла се движатъ съ голѣма бързина. Земята, макаръ че е голѣма, и тя се движи съ голѣма бързина. Земята се върти около себе си, около осъта си, а се движи и около слънцето. Какво прави воденичното колело, като се движи? — Мели брашно. Какво прави момъкътъ, като обикаля около нѣкоя кжща? — Търси красива мома. Когато студентътъ обикаля университета, безъ да влиза вътре, това показва, че не обича да учи, не иска да слуша лекциитѣ на професоритѣ си. Думата „обикаля“ е съставена отъ седемъ букви. Буквата „о“ включва въ себе си редъ условия. Буквата „б“ представя направление на сили, кои-

то се движатъ въ известна посока. Щомъ дойдемъ до буквата „и“, тогава само се явява нѣщо съзнателно. До тази буква човѣкъ само обикаля, търси удобства, добри условия въ живота си, но въ това обикаляне нѣма нѣщо идейно.

Да се върнемъ къмъ въпроса, защо едни тѣла горятъ и изгарятъ, а други — горятъ и не изгарятъ? Ако въ една лампа има газъ за освѣтление и запалите фитила, газътъ ще гори, докато се свърши. Щомъ газътъ се свърши, лампата нѣма да свѣти. Обаче, ако лампата е направена така, че може постоянно да се прибавя въ нея газъ, тя ще гори непрекъснато. Значи, тѣла, въ които има постояненъ притокъ на енергия, горятъ непрекъснато. Тѣла, отъ енергията на които става постоянно изтичане, горятъ и изгарятъ. Ако пъкъ въ тѣлата нито се втича енергия, нито изтича, тѣ никакъ не горятъ. Възъ основа на сѣщия законъ, ние казваме: Човѣкъ остарява, понеже въ организъма му не става вливане на енергия. Въ организъма на младия става постоянно втичане на енергия отъ природата. Който може да хармонизира, да съгласува въ себе си енергиитѣ на втичането и изтичането, той може да се подмлади, да придобие Вѣчния животъ. При това положение, колкото се влива въ него, толкова и ще изтича. Защо лампата при духане изгасва, а огньтъ се разпалва? Пламъкъ, свѣтлина, която лесно изгасва, е кратковременна. Тамъ, де-то става пълно горение, никакво духане не мо-

же да помогне. Тамъ горението е вѣчно. Сж-щото може да се каже и за идеитѣ: има идеи, които отъ най-малкото духане изгасватъ. За-примѣръ, нѣкой вѣрва въ Бога. Единъ день той взима книгата на нѣкой виденъ човѣкъ, прочита я, но следъ това цѣлъ се изпълва съ съмнение. Щомъ мине известно време, идеята за Бога престава да го движи. Тази идея не свѣти вече въ него. Всѣко изгасване на планетитѣ и на слънцата, показва, че като идеи, тѣ сж слаби. Тѣла, въ които не става никакво вливане и изтичане, сж мъртви. Въ тѣхъ се извършва само разлагане на материята. Живи тѣла сж ония, въ които става постоянно втичане и изтичане на енергия.

Като ученици, вие трѣбва да работите върху себе си, да се справите съ всички външни и вътрешни мжнотии и препятствия. За-примѣръ, страхътъ е голѣма спънка въ живота на ученика, вследствие на което той трѣбва да се справи съ него. Представете си, че вие сте на нивата си, работите, а въ това време въ дома ви е дошълъ единъ вашъ приятелъ, който трѣбва да си отиде точно въ 9 ч. вечерята. Вие се връщате у дома си на време, но отъ близката гора е излѣзла една мечка и застана точно предъ вратата ви. Какво трѣбва да направите съ мечката? Ако се уплашите, вие ще останете вънъ, но и приятелътъ ви ще се страхува да излѣзе отъ стаята. Въ дадения случай, мечката е символъ на страха въ човѣка. Страхува ли се човѣкъ отъ нѣщо, все

едно, че е срещналъ мечка на пѣтя си. Какво трѣбва да прави човѣкъ, когато се уплаши? — Да мисли.

Единъ младъ бѣлгаринъ отивалъ въ Солунъ, да учи занаятъ. По пѣтя той настигналъ нѣколко цигани, които водѣли съ себе си мечка да я разиграватъ. Той се присѣдинилъ къмъ тѣхъ, за да минатъ заедно гѣстата гора, която се изпрѣчила на пѣтя имъ. По едно време нѣщо зашумѣло въ гората. Циганитѣ се уплашили и хукнали да бѣгатъ. Единъ отъ тѣхъ, който носѣлъ тѣпана, изпусналъ го отъ рѣцетѣ си и хукналъ подиръ другаритѣ си. Бѣлгаринътъ взелъ тѣпана и самъ продължилъ пѣтя си. Наблизо нѣкъде видѣлъ една воденица и се отбилъ да пренощува въ нея, но понеже се страхувалъ, качилъ се на гредитѣ, тамъ да прекара нощта. Едва задрѣмалъ малко, той се събудилъ отъ шума на нѣкакви тежки стѣпки. Това било мечка. За да я прогони, той започналъ да бие съ тѣпана на циганитѣ. Голѣма била изненадата му, като видѣлъ, че мечката почнала да играе. Той се успокоилъ и помислилъ: Ще вържа мечката и ще трѣгна съ нея да изкарвамъ прехраната си. Започнало вече да се разсѣмва, когато край воденицата се чули стѣпки на керванъ отъ камили. Като чула стѣпкитѣ на камилитѣ, мечката се уплашила и избѣгала. При вида ѝ, камилитѣ се изплашили и хукнали да бѣгатъ, но изпотрошили много отъ грѣнцитѣ, които карали въ колитѣ. Ядосани, камиларитѣ

влѣзли въ воденицата, да видятъ, чия е тази мечка, да искатъ обезщетение за голѣмитѣ загуби. Тѣ намѣрили младия човѣкъ на гредитѣ горе, свалили го оттамъ и го повели въ града да го сждятъ. Сждията го запиталъ, вѣрно ли е обвинението, което отправятъ къмъ него. — Вѣрно е, господинъ сждия. Моятъ занаятъ, съ който изкарвамъ прехраната си, е да разигравамъ мечка. Когато керванътъ минаваше край воденицата, азъ биехъ тжпана си, обучавахъ своята мечка. Тя се уплаши отъ камилитѣ и избѣга въ гората. А камилитѣ се изплашиха отъ нея и счупиха много грънци. Камиларитѣ сж ощетени, наистина, но и азъ съмъ ощетенъ. Мечката, съ която се прехранвахъ, избѣга. Ако тѣ могатъ да върнатъ моята мечка, азъ се задължавамъ да платя счупенитѣ грънци. Въ противенъ случай, и азъ не поемамъ никакво задължение.

И тъй, уплаши ли се човѣкъ, нека бие съ тжпана си. Тжпанътъ представя ума на човѣка. Значи, докато мисли, човѣкъ всѣкога може да се справи съ страха. Престане ли да мисли, страхътъ ще го завладѣе. Вътрешниятъ страхъ въ човѣка е една отъ най-голѣмитѣ спънки въ живота му. Запримѣръ, нѣкой човѣкъ предприема една добра работа, но веднага се натъква на страха въ себе си, че нѣма да успѣе, и я отлага. Тѣкмо намисли да отиде нѣкъде, веднага се отказва. Страхътъ внася въ човѣка обезсърдчение, отчайване, съмнение и т. н. Герой е този, който може да преодолѣе тия

състояния въ себе си. Преодолѣе ли ги, той става великъ. Ако при най-голѣмото си отчаяние човѣкъ може да преодолѣе себе си, своето състояние, той може да се подигне, да стане великъ. Не може ли да се справи съ страха, съ отчаянието си, и най-даровитиятъ може да пропадне. Има случаи въ живота на човѣка, когато при всички дарби и способности, съ които природата го е надарила, той пакъ попада. Има случаи, когато обикновениятъ човѣкъ, при усилия да се справи съ страха и мъжнотиитѣ, които животътъ му създава, става великъ.

Често хората си правятъ планове, какъ да постигнатъ едно или друго желание. Ако не успѣятъ, тѣ се обезсърдчаватъ. Хората не трѣбва да се обезсърдчаватъ, но трѣбва да знаятъ, че има единъ великъ, Божественъ законъ, който опредѣля, какъ трѣбва да ставатъ нѣщата. Следователно, нищо друго не се иска отъ човѣка, освенъ това, да се подчини на този законъ и да се свърже съ Божественото съзнание. Съвременнитѣ хора още не сж дошли до онова високо съзнание да разбиратъ великитѣ Божии закони и да имъ се подчиняватъ.

Въ развитието на различнитѣ форми на живота, ние виждаме редъ култури. Запърмѣръ, въ пѣтя на развитието си, растенията сж се стремѣли къмъ височина, да приематъ слънчевитѣ лъчи безпрепятствено. Тѣй щото, тѣ сж внесли въ свѣта идеята за височина. Животнитѣ сж се стремѣли да развиятъ силата

си, защото въ животинския свѣтъ правото е на страната на силния. Птицитѣ сж се стремѣли къмъ красота. Тѣ сж се грижели за своитѣ дрехи, да ги направятъ красиви. Като е дошълъ човѣкътъ, той започналъ да мисли за красотата на своето лице. Следователно, растенията сж внесли въ свѣта идеята за височина, животнитѣ — идеята за силата, птицитѣ — идеята за външна красота, главно за красотата на дрехитѣ си, а човѣкъ — идеята за красотата на лицето. Обаче, днешниятъ човѣкъ продължава да разширява въ себе си идеята за красота и не се спира само върху лицето си, но и върху челото. Той отдѣля вече челото отъ лицето и работи за развитието на всички способности, вложени въ предната частъ на мозъка. Но и тукъ човѣкъ не спира. Следъ като е опиталъ високия ръстъ, силата на мускулитѣ си, външната красота, красотата на лицето и на челото си, т. е. своя умъ, сега вече той отправя своитѣ сили къмъ сърдцето си, да развие красиво, благородно сърдце въ себе си.

Сега и на васъ, като на ученици, казвамъ: Насочете всички свои сили, всички усилия къмъ сърдцето си, да работите за неговото облагородяване. Разумното, благородно сърдце крие въ себе си нови начини за живѣне и за работа. Когато умътъ на човѣка е добре развитъ, ние казваме, че този човѣкъ е интелигентенъ. Неговата интелигентность се вижда въ очитѣ, въ погледа му. Погледътъ му е

ясенъ, чистъ. Благородното сърдце пъкъ се изразява въ лицето на човѣка. Лицето на такъвъ човѣкъ свѣти. Отъ него излиза нѣщо свѣтло, магнетично, приятно. Приятно е да гледате лицето на човѣкъ, който има благородно сърдце. Такъвъ човѣкъ не може да не бжде обичанъ. Всѣки обича човѣка, отъ сърдцето на когото блика благородство. Благородството оживява човѣка. Жизнеността, която изтича отъ човѣка, се дължи на благородното му сърдце.

Следователно, всѣка сутринъ, като ставате отъ сънь, спомняйте си, че сте минали презъ културата на растенията и сте развили известна височина; минали сте презъ културата на животнитѣ и сте развили сила; минали сте презъ културата на птицитѣ и сте развили външната красота; минали сте презъ културата на човѣка и сте развили ума си, който е далъ изразъ и красота на очитѣ ви. Сега вече минавате презъ друга фаза на културата, въ която трѣбва да развиете благородно сърдце, което да даде изразъ и красота на цѣлото лице. Красивото лице съдържа въ себе си придобивкитѣ на миналитѣ култури. То представя човѣка. Новата култура е култура на сърдцето, което води хората къмъ побратимяване, къмъ братски животъ. Чрезъ сърдцето ще се изяви любовта. Въ стария животъ любовта е започвала съ радостъ, а свършвала съ скръбъ. Въ новия животъ, обаче, любовта започва съ скръбъ, а свършва съ радостъ.

Адамъ и Ева започнаха съ радостъ, но свършиха съ скръбъ, съ плачъ. Оттукъ виждаме, че плачътъ е произлѣзълъ отъ райската градина. Ева сгрѣши, понеже яде отъ плода на забраненото дърво, около което змията се бѣше обвила. Значи, тя се свърза съ културата на дървото и пожела да стане висока, т. е. знатна. Сжщевременно, тя се свърза и съ змията и пожела да стане силна. Тя се върна къмъ старитѣ култури и сгрѣши. Следъ това Адамъ и Ева бѣха изгонени отъ рая, да опитатъ, какво могатъ да направятъ съ дългитѣ рала и силнитѣ волове. Господъ имъ каза: Понеже пожелахте културата на растенията и животнитѣ, излѣзте вѣнъ отъ рая, да ги опитате. Вие сами избрахте дървото и животното за идеалъ въ живота си, сега ще носите послѣствията на този идеалъ. Една българска поговорка казва: „Мотиката и ралото хранятъ цѣлъ свѣтъ“. Тази поговорка е вѣрна отчасти само, но не и въ абсолютенъ смисълъ. Мотиката заравя хората, а ралото ги разкъсва, т. е. разединява. Откакъ ралото и мотиката влѣзоха въ употрѣба, хората започнаха да се биятъ за земя, да се убиватъ и унищожаватъ.

У п р а ж н е н и е. Презъ цѣлата седмица наблюдавайте Луната, като си записвате първата мисълъ, която мине презъ ума ви. Ще наблюдавате Луната цѣлата седмица, а всѣки день отъ седмицата ще спирате вниманието си върху оная планета, която е свързана съ съответния день. Запримѣръ, въ вторникъ ще наблюда-

давате Марсъ, въ срѣда — Меркурий, въ четвъртъкъ — Юпитеръ, въ петъкъ — Венера, въ сѣбота — Сатурнъ, въ недѣля — Слънце-то, когато изгрѣва. Като наблюдавате тия планети, същевременно ще си записвате първата мисълъ, която е минала презъ това време въ ума ви. Ще отбелязвате и времето, дали е било вѣтровито, облачно или ясно. Като правите тия наблюдения, все ще придобиете нѣщо, ще увеличите знанията си.

— Вѣренъ, истиненъ, чистъ и благъ всѣкога бжди!

*

2. Лекция отъ Учителя, държана на
3 октомврий, 1926 г. — София.

Внушение.

— Вѣренъ, истиненъ, чистъ и
благъ всѣкога бжди!

Размишление.

Четоха се резюмета на темитѣ: „Ролята на поезията, музиката и религията, и най-важната работа следъ ядене“.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате влиянието на планетитѣ върху себе си, върху ума, сърдцето и волята си. Човѣкъ се движи въ три области: въ областъта на своитѣ мисли, въ областъта на своитѣ чувства и въ областъта на постѣпкитѣ си. Следователно, той трѣбва да изучава тия три области, да познава себе си. Мнозина отъ съвременнитѣ хора се движатъ като въ сънъ, безъ никаква идея въ ума си. Тѣ мечтаятъ само и се движатъ като самнамбули подъ влиянието на своитѣ мечти. Съ мечтитѣ си човѣкъ се движи главно въ астралния свѣтъ. — Реаленъ ли е астралниятъ свѣтъ? — Астралниятъ свѣтъ е толкова реаленъ, колкото и представленията, които виждате на сцената. Астралниятъ свѣтъ не е нищо друго, освенъ преживяване на минали сѣществувания. Астралниятъ свѣтъ е подобенъ на живота на рибитѣ. Той е подобенъ на водата. Каквото е състоянието на рибитѣ въ водата, такава

е състоянието на човѣка въ астралния свѣтъ. Човѣкъ не може и не трѣбва да остава за дълго време въ астралния свѣтъ. Той трѣбва да минава отъ еднѣтъ свѣтъ въ другъ, да се качва все по-нагоре, за да се развива правилно и всестранно.

Съвременната култура има предъ видъ развиването на човѣшкия умъ. Тя работи за развиване на човѣшкия мозъкъ, за развиване на неговитѣ сили и способности. Каквото придобие въ тази областъ, човѣкъ го складира въ подсъзнанието си, като материалъ за бъдещата култура. Днесъ виждате, че нѣкой човѣкъ е обикновенъ, но той носи знанията на миналото, когато е работилъ като виденъ ученъ — математикъ, естественикъ, философъ и т. н. Днесъ минава за обикновенъ човѣкъ, но въ миналото е билъ великъ музикантъ, ученъ, художникъ и т. н. Отъ човѣка зависи, да складира своитѣ придобивки и опитности въ подсъзнанието си, или да не ги складира. Съзнателната работа на човѣка въ сегашния му животъ опредѣля неговото бъдеще.

Животътъ на земята е подобенъ на частицитѣ на една гумена топка. Докато топката е въ естественото си положение, частицитѣ ѝ сж сгруппирани на едно мѣсто, като въ ядро. Такова е положението и на хората на земята: тѣ се движатъ, работятъ, радватъ се и скърбятъ, но въ края на краищата се централизиратъ помежду си, като въ едно ядро. Обаче, ако гумената топка се надуетъ презмѣрно, частицитѣ ѝ

се отдалечаватъ една отъ друга, докато напълно се отдалечатъ и пръснатъ въ пространството. Такова е положението на душитѣ въ астралния свѣтъ. Тѣ сж отдалечени една отъ друга, безъ нѣкакви видими връзки и отношения. Докато сж на земята, хората се обмѣнятъ помежду си. Тѣ се намиратъ въ отношение на взимане и даване. Докато е на земята, докато живѣе, човѣкъ чувствува живота въ себе си; той чувствува, какъ теченията на живота се втичатъ и изтичатъ отъ него. Подъ влиянието на тия течения, именно, той расте и се развива.

За да разбере теченията на живота, за да ги използва разумно, всѣка вечеръ и сутринъ, човѣкъ трѣбва да влага въ себе си нѣщо положително: положителни мисли и чувства. Искане ли да постигне нѣщо, вечеръ и сутринъ човѣкъ трѣбва да влага въ подсъзнанието си желание да постигне това нѣщо, като си каже: Желая да постигна еди-какво си. Вложи ли това желание въ подсъзнанието си, той трѣбва да престане да мисли вече за него. Всѣко отправяне на известна мисль или известно желание въ областта на подсъзнанието, не е нищо друго, освенъ посаждане на семе въ почвата. Посадите ли едно семе въ земята, оставете го свободно да изникне. Нѣма да се мине много време, семето ще изникне и ще даде своя плодъ. Въ подсъзнанието си човѣкъ складира нѣщата, а въ съзнанието си той живѣе, страда и се радва, пада и става. Като погледне къмъ окръжаващитѣ, човѣкъ се сра-

внява съ тѣхъ и ту се мисли за способенъ, силенъ, ту — за неспособенъ и слабъ. Човѣкъ не може да бжде способенъ или силенъ въ всички области. Нѣкой е силенъ като майсторъ. Той разполага съ физическа сила, може да строи кѣщи, мостове и др. Другъ нѣкой пъкъ е морално, психически силенъ. Той геройски носи страданията. Коя сила е за предпочитане? Колко мостове, колко сгради, построени въ миналото, сѣ останали здрави до днесъ? Има нѣкакви остатѣци отъ старитѣ египетски пирамиди, но тѣ не представятъ нѣщо цѣлостно. Обаче, дойдете ли до характера и устойчивостта на великитѣ хора, които геройски сѣ носили страданията си, името имъ и досега остава паметно за човѣчеството, а примѣрътъ имъ и до днесъ е достоенъ за подражаване. Христосъ, Който даде образецъ на човѣчеството за търпение и разумно носене на страданията, и до днесъ живѣе и ще живѣе въ умоветѣ и сърдцата на всички хора. Като се ползува отъ живота на великитѣ хора, човѣкъ вижда, че и той може да постигне всичко, каквото желае. Природата е вложила въ него редъ методи, чрезъ които може да работи. Като става отъ сънь, първата работа на човѣка седи въ това, да разгледа рѣцетѣ си, лѣвата и дѣсната, да хване всѣки прѣстъ на рѣцетѣ си поотдѣлно и да види, какво е написано тамъ. Като изучава рѣцетѣ си, човѣкъ ще намѣри въ тѣхъ редъ методи и правила за работа. По този начинъ той ще изучава, както

себе си, така и окръжаващитѣ. Казано е въ Писанието: „Написалъ ни е Господъ на ржката си“. Ако Богъ е написалъ всички хора на ржката си и отъ време на време поглежда къмъ тѣхъ, да види, кой отъ какво се нуждае, колко повече човѣкъ трѣбва да поглежда къмъ ржката си и да я изучава. Има нѣщо написано на ржката, което никога не се мѣни. Всѣки день се пише и по нѣщо ново, което човѣкъ трѣбва да изучава. Ржката е листъ отъ книгата на великия животъ, върху който постоянно се пише.

Като ученици, вие трѣбва да прилагате законитѣ на внушението, за да си въздействувате въ положителенъ смисълъ. Ако паметъта ви е слаба, работете съ внушението, да я усилите. Ако нѣкой обича да спи много и не може да става рано, нека всѣка вечеръ си внушава, да стане сутринъта точно въ петъ часа, запримѣръ. Като си внушава нѣколко дня наредъ, той ще забележи, че точно въ този часъ нѣкой го събужда. Като законъ, внушението има смисълъ, когато се прилага за придобиване на нѣщо положително, за създаване на нѣщо добро въ характера на човѣка. Дали съзнаватъ това или не, всички хора, всички животни си служатъ съ внушението като методъ за работа.

Съвременнитѣ хора изучаватъ различни науки, служатъ си съ разни методи, но въпрѣки това, тѣ още не сж дошли до онѣзи методи, съ които природата си служи. Въ една стотилионна часть отъ секундата, приро-

дата вади отпечатыци отъ предмети и лица и моментално ги изучава. Човѣкъ, обаче, за да изучи нѣщо, нѣкакъвъ предметъ или нѣкакво явление, трѣбва да го изучава съ години. Това говори за несъвършенството на човѣшки-тъ методи. Много още има да учи човѣкъ, докато постигне известно съвършенство.

И тъй, за да дойде до пълно съвършенство, човѣкъ трѣбва да знае, какъ да учи и какъ да прилага наученото. Запримѣръ, като изучава физика, химия, математика или друга нѣкоя наука, човѣкъ трѣбва да ги изучава, не само въ тѣхното физическо приложение, но и въ приложението имъ въ психичния животъ на хората. Всѣка наука има отношение къмъ мислитѣ, чувствата и постѣпкитѣ на човѣка. Както изучавате отдѣлнитѣ предмети сравнително, така трѣбва да разглеждате и физическитѣ явления, да ги сравнявате съ духовнитѣ. Казвате, запримѣръ, че като сравнявате теглото на дървеното масло и на водата, виждате, че дървеното масло е по-леко, затова плува на повърхността на водата. Водата, обаче, е по-тежка отъ въздуха. Щомъ водата е по-тежка отъ въздуха, коя е причината, че облацитѣ стоятъ надъ въздуха, въ пространството горе? Съвременнитѣ учени изучаватъ движенията на атомитѣ, на молекулитѣ и виждатъ, че тѣ се движатъ въ противоположни посоки. Навсѣкжде въ природата тѣ виждатъ две противоположни течения. Воднитѣ капки се движатъ подъ влиянието на електрическото течение въ природата. Сжщото

можемъ да кажемъ и за движението на кръвта въ човѣшкия организъмъ. Тя се движи не само подъ ритъма на сърдцето, но и подъ влиянието на електричеството въ природата. Докато сърдцето е подъ влиянието на живото електричество въ природата, то се свива и разпуска равномерно, като изпраща кръвта по цѣлото тѣло. Излѣзе ли отъ това влияние, сърдцето спира своето движение. Ако сърдцето не се намира подъ влиянието на природното електричество, никакво кръвообръщение не би било възможно. — Защо? — Защото съпротивлението, което артериитѣ и венитѣ указватъ на движението на кръвта, е толкова голѣмо, че сърдцето не би могло да я движи. То нѣма отде да получава енергия. Сърдцето трѣбва да разполага съ голѣма енергия, за да може да тласка кръвта по цѣлото тѣло. То приема тази енергия, именно, отъ природното електричество.

Следователно, искате ли сърдцето ви да бжде здраво, ще държите въ исправность мозъка си, дето минаватъ електрическитѣ течения на природата, и слънчевия вжзелъ, дето минаватъ магнетичнитѣ течения. За да бжде мозъкътъ ви въ исправность, ще се пазите отъ противоречиви мисли. Дръжте въ ума си всѣкога положителни идеи. За да държите слънчевия си вжзелъ въ исправность, никога не допушайте въ сърдцето си отрицателни чувства. Въ каквото положение да се намирате, пазете се отъ противоречия. Представете си, че нѣкой

отъ васъ е попадналъ въ ржцетѣ на разбойници. Трѣбва ли да се смущава отъ това положение и да се безпокои, защо сж го хванали разбойници? Той може да мисли много нѣща, но преди всичко трѣбва да действува. Нека приложи всичкото си знание, да се освободи отъ разбойниците. Нека приложи внушението, чрезъ мисълта си да застави разбойниците да го пуснатъ. Ако не успѣе въ това, чрезъ силата на мисълта си нека ги застави да заспятъ. Щомъ види, че сж заспали, той трѣбва веднага да избѣга. Като се отдалечи на известно разстояние, нека отправи мисълта си къмъ тѣхъ, да ги събуди. Ако и това не помага, да имъ предложи известна сума за освобождаването си. Днесъ най-силното сръдство за внушаване на хората сж паритѣ. Като видятъ пари, тѣ сж въ състояние да направятъ, каквото искате. Не е мжно да се справи човѣкъ съ разбойниците. Ако хванатъ нѣкой добъръ човѣкъ, тѣ сж готови да му дадатъ пари, но не и да го обертатъ. Тѣ разбиратъ, че този човѣкъ носи нѣщо хубаво въ себе си. На лошия човѣкъ, обаче, нищо не даватъ. Тѣ го обиратъ по всички правила на изкуството си.

Като ученици на Великата Школа, отъ васъ се иска не само знание, но и приложение на това знание. Ако имате много знания, безъ никакво приложение, вие ще бждете въ положението на земеделецъ, който има много земя, но необработена, безводна, безъ плодове и растения. Такава земя е подобна на пустиня, въ

която се дига голѣмъ прахъ, отъ който пѣх-
 ницитѣ страдатъ. Каквото научите, вие трѣбва
 да го приложите. При това, вие трѣбва непре-
 станно да учите. И на 120 години да стане-
 те, пакъ трѣбва да учите като млади. Докато
 е на земята, човѣкъ непрестанно се намира
 предъ задачи, които трѣбва да решава. Страш-
 но нѣщо е преждевременно човѣкъ да оста-
 рѣе. Нѣкой седи и нищо не мисли. Щомъ то-
 коветѣ на мисълта спратъ, човѣкъ е прежде-
 временно остарѣлъ. При каквото положение
 да се намира, здравъ или боленъ, беденъ или
 богатъ, ученъ или простъ, младъ или старъ,
 човѣкъ винаги трѣбва да държи въ ума си
 мисълта, че е ученикъ и трѣбва добре да
 учи. Веднѣжъ дошълъ на земята, човѣкъ има
 известна мисия, която трѣбва да изпълни. За
 да изпълни мисията си, даденъ му е известенъ
 капиталъ, който трѣбва да вложи въ работа,
 да придаде нѣщо къмъ него, а не да го заро-
 ви въ земята и да остане неизползуванъ. Всѣ-
 ки човѣкъ трѣбва да има желание да се проя-
 ви въ известно направление, било въ музика,
 въ наука, въ поезия, въ изкуство и т. н. За да
 се прояви въ какво и да е направление, чо-
 вѣкъ трѣбва непременно да работи и прилага.
 Ще кажете, че човѣкъ е изработилъ много
 нѣща. Това, което е изработилъ вече, е ре-
 зултатъ на неговата минала дейность. Важно е,
 какво ново днесъ ще придобие. Какво се пол-
 зува човѣкъ отъ четенето на добри и свещени
 книги, ако нищо не е приложилъ? Човѣкъ мо-

же да е челъ десетъ пѣти наредъ Библията, но ако не знае, какъ да се справи съ най-малкото изпитание или нещастие, той нищо не е придобилъ. Всѣка книга има смисълъ дотолкова, доколкото може да придаде нѣщо на човѣка.

Съвременнитѣ учени говорятъ за елементитѣ въ химията, въ физиката и въ различни науки, но има още нѣща, които тѣ не познаватъ. Запримѣръ, съвременнитѣ химици казватъ, че водата е съставена отъ два обема водородъ и единъ обемъ кислородъ. Водородътъ и кислородътъ сж газове, отъ които първиятъ гори, но не поддържа горението; вториятъ поддържа горението, но самъ той не гори. Получената отъ тѣхъ вода нито гори, нито поддържа горението. Коя е причината за това? — Третииятъ елементъ, който се съдържа въ нея. Значи, въ водата има и трети елементъ, непознатъ още на ученитѣ. Този елементъ е животътъ. Затова се казва, че водата е символъ на живота. Въ този смисълъ, животътъ е съставенъ отъ вода и огънь. Казано е въ Писанието: „Ако не се родите отъ вода и духъ“. Въ дадения случай, духътъ символизира огъня. Значи, ако не се родите отъ вода и духъ, нѣмате животъ въ себе си. Кое е отличителното качество на живота? — Мекотата. Наистина, ако влѣзете въ общество на хора, които съзнаватъ, че живѣятъ, ще почувствувате известна мекота. Дето животътъ е по-изобилень, тамъ всѣкога се забелязва мекота въ отношенията. Колкото поограниченъ е животътъ, толкова и мекотата е

въ по-слаба степенъ проявена. Тамъ ще усѣтите по-голѣма студенина въ отношенията на хората. Животътъ носи нѣщо приятно въ себе си, а именно, мекота. Мекотата е качество на Божествения животъ. Следователно, колкото повече човѣшката душа се отваря за Божественото, толкова повече животъ тя проявява.

И тъй, искате ли да напредвате въ живота си, прилагайте закона на внушението. Когато се отнася до ваши близки, вие прилагате много успѣшно внушението. Дойде ли до васъ, не можете да се ползвате отъ него. Запримѣрь, ако нѣкой вашъ приятелъ се е обезсърдилъ и се страхува, че нѣма да издържи изпита си, вие го насърдчавате, внушавате му, че ще свърши добре изпита си, и той се успокоява. Намѣрите ли се вие въ сѣщото положение, не можете да си помогнете. Значи, по отношение на васъ законътъ на внушението не работи. — Не, прилагайте този законъ, както къмъ себе си, така и къмъ своитѣ ближни, но винаги за доброто, за положителното въ живота. Този законъ работи навсѣкжде. Съзнателно или несъзнателно, животнитѣ и хората си служатъ съ този законъ. Като разумни същества, вие ще си служите съ внушението, при всички случаи на живота си: за лѣкуване, за усиляване на паметта си, за насърдчаване, за понасяне на скѣрби и страдания и т. н. Внушението е оржие, чрезъ което човѣкъ може да воюва съ злото, съ отрицателнитѣ сили въ свѣта. Съвременнитѣ хора живѣятъ въ ада,

затова трѣбва да бждатъ готови да воюватъ. Докато живѣе въ съзнанието и въ подсъзнанието си, човѣкъ е повече на земята и въ ада. Качи ли се въ самосъзнанието и въ свѣрхсъзнанието си, човѣкъ е на небето. Щомъ е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да съедини земния и небесния животъ въ себе си и да опредѣли посоката на движението си въ сегашния си животъ. За да намѣрите правата посока на своя животъ, вие трѣбва да работите, да правите опити, както химикътъ — въ своята лаборатория. Не само единъ, но стотици опити трѣбва да направите, докато дойдете до онази абсолютна увѣреностъ въ нѣщата, въ която нѣма никакво изключение.

— Вѣренъ, истиненъ, чистъ и благъ всѣкога бжди!

*

3. Лекция отъ Учителя, държана на
10 октомврий, 1926 г. — София.

Любовъ и вѣра.

— Вѣренъ, истиненъ, чистъ и
благъ всѣкога бжди!

Размишление.

Чете се резюме на темата: „Най-важната
работа следъ ядене“.

Чете се темата: „Най-малкиятъ потикъ
въ живота“.

Като се говори за малъкъ потикъ, това
подразбира сжществуването на голѣмъ потикъ.
Казваме малъкъ, слабъ потикъ. Има ли нѣкаква
разлика между малъкъ и слабъ потикъ? Казваме
малко, слабо дете. Какво разбираме подъ думитѣ
малко и слабо дете? Подъ думата „малко“ дете,
разбираме дете, което на ръстъ, на височина е
малко. Слабо дете пъкъ е това, което е слабо-
тѣлесно. Следователно, кой е най-малкиятъ по-
тикъ въ живота? Споредъ нѣкои, да бездей-
ствуващъ, това значи, да имашъ най-малкия
потикъ въ себе си. Въ сжщностъ не е така,
защото бездействие не сжществува въ приро-
дата. Когато човѣкъ мисли, че е въ пълно
бездействие, и тогава даже не бездействува.
Той казва, че нищо не прави, а тъкмо въ това
време яде. Значи, все прави нѣщо. Другъ нѣ-
кой казва, че отъ нищо не се интересува, а
въ сжщностъ се интересува отъ много нѣща.
Той се страхува да се прояви свободно, да

не му стане нѣщо. Това, именно, показва, че човѣкъ се интересува отъ своя животъ.

Представете си, че влизате въ едно общество на хора, които не ви създаватъ никакви противоречия. Какъвъ животъ сѣществуватъ тамъ? Какви сѣ хората въ това общество? За да не предизвикватъ никакво противоречие, тѣ трѣбва да сѣ съвършено еднакви и по ръстъ, и по вътрешенъ строежъ. Има ли нѣкакво съотношение между малкия потикъ и малкия ръстъ на човѣка, както и между голѣмия потикъ и голѣмия ръстъ? Малкиятъ потикъ крие въ себе си възможности да стане голѣмъ, да се увеличи. Това е въ зависимостъ отъ времето и пространството. Природата си служи съ малки и голѣми потици, но отъ икономични съображения тя предпочита малкитѣ потици предъ голѣмитѣ. При малкитѣ потици се изразходватъ малко сили, малко материалъ, а при голѣмитѣ — повече сили и повече материалъ. При това, резултатитѣ при малкитѣ потици сѣ всѣкога добри.

Въ природата сѣществуватъ редъ разумни сили, съ които тя си служи, като потици на човѣшката душа. Една отъ тия разумни сили е любовта, а друга — вѣрата. Коя отъ дветѣ сили дава по-голѣмъ потикъ на човѣка? Ще кажете, че любовта дава по-голѣмъ потикъ. Защо? — Защото тя включва всички сили въ себе си. — Това трѣбва да се докаже. Да твърдите, че любовта включва всичко въ себе си, все едно да твърдите, че майката

включва детето въ себе си. Ако това е вѣрно, детето не би трѣбвало да излиза вънъ отъ утробата на майка си. Когато положението на рибитѣ станало много тежко, нѣкои отъ тѣхъ решили да напуснатъ водата, да излѣзатъ вънъ отъ нея, да не си спомнятъ за предишния си животъ. Водата имъ казала: Каквото и да правите, дете да отидете, безъ мене не можете. Все ще ме потърсите, поне гърлото да си наквасите. Никое живо същество не може безъ вода. Никое живо същество не може безъ любовь. Както водата измива, изглажда и изчиства всичко, така и любовта урежда всички нѣща въ живота.

Като се натъкватъ на известно противоречие въ живота си, хората се обезсърдяватъ отъ всичко и казватъ: Не ни трѣбва любовь, нищо не ни трѣбва. — Не, безъ любовь не може да се живѣе. Каквото е водата за рибитѣ, такава нѣщо представя любовта за човѣка. Тя е срѣда, въ която той живѣе и безъ която не може. Значи, любовта е вода, въ която човѣкъ плува, като риба. За да не се удави, той трѣбва да я разбира, да познава законитѣ ѝ. Следователно, като влѣзете въ водитѣ на любовта, гледайте да не се удавите. Като се качвате по нейнитѣ височини, гледайте да не паднете. Като влѣзете въ огъня на любовта, гледайте да не изгорите. Като дойдете до свѣтлината на любовта, гледайте да не почернѣете. Като се намѣрите предъ

красотата на любовта, гледайте да не погрознѣте.

За да не изпада въ тия положения, човѣкъ трѣбва да е готовъ да се ползува отъ любовта. Тя е сила, чрезъ която човѣкъ може да трансформира състоянията си. Любовта е козмическа сила, която движи всичко въ свѣта. Който не разбира смисъла на любовта, той казва: Не искамъ да мисля, да чувствувамъ, да работя, да се движа.—Това е неразбиране на живота, неразбиране на любовта. Любовта движи всички планети, всички слънца, цѣлия свѣтъ, а въпрѣки това малкиятъ човѣкъ решилъ да ѝ се противопоставя. Ще мислишъ, ще чувствувашъ, ще работишъ, ще се движишъ, въпрѣки волята си. Любовта движи свѣта, а не човѣкътъ. Това не значи, че човѣкъ ще се движи по пѣтя на слънцата и планетитѣ, или по пѣтя на другитѣ хора. Всѣки човѣкъ ще се движи по свой опредѣленъ пѣтъ, но непременно трѣбва да се движи.

И тъй, за да бжде свободенъ, човѣкъ трѣбва да има опредѣлена посока въ живота си, къмъ която да се стреми. Тази посока е различна за различнитѣ хора. Затова е казано, че всѣки се движи въ свой кръгъ, по своя специална орбита. Като не разбиратъ, какво значи кръгъ на движение, мнозина наричатъ този кръгъ „омагьосанъ“. Казватъ за нѣкого, че е влѣзълъ въ единъ омагьосанъ кръгъ. Това показва, че този човѣкъ е излѣзълъ отъ своя собственъ кръгъ на движение и е влѣ-

зълъ въ чуждъ кржгъ. Значи, човѣкъ може да се омагьоса, само когато напусне своя кржгъ на дейность и влѣзе въ чуждъ кржгъ. Щомъ се движи въ своя кржгъ на дейность, човѣкъ може да постигне всички свои желанія. Не се ли движи въ своя кржгъ, работитѣ му нѣма да вървятъ добре. Въ първия случай той може да стане и министъръ, и царъ, каквото желае. Въ втория случай той може да реализира желаніята си на сцената само. Тамъ ще го видятъ и като ученъ, и като младъ и старъ, и като царъ. Тѣзи положения сж кратковременни, докато е на сцената. Слѣзе ли отъ сцената, той е обикновенъ човѣкъ.

Като наблюдавате хората, виждате, че тѣ коренно се различаватъ единъ отъ другъ. Ако единъ работи съ методитѣ на вѣрата, другъ непременно ще работи съ методитѣ на любовта. Ако и двамата сж изобретатели, първиятъ ще приложи единъ отъ методитѣ на вѣрата въ своята работа и ще каже: Азъ вѣрвамъ, че ще успѣя. Вториятъ ще приложи единъ отъ методитѣ на любовта и ще каже: Понеже обичамъ работата си, вѣрвамъ, че ще успѣя. Кой може да вѣрва въ успѣха на своята работа? Само онзи може да вѣрва, който има знание и любовъ. Само разумниятъ може да вѣрва. Вѣрата подразбира разумность. Човѣкъ не може да вѣрва на устойчивостта на мостъ, построенъ отъ върбови пръчки. Обаче, ако мостътъ е построенъ отъ яки, здрави греди, всѣки вѣрва на неговата устойчивость. Какво показва това?

Това показва, че може да се вѣрва само на силния. Значи, вѣрата има отношение къмъ силния, къмъ разумния човѣкъ. Любовта, обаче, има отношение къмъ слабитѣ, къмъ страдащитѣ. Запримѣръ, ако на двама души, единиятъ вѣрващъ, а другиятъ любещъ, имъ предложите една малка колибка и една голѣма, висока вила, кой какво ще предпочете? Човѣкътъ на любовта ще избере малката колибка, а човѣкътъ на вѣрата — голѣмата, висока вила. Защо? — Защото вѣрата обича голѣмитѣ, великитѣ нѣща. Тя работи съ голѣми величини, а любовта работи съ малки, съ слаби величини. Оттукъ виждаме, че вѣрата и любовта сж две разумни сили, които работятъ, както съ противоположни методи, така и съ противоположни величини.

Следователно, намѣрите ли се предъ голѣми мжнотии, вие ще си послужите съ закона на вѣрата. При малкитѣ мжнотии ще си послужите съ закона на любовта. Вѣрата побеждава голѣмитѣ мжнотии, а любовта — малкитѣ. Ако хората не успѣватъ въ живота си, това се дължи на факта, че тѣ размѣстватъ методитѣ, съ които си служатъ. Тѣ турятъ любовта тамъ, дето вѣрата трѣбва да работи. Тѣ искатъ да побеждаватъ голѣмитѣ мжнотии съ любовъ, но не успѣватъ. За да разрешите нѣкаква мжнотия съ любовъ, вие трѣбва да я намалите въ себе си, да я представите въ най-малката ѣ форма. Представете си, че нѣкой ви дължи сто хиляди лева. Като

не може да ви се изплати, той дохожда при васъ да ви се моли, да му простите дълга. На какво разчита този човѣкъ? На любовта ви. Обаче, той не знае, че сумата сто хиляди лева е голѣма величина, и любовта не може да работи съ нея, докато постепенно не я намали и превърне въ величина, която може да влѣзе въ кръга на нейната дейность. За тази целъ тя зачерква една нула на сумата сто хиляди лева и казва: Сега ще ми платишъ десетъ хиляди лева. — И тѣхъ не мога да платя. Следъ известно време любовта зачерква още една нула. — Хиляда лева можешъ ли да ми платишъ? — Не мога. Тя зачерква още една нула. — Сто лева можешъ ли да платишъ? — Не мога. Зачерква още една нула. — Десетъ лева можешъ ли да платишъ? — Не мога. Любовта зачерква и последната нула и оставя на човѣка да плати само единъ левъ, поне за смето, което е дала. По този начинъ любовта намалява мъжнотията на човѣка до минимумъ и ги представя въ такъвъ видъ, че да станатъ лесно разрешими. Затова е казано, че любовта е слѣпа за погрѣшкитѣ, за слабоститѣ на човѣка. Тя ги представя въ толкова малъкъ видъ, че да не обезсърдчи и отчае човѣка. Като ги види толкова намалени, той има сила и духъ въ себе си, да работи за изправянето имъ. Види ли погрѣшкитѣ си въ увеличенъ видъ, човѣкъ се отчайва и губи сила и вѣра въ себе си, че може да ги изправи. Законътъ на мъдростта, въ който вѣрата взима

участие, не намалява нѣщата. Той ги приема въ тази форма, въ каквато съществуватъ, и изисква тѣхното изправяне. Ученикътъ се извинява на учителя си, че не е могълъ да научи урока си, понеже майка му била болна, или нѣмалъ учебници и т. н. Учителътъ казва: Зная всичко това, влизамъ въ положението ти, но урокътъ трѣбва да се научи. Значи, мъдростъта изслушва човѣка, не го съди, но не го извинява.

Като ученици, при самовъзпитанието си, вие трѣбва да прилагате и двата закона, любовта и вѣрата. Като дойдете до малкитѣ мъчнотии, ще приложите любовта. Като дойдете до голѣмитѣ мъчнотии, ще ги побеждавате съ вѣрата. Всички голѣми борци сж започвали съ закона на любовта, а сж свършвали съ вѣрата. За да развиватъ мускулитѣ си, тѣ сж започвали съ любовта. Тѣ сж обичали работата си, и затова сж имали разположение да правятъ редъ упражнения, всѣки день да ги увеличаватъ, да пристѣпватъ къмъ все по-тежки и сериозни. Като дойдатъ до известно постижение, тѣ излизатъ на борба съ по-слаби отъ себе си, за да придобиятъ вѣра въ своитѣ сили. Постепенно тѣ излизатъ срещу все по-силни борци, докато единъ день се увѣрятъ напълно въ своята сила и се обявятъ готови борци. Тѣ иматъ вече вѣра въ себе си и работятъ съ нея. Тѣй щото, искате ли да работите върху себе си, да изправите погрѣшкитѣ си, започнете отъ най-малки-

тѣ и постепенно вървете къмъ по-голѣмитѣ. Това не значи, че трѣбва да изкоренявате погрѣшкитѣ си и да ги хвърляте вѣнъ отъ себе си, безъ да имъ дадете условия за по-нататъшенъ животъ. Изкорените ли една погрѣшка отъ себе си, посадете я въ земята, да се развива далечъ отъ васъ. Това е единъ отъ методитѣ на любовта.

Като ученици, вие трѣбва да работите съ любовта, за да преодолеете вътрешния страхъ въ себе си. Мнозина се страхуватъ отъ жаба, отъ змия, отъ мечка, отъ вѣлкъ, даже и отъ нѣкои насѣкоми. Какво трѣбва да прави човѣкъ, за да преодолѣе въ себе си страха и отвръщението отъ тия нѣща? — Ако го е страхъ отъ жаба, той трѣбва да прави опити, постепенно да се приближава къмъ нея, да я пипа, да я гледа, докато привикне. Следъ като преодолѣе външния страхъ отъ животни и отъ звѣрове, човѣкъ трѣбва да се справи съ вътрешния си страхъ. Запримѣрь, понѣкога човѣкъ си внушава мисълта, че е боленъ отъ нѣкаква неизлѣчима болестъ и започва да се страхува, че ще умре. Като работи върху себе си, да преодолѣе своя вътрешенъ страхъ, човѣкъ ще дойде до убеждението, че много отъ болеститѣ се дължатъ на напрежение, предизвикано отъ природното електричество или магнетизъмъ върху дадени органи. Запримѣрь, нѣкой човѣкъ се оплаква отъ болки въ главата, въ сърдцето, въ дробовѣтъ си. Тѣзи болки се дължатъ на налѣгането, което атмосферното

електричество указва върху тия органи. Човѣкъ трѣбва да знае, по какъвъ начинъ да трансформира излишнитѣ енергии въ своя организъмъ. Понѣкога магнетизмътъ въ човѣшкия организъмъ е повече, отколкото трѣбва, вследствие на което той изпитва известни болезнени състояния. Като изучава организма си, човѣкъ дохожда до положение да разбира, че много отъ неговитѣ болезнени състояния се дължатъ на атмосфернитѣ влияния. Въ това отношение, той става чувствителенъ като барометъръ и възприема и най-слабитѣ промѣни въ атмосферата.

Като е дошълъ на земята, човѣкъ се натѣква на редъ изпитания и противоречия, които го изкарватъ отъ релситѣ на неговия животъ. Той се гнѣви, обижда се, огорчава се, но трѣбва съзнателно да работи върху себе си, да трансформира тия състояния. Въ нѣколко минути той трѣбва да смѣни състоянието си, да се освободи отъ гнѣва, отъ обидата. Ще кажете, че човѣкъ не трѣбва да се влияе отъ външнитѣ условия на живота. — Не, изкуство е и като се влияе, да може лесно да трансформира състоянията си. Каквото и да прави, човѣкъ не може да избѣгне влиянието. Той ще се влияе отъ атмосфернитѣ промѣни, отъ книгитѣ, които чете, отъ хората, които го обикалятъ и т. н. Влиянията сж благоприятни условия за човѣка да расте, да се развива, да преодолява мжнотиитѣ, които срѣща на пътя си. Докато не дойде до

тази мисълъ, човѣкъ всѣкога ще се обезсърдчава отъ изпитанията и ще каже, че не се интересува отъ нищо. Кой човѣкъ не се интересува? — Мъртвиятъ. Като не може да постигне желанията си, човѣкъ казва: Нѣма вече за какво да се държа. Други пъкъ казватъ точно обратното, а именно: Убий всѣко желание въ себе си! — Не, това не е правилна мисълъ. Човѣкъ не трѣбва да убива желанията си, но да пристѣпва постепенно къмъ възпитанието имъ. Като възпита едно желание, после ще пристѣпи къмъ второ. Държи ли едновременно всичкитѣ си желанія въ сърдцето си, човѣкъ ще се намѣри въ невъзможност да ги възпитава. Въ човѣка има редъ противоречиви желанія, които могатъ да се хармонизиратъ въ нѣкое възвишено желание. Запримѣрь, желанието на човѣка да постигне съвършенство е въ състояние да хармонизира всички останали желанія. Чрезъ едно възвишено желание, човѣкъ се свързва съ съзнанието на възвишени сѣщества, които помагатъ за реализиране на неговото желание. Въ този случай, човѣкъ живѣе въ съзнанието на тия сѣщества, както въ свѣтлината. Изобщо, възвишенитѣ сѣщества използватъ даже и най-малкитѣ мисли и желанія на хората, като малки изворчета и цвѣтенца. Сѣщевременно, тѣ използватъ всички човѣшки енергии, колкото и да сѣ отрицателни. Запримѣрь, гнѣвътъ, който представя разрушителна енергия, тѣ я впрѣгатъ на работа, както ние използваме електрическата енергия.

Дойдемъ ли до Божествения свѣтъ, тамъ никакви противоречия не сѣществуватъ. Какъвто да е човѣшкиятъ животъ, той може да подига или понижава човѣка, но въ вселената той не произвежда лоши резултати. Силитѣ на вселената сѣ така разпредѣлени, че тѣ трансформиратъ всичко, каквото имъ се изпрѣчи на пътя. Обаче, лошиятъ животъ има отношение само къмъ човѣка. Ето защо, той трѣбва да се пази отъ погрѣшки и престѣпления, които спѣватъ неговото растене и развиване. Въ пътя на развитието си, човѣкъ ще прави грѣшки, ще пада и ще става, ще се натѣква на смѣшни положения, но свързанъ ли е съ Божественото съзнание, той всѣкога ще се справя съ положението си. — Ама азъ не искамъ да бѣда смѣшенъ. Искашъ или не, ти често ще изпадашъ въ смѣшни положения. Не е ли смѣшенъ професорътъ, който, отъ време на време, се почесва по главата, когато иска да си спомни нѣщо, което е забравилъ? Не е ли смѣшенъ човѣкъ, когато се храни? Той туря храната въ устата си, и току я премята отъ една страна на друга. Човѣкъ може да не изпада въ смѣшни положения, само когато неговитѣ действия сѣ въ хармония съ действията на природата. Това значи, да живѣе човѣкъ хармонично. Докато дойде до хармонията на природата, човѣкъ често ще прави нехармонични движения. Въпрѣки това, той трѣбва да бѣде свободенъ. За човѣка е важно да работи

върху себе си, а това, че не може изведнѣжъ да се подигне, още нищо не значи.

Като ученици на Великата Школа, отъ васъ се иска да изградите своя характеръ. Кога ще стане това, не е важно. Човѣкъ не може изведнѣжъ да преобрази себе си. Това е постепененъ процесъ. Искате ли да постигнете нѣщо, човѣкъ първо трѣбва да отправи желанието си къмъ своя умъ, като мисль, и после да пристѣпи къмъ реализирането му на физическия свѣтъ. Запримѣръ, нѣкой иска да бѣде милосърденъ. За тази целъ той първо трѣбва да обмисли начина, какъ да приложи това свое желание на практика. Ще му дойде на ума мисльта да посети нѣкоя бедна вдовица съ нѣколко деца. Като отиде въ дома ѝ и види условията, при които живѣе, въ него ще се събуди чувство на състрадание, и той ще започне да търси начинъ, какъ да ѝ помогне. Като прави различни опити, човѣкъ развива отдѣлнитѣ си центрове. Задачата на ученика е да разработи своитѣ умствени способности и чувства, за да се ползува отъ тѣхъ въ живота си. Ако въображението на човѣка е силно развито, може да го спъне. Въ такъвъ случай, той трѣбва да прилага волята си, за да се справя съ известни мжчнотии. Запримѣръ, виждате, какъ единъ човѣкъ ходи свободно по дъска, дълга петъ метра, но сложена на земята. Той стѣпва на дъската, върви отъ единия до другия ѝ край, безъ да се страхува отъ нѣщо. Обаче, поставите ли тази дъска на гредитѣ на нѣкоя висо-

ка кжща и го накарате да върви по нея, той веднага ще се откаже да направи това.—Защо? — Въображението действува въ него. Той си представя, че като стъпи на дъската, може да падне отъ кжщата и да се убие. Ако би приложилъ волята си, той би могълъ свободно да върви по дъската, безъ никакъвъ страхъ за живота си.

Следователно, докато мжчнотиитѣ на човѣка сж върху почвата, на която той действува, тѣ сж преодолими. Но щомъ сжщитѣ мжчнотии се подигнатъ на височина 10 — 15 м. въ въздуха, човѣкъ се отказва да мине презъ тѣхъ. Той се страхува да не падне отъ тази височина и да се убие. Защо трѣбва да се страхува, щомъ е миналъ вече тази мжчнотия? Сега не му остава нищо друго, освенъ да прояви по-голѣма смѣлость и да мине презъ мжчнотията като презъ дъска, по която свободно е вървѣлъ, когато е била на земята. Значи, всѣко обезсърдчаване и отчайване не е нищо друго, освенъ минаване по дъска, дълга петъ метра, издигната високо въ въздуха и здраво подпрѣна на две греди. Много такива мжчнотии сжществуватъ въ живота ви, но тѣ трѣбва да се разрешатъ по естественъ начинъ. Който се страхува да мине презъ нѣкаква мжчнотия, той трѣбва да намѣри двама души, единиятъ по-страхливъ отъ него, а другиятъ — по-смѣлъ и да се насърдчи отъ двамата. Запримѣръ, той се страхува отъ жаба или отъ мишка. Онзи, който е по-страхливъ отъ него, ще го насърд-

чи да пристъпи къмъ жабата и да я хване. Посмѣлятъ пъкъ ще му покаже, какъ той постъпва, и ще го насърдчи да хване жабата. Всички растения и животни представятъ условия за човѣка да се самовѣзпитава. Искан ли, запримѣръ, да развие търпение въ себе си, човѣкъ трѣбва да наблюдава, какъ паякътъ прави мрежата си. Той постоянно се мѣсти отъ единъ жгълъ на другъ, дано хване нѣкоя жертва. Като не успѣе, той не се отчайва, но съ часове очаква, дано мине нѣкоя муха покрай него. Тъкмо простре мрежата си на нѣкое мѣсто съ мухи, дойде вѣтъръ и я разкъсва. Безъ никакво роптание, съ голѣмо търпение, паякътъ отново започва да тъче мрежата си. Презъ това време паякътъ работи спокойно и търпеливо удвоява нишката си, да издържи на силния вѣтъръ. Като наблюдавате, какъ паякътъ работи, кажете си: Ако паякътъ, такова малко сжщество, проявява търпение, защо азъ — човѣкътъ, да не бѣда търпеливъ? Това е най-малкиятъ потикъ въ живота на човѣка.

Следователно, отъ паяка човѣкъ учи търпение, отъ мравката — трудолюбие и постоянство, отъ пчелата — чистота и редъ. Ако искате да разберете, какво нѣщо е редъ и чистота, идете при нѣкой кошеръ и наблюдавайте, какво правятъ пчелитѣ, безъ да ги закачате. Изпрѣчите ли се на пжтя имъ, непременно ще опитате тѣхното жило. Съ това тѣ казватъ на човѣка: Всѣко нечисто желание или всѣка нечиста мисль, която се изпрѣчи на пжтя ни,

трѣбва да се бодне. Следователно, когато човѣкъ не мисли право, това показва, че на пѣтя му се е изпрѣчила нѣкоя крива мисълъ, която трѣбва да се бодне съ жило, за да се отстрани.

И тъй, като ученици, вие трѣбва да бждете будни, да знаете, какви мисли и желанія да допускате до себе си. Допускате ли ги безразборно, вие преждевременно ще остарѣете. Какво правятъ съвременнитѣ хора? Тѣ говорятъ изключително за миналото си. Добъръ е животътъ на миналото, но въ него нѣма втичане. Учителътъ разправя за своя миналъ животъ, какво направилъ като билъ учителъ, като билъ младъ. Цигуларътъ разправя за своята цигулка, съ която свирилъ на младини. — Не, и като младъ, и като старъ, човѣкъ непрестанно трѣбва да работи, да внася по нѣщо ново въ съзнанието си. До последния день на живота си, цигуларътъ трѣбва да свири и, като дойде деня на заминаването му, да каже на цигулката си: Съжалявамъ, че те оставямъ, но ще се върна и ще продължа работата си. Човѣкъ трѣбва да слѣзе на земята съ импулсъ къмъ работа, къмъ придобиване на нѣщо ново. Съ сѣщия импулсъ трѣбва да си замине. Иначе, той ще изпадне въ областта на еднообразието, което умъртвява човѣка. Красотата на живота и обновяването на човѣка седи въ разнообразието, въ великото единство, въ стремежа къмъ Бога, като къмъ центъръ. Живѣе ли по този начинъ, човѣкъ става мощенъ. И при това положение, той ще се обезсърдчава, ще се съмнява, но ще бжде

въ състояние да използва силитѣ, които се криятъ въ отрицателнитѣ прояви на човѣшкото естество. Разумниятъ се учи и отъ лошитѣ си и горчиви опитности.

Коя е основната мисълъ на тази лекция? — Законитѣ на любовта и на вѣрата. — Разбрахте, че любовта обръща внимание на малкитѣ нѣща, а вѣрата — на голѣмитѣ. Наистина, когато обичашъ нѣкого, ти обръщашъ внимание на най-малкитѣ работи: какво ти казалъ, какъ те погледналъ. Любовта извинява нѣщата, но разтърсва човѣка. Тя преувеличава нѣщата, за да ги види добре. После, човѣкъ поглежда на другия край на тржбата и вижда, че сж били много малки. Докато обичашъ човѣка, ти мислишъ, че е много добъръ, способенъ, даровитъ. Щомъ престанешъ да го обичашъ, всичко това изчезва. За да не изпада въ разочарования, отъ време на време човѣкъ трѣбва да се вслушва въ Божественото въ себе си, което всѣкога познава истината. Слушамъ, че нѣкой човѣкъ свири. Ще си кажа: Не бързай още да се произнасяшъ, дали е даровитъ, или не. Той е начърталъ само една линия. Ще имашъ търпение да дочакашъ цѣлата картина и тогава да се произнасяшъ. — Ама да му кажа да се зарадва. — Не, човѣкъ трѣбва да бжде искренъ въ себе си. Като се вслушва въ гласа на Божественото начало, човѣкъ всѣкога ще има права преценка за нѣщата, било по отношение къмъ себе си, било по отношение къмъ другитѣ. Не се ли вслуш-

ва въ този гласъ, той ще причинява страдания на близкитѣ си, но и тѣ ще му причиняватъ.

Дръжте въ ума си мисълта, че сте дошли на земята да се учите. Ще прилагате и двата закона въ живота си: законътъ на вѣрата и законътъ на любовта. Що се отнася до въображението ви, ще бъдете внимателни, да не се подавате на неговитѣ болезненни прояви. Преди години срещнахъ една млада лѣкарка, която имаше чрезмѣрно развито въображение, което ѝ създаваше голѣми неприятности. Запримѣръ, като излизаше отъ дома си, тя си представяше, че ще ѝ стане нѣщо и ще падне на пѣтя. За да не падне, тя сѣдаше на нѣкой камъкъ или дърво, докато се успокои. Следъ това продължаваше пѣтя си. Тя трѣбваше известно време да работи върху въображението си, докато се освободи отъ отрицателнитѣ и болезнени представи въ ума си. Това не значи, че човѣкъ трѣбва да избѣгва страданията. Има смисълъ да страда човѣкъ, но така, че да се ползува отъ страданията си. Едно трѣбва да знаете: добре е да не страда човѣкъ, но при сегашнитѣ условия на живота, страданията сж неизбѣжни. Въ страданията се криятъ условия за растене и подигане на човѣка.

— Вѣренъ, истиненъ, чистъ и благъ всѣкога бжди!

*

4. Лекция отъ Учителя, държана на
17 октомврий, 1926 г. — София.

Раннитѣ лжчи.

Вѣренъ, истиненъ, чистъ и
благъ всѣкога бжди!

Размишление.

Тема за следния пжтъ: „Обяснение на думата щастие“.

Какво се образува при съприкосновението на две живи точки? Какво се образува при съединяване или допиране на две тѣла, които се движатъ успоредно? Какво се образува, ако тия две тѣла се движатъ по криви, обѣрнати една къмъ друга съ гърбоветѣ си и се докосватъ въ една обща точка? Като се докоснатъ въ една точка, тѣ ще се намѣрятъ въ

И

фиг. 1.

положението, представено на фигура 1. При това положение, тѣзи тѣла непременно ще си въздействуватъ едно на друго. Това виждаме навсѣкжде въ живота и въ природата. Сжщото се отнася и до науката. Всѣка теория е вѣрна, само когато има допирна точка съ живота. Запримѣръ, теориитѣ на смѣтането, на пѣнието, на готварството иматъ приложение въ живота. Не само тѣзи теории, но теориитѣ на всички останали науки — химия, физика, анатомия, хигиена сжщо иматъ допирна точка съ живота. Безъ хигиена животътъ на човѣка не би могълъ разумно да се използва. За кого се отнася хигиената: за болния или за

здравия? Хигиената посочва на болния начинъ, по който да се лѣкува и да възстанови здравето си, а здравиятъ предпазва отъ заболяване.

Сега, като говоримъ за докосване на две тѣла, имаме предъ видъ само такива, които иматъ енергии съ различна степенъ на активностъ. Запримѣръ, едно свѣтло и едно тъмно сжщество нѣматъ никаква допирна точка. — Защо? — Защото сж еднакво активни. И едното, и другото сжщество иматъ желание да господаруватъ надъ материята и надъ човѣка. Въ това отношение, човѣкъ представя бойно поле за разумнитѣ сжщества, били тѣ свѣтли или тъмни. По този начинъ тѣ указватъ известно влияние върху възгледитѣ на хората. Тѣй щото, когато нѣкой изнася своитѣ убеждения по даденъ въпросъ, той не подозира даже, че това не сж негови убеждения, а убеждения на нѣкое сжщество, свѣтло или тъмно, което му влияе. Като не знае това, той си въобразява, че е нѣщо особено, а въ сжщность играе роля на Донъ Кихотъ или на Санчо Пансо. Всички идеалисти минаватъ за Донъ Кихотовци, а всички материалисти — за Санчо Пансовци. Ако си идеалистъ, ще се боришъ съ воденицата. Ако си материалистъ, ще изпаднешъ въ друга крайностъ. Мнозина мислятъ, че материалиститѣ сж по-трезви, по-голѣми реалисти. Колкото идеалистътъ е реалистъ, толкова и материалистътъ. Идеализъмътъ и материализъмътъ сж две крайности въ живота. Смисълътъ на живота не седи нито въ идеа-

лизъма, нито въ материализъма. Не е достатъчно само човѣкъ да има нѣкакви идеи, но той трѣбва да разбира тѣзи идеи и да ги прилага въ живота си.

Следователно, ако две същества, съ еднакви стремежи и идеали, се докоснатъ, веднага ще се отблъснатъ. Тѣ нѣматъ допирна точка помежду си. Благодарение на еднородността на силитѣ на тия тѣла, тѣ се отблъсватъ и стоятъ на известно разстояние едно отъ друго. Иначе, всички тѣла въ природата щѣха да бждатъ на близки разстояния едно до друго и щѣха да образуватъ една хомогенна маса. За да се привлѣкатъ две тѣла, тѣ трѣбва да иматъ противоположни сили или стремежи помежду си. Значи, въ природата съществуватъ два главни закона на привлечение и отблъсване. Тѣзи два закона сж причина, отъ една страна за споръ между хората, а отъ друга — за споразумяване и съгласие. Понѣкога човѣкъ влиза въ споръ и съ себе си. Съ кого спори човѣкъ? До вчера се мислѣлъ за гениаленъ, а днесъ намира неджзи въ себе си. Кой е този, който вижда неговитѣ способности? Като събере тия противоположни възгледи за себе си, човѣкъ се намира предъ единъ дисонансъ. Това се дължи на факта, че енергиитѣ и на дветѣ половини на тѣлото му сж положителни, или отрицателни и взаимно се отблъсватъ. Ако не знае, какъ да трансформира това състояние въ себе си, човѣкъ може да полудѣе. Ако две отрицателни или две положителни енергии едновременно

проникватъ въ човѣшкия организъмъ, той може да полудѣе. Полудяването не е нищо друго, освенъ прекъсване достѣпа на жизненитѣ течения въ организѣма. Това прекъсване на тока на жизненитѣ сили въ човѣка се дължи на излизане на неговия двойникъ. Щомъ двойникътъ излѣзе отъ човѣка, последниятъ живѣе почти животински: яде, пие и за нищо не мисли. Като знаете това, ще бждете внимателни, ще се пазите да не се стрѣскате едни други, особено когато спите. Когато човѣкъ спи, двойникътъ му излиза отъ него и отива въ пространството. Презъ това време двойникътъ е свързанъ за тѣлото само чрезъ една нишка. Ако събуждате човѣка и го стреснете изведнѣжъ, двойникътъ му не успѣва да се върне въ тѣлото, вследствие на което се преплита съ други двойници въ пространството. Ако не знае, какъ да разплете двойника си, човѣкъ полудява.

Мнозина мислятъ, че полудяването се дължи на много учение или на голѣми страдания. — Не, причината за полудяването се дължи на факта, че и дветѣ части на мозъка сж положителни или отрицателни. За да бжде човѣкъ въ нормално състояние, въ едното полушарие на мозъка трѣбва да тече положителна енергия, а въ другото — отрицателна. Стане ли човѣкъ много остъръ, т. е. много електриченъ, въ лѣвата частъ на мозъка си трѣбва да вложи мекота, т. е. магнетизъмъ. Ако турите ржката си върху главата на нѣкой здравъ човѣкъ, ще усѣтите две течения: едно топло, а друго студено. Обаче,

поставите ли ржката си върху главата на нѣкой неуравновесенъ човѣкъ, ще усѣтите само едно топло течение. За да си помогне, той трѣбва да помоли нѣкой свой приятелъ, здравъ човѣкъ, да тури ржката си върху главата му, за да урегулира енергиитѣ на неговия мозъкъ. Ако е неразположенъ или неуравновесенъ, човѣкъ може да си помогне съ мисълта си. Силитѣ на природата могатъ да въздействуватъ върху човѣка, само когато мисълта му е концентрирана. Тогава опититѣ, които прави излизатъ сполучливи. Най-малкото съмнение или колебание е въ състояние да спъне човѣка. За да успѣе въ нѣщо, човѣкъ трѣбва напълно да вѣрва.

Единъ евангелски проповѣдникъ държалъ проповѣдь върху стиха, въ който се казва, какъ Христосъ отворилъ очитѣ на слѣпия. Като проповѣдвалъ, той се въодушевилъ толкова много, че решилъ въ себе си, щомъ свърши проповѣдта си, да излѣзе вънъ и да направи сжщия опитъ съ слѣпеца, който постоянно седѣлъ предъ църквата. Щомъ събранието се разпръснало, той веднага излѣзълъ навънъ. Като видѣлъ, че слѣпиятъ седи на сжщото мѣсто, той се приближилъ до него, съ силно желание въ себе си да му каже: Въ името на Господа Исуса Христа заповѣдвамъ ти да прогледашъ! Обаче, той се спрѣлъ единъ моментъ, замислилъ се и казалъ: Ами ако не прогледа? Щомъ съмнението влѣзло въ него, той веднага отсѣпилъ отъ слѣпия и се върналъ у дома си.

Съвременнитѣ хора се оплакватъ, че каквато идея да се роди въ ума имъ, не могатъ да я реализиратъ. — Защо? — Защото съмнението влиза въ ума имъ, и тѣ казватъ: Ами ако не прогледа? Кой ученъ досега, следъ като е казалъ на слѣпия, че ще прогледа, е ималъ успѣхъ? Никои не е могълъ да направи този опитъ, защото се е съмнявалъ. Следователно, като ученици, вие трѣбва да работите върху себе си, да се освободите отъ съмнението. Страшно нѣщо е съмнението! То е сила, която спъва човѣка и руши въ него всичко красиво. Нѣкога съмнението е било полезно за човѣка, но днесъ то му причинява пакости и нещастия. Искате ли да се справите съ съмнението си, концентрирайте мисълта си и се свържете съ мисълта на разумни, възвишени същества, които веднага ще ви се притекатъ на помощъ. По този начинъ, човѣкъ може да се справи не само съ съмнението си, но и съ много отрицателни състояния въ себе си. Срѣщате единъ човѣкъ, който казва, че въ нищо не вѣрва, а същевременно ви убеждава, че приятелътъ му го обича. — Какъ познава, че приятелътъ му го обича? — По разположението, съ което се отнася къмъ него. — Не, човѣкъ чувства любовта на приятеля си вътрешно. Той провѣржава това нѣщо чрезъ интуицията си.

И тъй, когато двама души се обичатъ, отъ единия къмъ другия излиза свѣтлина. Нѣма ли между тѣхъ втичане и изтичане на свѣтли-

на, тѣ не се обичатъ. Между двама души могатъ да съществуватъ истински отношения само тогава, когато тѣ заедно образуватъ една слънчева система. Всѣки отъ тѣхъ е слънцето въ дадената система. Единъ за другъ тѣ представятъ слънце, което свѣти.

Сега, ако искате да знаете, дожде сте достигнали въ своитѣ прояви, правете опити и наблюдения. Преди всичко, стремете се да преодолявате съмнението. Съществува два вида съмнение: външно съмнение, което минава и заминава въ мислитѣ на човѣка. Съ него лесно може да се справите. Второто съмнение е вътрешно. То е подобно на ръждата. Каквото е ръждата за желѣзото, такова нѣщо представя вътрешното съмнение за човѣка. Подаде ли се на това съмнение, човѣкъ или полудява, или става способенъ за такива престѣпления, които му носятъ голѣми страдания и нещастия. Любовта изключва всѣкакво съмнение. Дето и да се намиратъ двама души, щомъ се обичатъ, тѣ трѣбва да изпядятъ всѣкакво съмнение вънъ отъ себе си. Случва се, че едно отъ дветѣ същества е на земята, а другото въ духовния свѣтъ. Тѣ пакъ сж свързани въ съзнанието си, обичатъ се и взаимно размѣнятъ своитѣ мисли и чувства. Нѣма по-красиво нѣщо отъ срѣщата на две разумни души, които истински се обичатъ. Какво би било положението на човѣка, ако, следъ като се движи хиляди години въ пространството, не срещне поне една жива душа,

подобна на себе си, съ която да се разговаря, да обмѣня мисли и чувства? Нѣма по-велико нѣщо за човѣка отъ това, да срещне една душа въ свѣта. съ която да се разговаря и отъ която да получи нѣщо ново, свѣтло, което тя носи въ себе си. Всички души сж свързани помежду си по такъвъ начинъ, че образуватъ нѣщо цѣло неразривно.

Казано е въ Писанието, че никой не живѣе за себе си. Наистина, хората взаимно си влияятъ и помагатъ, безъ да съзнаватъ това. При всѣка срѣща човѣкъ дава нѣщо отъ себе си. Дали това става съзнателно или несъзнателно, не е важно. Ако приятельтъ ви е дошълъ отъ странство, дето е изучавалъ музика, първото нѣщо, което ще ви даде отъ себе си, е неговата музика или пѣние. Той ще ви изпѣе или изсвири нѣщо. Ако е поетъ, ще ви прочете нѣколко отъ своитѣ хубави стихотворения. Всѣки човѣкъ носи въ себе си нѣщо хубаво, което може да предаде на ближнитѣ си. Отношенията на хората могатъ да бждатъ правилни само тогава, когато за основа седи даването. Обаче, ако единиятъ само дава, а другиятъ само взима, отношенията между тѣхъ не могатъ да бждатъ правилни.

Когато влиза въ класъ, учительтъ дава на ученицитѣ си отъ своето знание, а ученицитѣ взиматъ. Когато учительтъ изпитва, ученицитѣ даватъ нѣщо отъ себе си. Колкото повече знания има учительтъ, толкова повече дава. При това, способниятъ учитель може да пре-

даде и най-великитѣ истини и на децата, и на възрастнитѣ. Разликата въ преподаването му се заключава само въ формата. Той може да говори нѣщо по астрономия и на децата, и на възрастнитѣ. На децата ще каже, че слънцето, земята и всички останали звезди представятъ едно голѣмо семейство. Нѣкога тѣ сж живѣли добре, въ миръ и съгласие помежду си, но по неизвестни причини сж развалили отношенията си, вследствие на което майката ги наредила по особенъ начинъ: слънцето, най-голѣмиятъ братъ, поставила въ срѣдата, а по-малкитѣ братчета — около него. Тази е причината, поради която и до днесъ всички звезди се въртятъ около слънцето. Тѣ сж поставени по-близо или по-далечъ отъ слънцето споредъ голѣмината имъ. Това е една малка приказка по астрономия, която задоволява децата. Въ тази приказка има нѣщо вѣрно, тя не е измислена. На възрастнитѣ пъкъ, които сж свършили университетъ, ще се говори другояче. На тѣхъ ще се говори за планетитѣ като източници на енергии и т. н. Тамъ учителятъ ще си служи съ редъ сравнения, за да направи въпроситѣ по-ясни и близки до тѣхния умъ. Той прави сравнение между планетитѣ и човѣшкия мозъкъ. Както слънцето е източникъ на енергия, така и презъ човѣшкия мозъкъ минава много енергия.

Енергиитѣ, които излизатъ отъ слънцето, криятъ въ себе си запасъ отъ жизнени сили,

отъ лѣчебни енергии. Иска ли човѣкъ разумно да използва енергиитѣ на слънцето, той трѣбва да излага гърба си на раннитѣ слънчеви лъчи, още преди изгрѣването на слънцето. Енергиитѣ, които ще приеме по това време, се равняватъ на енергиитѣ, които би приелъ, ако се излага цѣлъ день на слънцето. Даже и въ облачно време можете да излизате преди изгрѣването на слънцето и да концентрирате мисълта си въ посока на изгрѣващото слънце. Облацитѣ прѣчатъ само да видите слънцето, но неговитѣ жизнени енергии минаватъ и презъ тѣхъ. Никаква външна сила не е въ състояние да противодействува на слънчевитѣ енергии.

Ето защо, на всички анемични и слаби хора, препорѣчвамъ при всѣко време да излизатъ вънъ, половинъ часъ преди изгрѣва на слънцето, да възприематъ раннитѣ слънчеви енергии и после да отидатъ на работа. Колкото по-разумна е работата имъ, толкова по-голѣма полза ще иматъ отъ приетата енергия. Зората дава на човѣка такива енергии, каквито никоя друга сила не е въ състояние да му даде. И Псалмопѣвецътъ казва: „Господи, ще те потърся на ранина“. Свѣтлината, която нѣма никакъвъ образъ, е по-силна отъ тази, която има образъ. Сжщото се отнася и до знанието. Докато човѣкъ се стреми къмъ знание, безъ да има нѣкакъвъ обектъ, стремежътъ му е по-силенъ. Щомъ придобие нѣкакъвъ обектъ, стремежътъ му се намалява.

Обектътъ трѣбва да бѣде тилъ. Така постѣпва и Богъ. Той винаги е тилъ въ човѣшкия животъ, никога не изпѣква напредъ. Богъ се скрива задъ всички наши идеи, красиви желанія и стремежи и се изявява въ видъ на слабъ потикъ. Спре ли човѣкъ движението си, Той пакъ го импулсира да върви напредъ, да реализира своята идея. Богъ никого не ограничава, но импулсира, дава потикъ. Като свърши започнатата си работа, Божественото въ човѣка се скрива, като дава възможность да се радва, да мисли, че самъ е направилъ всичко. Човѣкъ се радва, че е написалъ нѣщо хубаво. Божественото въ него слуша, какво е написалъ, радва се и тихо му пошепва: Изпълни това, което си написалъ.

Като ученици, вие трѣбва да имате прави разбирания. Приемете ли веднѣжъ една идея, една мисль, трѣбва да я приложите. Не мислете, че сѣщата идея може да се повтори. Природата не повтаря нѣщата. Човѣкъ може да се фотографира само единъ пѣтъ. Отъ този образъ могатъ да излѣзатъ хиляди отпечатаци, но оригиналтъ е единъ. Живиятъ, безсмъртниятъ човѣкъ можете да видите само единъ пѣтъ. Задържете ли се на това ниво, на което е билъ той, неговиятъ образъ винаги ще свѣти на вашия хоризонтъ. Слѣзете ли по-долу отъ него, образътъ му ще залѣзе отъ вашия хоризонтъ, и вие ще останете съ една блѣда представа за нѣщо свѣтло въ живота си, къмъ което вѣчно ще се стремите.

Това не е загуба, но свѣтлиятъ образъ се е скрилъ временно отъ васъ, за да има къмъ какво да се стремите. Загуба има само тогава, когато човѣкъ взима повече, отколкото трѣбва. Всичко, което е надвзелъ, ще му се отнеме. Когато земята е дошла въ съприкосновение съ една тъмна планета, станало е грѣхопадането. Това, обаче, не е загуба. Въ бъдеще земята ще дойде въ съприкосновение съ една свѣтла планета, която носи условия за новата епоха. Тогава хората ще възкрѣснатъ. Онѣзи, на които съзнанието е будно, ще видятъ тази планета. Онѣзи, на които съзнанието още не е пробудено, нѣма да я видятъ. Идатъ добри времена, добри условия на земята.

За следния пътъ пишете върху темата: „Разлика между будно и спешо съзнание“.

Упражнение: Ръцетѣ напредъ, успоредно една на друга. Палецътъ и срѣдниятъ пръстъ допрѣни съ върховетѣ си, при което образуватъ единъ малкъ кръгъ. Отхвърляне съ сила срѣдния пръстъ напредъ (и на дветѣ ръце). Срѣдниятъ и голѣмиятъ пръстъ се поставятъ предъ устата, допрѣни. Слабо духане. Ръцетѣ се изнасятъ напредъ, съ бавно отваряне на пръститѣ. Това упражнение се прави нѣколко пъти.

Съ какви планети сж свързани палецътъ и срѣдниятъ пръстъ на човѣка? — Съ планетитѣ Венера и Сатурнъ. Когато искате да бж-

дете справедливи и съвестни, хванете срѣд-
ния си прѣстъ — сатурновия.

— Вѣренъ, истиненъ, чистъ и
благъ всѣкога бѣди!

✱

5. Лекция отъ Учителя, държана на
24 октомврий, 1926 г. София.

ПЪТЪ КЪМЪ СВОБОДА

— Вѣренъ, истиненъ, чистъ и благъ всѣкога бѣди!

Чете се темата: „Какво представя щастието“?

За следния пътъ всѣки да донесе по сто житни зрънца, отъ най-хубавитѣ.

Всѣка наука има свое приложение, което има отношение, както къмъ хората, така и къмъ всички живи същества. Следователно, то може да бѣде свързано съ общия животъ. Същевременно, това приложение може да се отнася до задоволяване на нѣкаква специална нужда на човѣка.

Вие всички сте изучавали геометрия, знаете, какво представя жгълтъ. Ако начъртаете жгълъ, съ върха нагоре, това показва, че той се движи нагоре, като клинъ, на който предстои да извърши нѣкаква работа. Ако нѣкоя рѣка срещне на пътя си единъ голѣмъ клинъ, тя ще се раздвои. Въ случая, клинътъ представя известно съпротивление за рѣката. Първоначално съпротивлението е голѣмо, но колкото отива по-надолу, то се намалява, докато съвършено изчезне. Какво представя клинътъ въ човѣшкия животъ? Той може да се вземе като препятствие. Представете си, че въ ума на нѣкой човѣкъ се роди известна идея, за ре-

ализирането на която, обаче, има голѣми препятствия. Независимо това, тази идея все ще излѣзе отъ главата на човѣка. Срещне ли препятствия, той не трѣбва да се обезсърдчава, защото препятствията не сж вѣчни. Тѣ постепенно се намаляватъ, докато единъ день съвсемъ изчезнатъ. Обезсърдчи ли се отъ препятствието, човѣкъ се раздвоява. Всѣко раздвояване на човѣшкото съзнание причинява главоболие. Това е неизбеженъ процесъ, както е неизбежно за работника, който усилено работи, да придобие пришки на ржцетѣ си. Следователно, колкото деликатна да е една мисълъ, тя не може да не произведе известни търкания. Тѣзи търкания сж резултатъ на препятствията, които срѣща на пътя си. Всички съпротивления въ свѣта вървятъ по пътя на четворожгълника, специално на квадрата. Сжщевременно, квадратътъ е пътъ, по който човѣкъ може да изправи погрѣшките си.

Като се намѣрятъ предъ известно съпротивление, съвременнитѣ хора започватъ да философствуватъ, защо не могатъ да се освободятъ отъ съпротивленията въ живота и отъ реакцията, която тѣ причиняватъ. Който не разбира този законъ, той изгубва разположението си и чака само нѣкой да го предизвика, за да избухне. За такъвъ човѣкъ казватъ, че е разпасалъ пояса си. Дойде ли до това състояние, безъ да се подпушва, човѣкъ трѣбва да задържи пояса си, т. е. да прояви самообладание. Може ли да на-

прави това, той ще почувствува въ себе си избликъ на голѣма сила. Приложи ли самообладанието си, човѣкъ е асимилиралъ силата на съпротивлението въ себе си, вследствие на което е удвоилъ своята вътрешна сила. Дойде ли въ човѣка една мрачна мисълъ, че не му се живѣе, той трѣбва да гледа на тази мисълъ като на препятствие въ неговия животъ. Той не трѣбва да се съгласи съ нея, но да я приеме като гостенка, която ще го посети за малко и пакъ ще си отиде. Той трѣбва да я приеме учтиво, да я запита за близкитѣ ѝ, да покани и тѣхъ на гости. Колкото да е слабъ физически, щомъ не допуска отрицателни мисли въ себе си, човѣкъ лесно може да ги носи на гърба си. Човѣкъ неизбежно ще мине по пътя на мъчностиитѣ, на отрицателното въ живота, но трѣбва да носи въ себе си мисълта, че може да се справи съ тѣхъ.

И тъй, знанието, което получавате, трѣбва да го прилагате, както въ физическия, така и въ психическия си животъ. Обезсърдчите ли се, насърждавайте се мислено. Пазете се отъ обезсърдения, които могатъ да бждатъ резултатъ на крайно индивидуализиране, въ което човѣкъ често изпада. Когато живѣе само за себе си, човѣкъ става краенъ индивидуалистъ. За да излѣзе отъ своя индивидуализъмъ, той трѣбва да мисли и за другитѣ, а не само за себе си. Като живѣе само за себе си, човѣкъ подхранва ония мозъчни центрове, които се намиратъ на задната частъ на

главата. Тамъ се намира и центърътъ на честолюбието. За да излѣзе отъ егоизма си, човѣкъ трѣбва да развива центъра на милосърдието. Егоизмътъ се уравновесява съ милосърдието. Само милосърдието е въ състояние да въздействува на човѣшкия егоизъмъ. Колкото да е гениаленъ, човѣкъ неизбѣжно ще мине презъ двата полюса на живота: егоизъмъ и милосърдие. Това е неизбѣженъ законъ за всички хора. Разликата между хората се заключава въ това, че обикновениятъ човѣкъ трѣбва да прочете много книги, за да научи това, което гениалниятъ научава само отъ една книга.

Като ученици, вие трѣбва да спазвате следния законъ: внасяйте въ ума си само положителни мисли, като същевременно избѣгвайте многото желанія. Ако имате много желанія, дръжте ги въ себе си за подсоляване, като импулсъ въ живота ви. Между многото желанія, човѣкъ нѣкога иска да стане царь или князь, да управлява цѣлъ народъ, да заповѣдва, а той самъ да бжде свободенъ. Добре е човѣкъ да бжде свободенъ, но за да бжде абсолютно свободенъ, той трѣбва да притежава известни качества. За да бжде свободенъ на физическия свѣтъ, човѣкъ трѣбва да има правилни отношения къмъ окръжаващите. За да бжде свободенъ въ духовния свѣтъ, човѣкъ трѣбва да бжде добъръ, да носи великъ моралъ въ сърдцето си. За да бжде свободенъ въ умствения свѣтъ, човѣкъ трѣбва

да бжде философъ, да има права мисълъ. Каквото да казвате на добрия човѣкъ, както да го обиждате, той ще ви изслуша внимателно и ще каже: Правъ си, имамъ този недостатъкъ, но ще го изправя. Той знае, че нечистиитѣ и слабоститѣ на човѣка се намиратъ по краищата на неговия животъ, а не въ центъра. Затова, именно, за него всичко, което става въ живота, е добро. Следователно, като съберете царя, добрия човѣкъ и философа на едно мѣсто, вие образувате единъ трижгълникъ. Царьтъ образува основата на трижгълника, а добриятъ човѣкъ и философътъ — останалитѣ страни на трижгълника.

Презъ тази година ви давамъ задачата да бждете царе, добри хора и философи, и то първокласни. Срещнете ли нѣкой вашъ братъ, който се е обезсърдчилъ, изпратете една добра мисълъ къмъ свръхсъзнанието му и продължете пжтя си. Отъ свръхсъзнанието му тази мисълъ ще слѣзе въ подсъзнанието, после въ самосъзнанието, и най-после въ съзнанието. Като мине презъ четиритѣ съзнания на човѣка, тя ще остави нѣщо отъ себе си, което ще го ободри. Следъ известно време скръбьта, която е причинила обезсърдението му, ще изчезне. Опасно е, когато нѣкоя незаконородена мисълъ влѣзе въ ума на човѣка и му се натрапи. Като знаете това, вие трѣбва да държите съзнанието си будно, да не се подавате на такива мисли. Запазете ли съзнанието си будно, невидимиятъ свѣтъ ще ви изпрати та-

кива мисли, които ще изпждятъ натрапенитѣ. Така у васъ ще се създаде нова мисълъ, която ще ви доведе до нови разбирания за живота, за природата. Така вие ще се научите, какъ да си помагате. Новитѣ разбирания ще ви доведатъ до нови методи за работа.

Следователно, да бждешъ царъ, това значи, да работишъ на физическия свѣтъ, да придобиешъ красиво и здраво тѣло. Да бждешъ добъръ човѣкъ, това значи, да имашъ добре организирано сърдце. Сърдцето представя мѣстото, дето се втичатъ и отдето изтичатъ изворитѣ на живота. Да бждешъ философъ, това значи, да имашъ добре организиранъ мозъкъ. Като работите върху себе си, да развивате тия нѣща, вие трѣбва да се пазите отъ еднообразието на живота. Като изучавате различнитѣ отрасли на науката, изучавайте и различнитѣ изкуства и занаяти. Всѣки отъ васъ трѣбва да има по една специалность, на която да разчита въ всички времена и при всички условия.

Всѣка окултна школа има предъ видъ да постави знанията на човѣка на практическа основа. Тя има за целъ да даде на ученика такива знания, съ които той може да си помага въ трудни моменти на живота. Нѣма ли такива знания, той на всѣка крачка ще се спъва. Материалнитѣ работи представятъ голѣма спънка за човѣка. Освенъ това, окултната школа има предъ видъ да даде на ученика поне елементарни познания за лѣкуване.

Колкото повече знания има ученикътъ, толкова по-свободенъ става. Щомъ е свободенъ, той може лесно да изказва идеитѣ си, да имъ дава възможностъ да се реализиратъ. Нѣма идея, която да не може да се реализира. Това е въпросъ само на време. Ако въ настоящето не може да се реализира, въ далечното или близко бждеще непременно ще се реализира. Колкото по-спокоенъ е човѣкъ, толкова по-лесно може да реализира идеитѣ си. Изпратете идеята си въ подсъзнанието и оставете я тамъ да расте и да се развива. Идеитѣ, като растенията, като животѣ същества, растатъ и се развиватъ. Запримѣръ, дойде ли до идеята, че трѣбва да люби Бога, човѣкъ се натѣква на голѣми противоречия. Тѣзи противоречия, именно, сѣ ценни. Тѣ представятъ допирни точки на Божествената любовъ. Това, което човѣкъ счита за непостижимо, представя, именно, допирни точки на Божествената Любовъ, Мъдростъ и Истина. Когато човѣкъ дойде до една невъзможностъ за постигане на нѣщата, тази невъзможностъ наричаме граница на великия законъ, който реализира нѣщата. Тѣй щото, дойде ли до безизходенъ пѣтъ въ живота си, човѣкъ дохожда вече до границата на Божественото въ свѣта. Тази граница, именно, показва, че човѣкъ ще излѣзе благополучно отъ трудноститѣ на своя животъ.

Мнозина запитватъ: Може ли любовта да се прояви безъ съпротивление? Това е не-

възможно. — Защо? — Защото нѣма две сжщества въ свѣта, които, като се обичатъ, да сж напълно задоволени. Само Богъ може да бжде задоволенъ, да има всичко на разположение, затова Той представя идеалъ за всички хора. Отъ това гледище, въ свѣта има две сжщества: едното отъ тѣхъ е абсолютно съвършено — Богъ, а другото е абсолютно несъвършено — човѣкъ. Между тѣзи две сжщества има разбиране. Слабото, несъвършеното сжщество винаги разбира силното, съвършеното. И обратно: съвършениятъ, разумниятъ винаги разбира слабия, несъвършения. Подъ думата „слабъ, несъвършенъ“ разбираме човѣкъ, който има съзнание, но нѣма условия.

И тѣй, всѣка наука трѣбва да има свое практическо приложение. Запримѣръ, анатомията и физиологията разполагатъ съ методи, които се отнасятъ до строежа и правилнитѣ функции на човѣшкото тѣло; психологията разполага съ методи, които се отнасятъ до душевното състояние на човѣка. Астрономията сжщо има методи, които човѣкъ може да приложи въ своя животъ. Значи, каквото науката може да направи, и човѣкъ може да го направи. Англичанинътъ казва: Каквото обикновенитѣ хора могатъ да направятъ, и азъ мога да го направя. Каквото великитѣ хора сж направили въ миналото и каквото днесъ правятъ, и азъ мога да го направя. Това е въпросъ само на време. Каквато добра мисль или добро желание се роди въ васъ, вложете го въ

подсъзнанието си и го оставете тамъ, докато му дойде времето. Животътъ съдържа всички възможности. Първо вложи мисълта въ подсъзнанието си и после разсждавай, може ли да се реализира тази мисъл, или не. Тукъ ще видишъ закона на вѣроятноститѣ. Има нѣща, които безъ любовъ по никой начинъ не ставатъ. Запримѣръ, безъ любовъ човѣкъ не може да стане поетъ. Обаче, следъ като се разочарова въ любовта поетътъ става философъ. Значи, човѣкъ първо се влюбва, а после се разочарова и става философъ. — Кога става човѣкъ добродетеленъ? — Когато изгуби смисъла на философията, когато фалира въ собствената си философия. Щомъ се разочарова въ добродетелта, човѣкъ намира Бога. Това е законъ. Като изгуби поезията си, човѣкъ намира философията. Като изгуби философията, той намира добродетелта. Като изгуби добродетелта, той намира Бога. Човѣкъ преживява тия загуби и печалби всѣки день: сутринъ той е поетъ, къмъ обедъ — философъ, вечеръ — добродетеленъ, а презъ нощта намира Бога. Въ сжщностъ човѣкъ не може да изгуби нито поезията, нито философията, нито добродетелта. Това става само привидно. Човѣкъ не може да изгуби това, което е вложено въ него, но той трѣбва да го развива, да уповава на него.

Ето защо, казвамъ: Ако мислишъ да пжтувашъ, не мисли за никакво превозно сръдство, но разчитай на здравитѣ си крака. Ако

искашъ да разрешишъ известенъ въпросъ, не търси никаква книга, но уповавай на ума си. Ако искашъ да бждешъ богатъ, не се надѣвай на баба си или на прадѣдо си. Надѣвай се на идейното, на Божественото въ себе си. Като спазва тия положения, човѣкъ се чувствува младъ, свободенъ въ всички свои прояви.

— Вѣренъ, истиненъ, чистъ и благъ всѣкога бжди.

✱

6. Лекция отъ Учителя, държана на
31 октомврий, 1926 г. София.

Придобиване на търпение

— Вѣренъ, истиненъ, чистъ и благъ всѣкога бжди!

Размишление.

Чете се резюме на темата: „Какво представя щастието“?

За следния път пишете върху темата: „Какво мисля азъ“.

Често слушате да се казва, че човѣкъ трѣбва да е търпеливъ. Кога човѣкъ става нетърпеливъ? Кога става индиферентенъ? Въ каква възраст човѣкъ е най-нетърпеливъ? Най-нетърпеливи сж децата. Щомъ му се обещае нѣщо и не го получи на опредѣленото време, детето става нетърпеливо. Изобицо, нѣма ли ясна представа за времето и за пространството, човѣкъ става нетърпеливъ. Нѣма ли ясна представа за идеята, която иска да постигне, човѣкъ става неспокоенъ и нетърпеливъ. Когато ученикътъ иска по-скоро да свърши училище, сжщо така става нетърпеливъ.

Сега ще ви дамъ единъ методъ за работа върху търпението. Всѣки отъ васъ да вземе хиляда житни зрънца. Ако при известенъ случай проявите нетърпение, започнете да броите житнитѣ зрънца. Първо ще преброите до десетъ. Ако нетърпението ви изчезне, ще спрете броенето на зрънцата. Десеттѣ зрънца

ще турите настрана. Ако нетърпението ви продължава още, ще броите до сто зрънца. Ако и при това положение сте още нетърпеливи, ще продължавате да броите зрънцата, докато напълно се успокоите. Ще си отбележите, при колко житни зрънца сте възстановили търпението си. Този опитъ ще правите въ продължение на десетъ дня. Колкото пжти проявите нетърпение презъ тия десетъ дня, толкова пжти ще броите житнитъ зрънца. Броенето на зрънцата ще бжде бавно, спокойно, съ пълно съзнание за опита, който правите. По този начинъ вие ще възпитавате търпението си. Колкото повече зрънца сте преброили презъ тия десетъ дня, толкова повече сте работили върху себе си. Като броите зрънцата, проявявайте почитъ къмъ всѣко отъ тѣхъ. Тѣ сж живи сжщества, и всѣко зрънце ще ви предаде нѣщо отъ себе си. Тѣ ще ви заставятъ да мислите. Вие сте провѣрили този законъ по отношение на приятелитъ си. Когато се разговаряте съ нѣкой свой приятелъ, въ ума ви дохождатъ свѣтли мисли. Въ негово присжствие вие се чувствувате разположени. Щомъ се отдѣли отъ васъ, разположението ви изчезва, като че става нѣкакво изпразване въ ума и въ сърдцето ви. Следователно, като мисли за васъ, всѣко добро сжщество внася въ ума ви нѣкаква свѣтла идея.

Като ученици, вие трѣбва да знаете, че природата има крайно отвращение къмъ ленивитъ хора. За да ги накара да работятъ,

тя имъ е създадала редъ неспогоди. Природата обича прилежитѣ, трудолюбивитѣ хора. Тя иска отъ човѣка постоянство. Даде ли му нѣкаква работа, тя не иска да я свърши скоро. Той може да работи върху дадена задача съ вѣкове, но тя иска отъ него постоянство, работа. Спре ли работата си, каже ли, че тази задача не заслужава внимание, по отношение на този човѣкъ природата прилага вече специфиченъ методъ. За ленивитѣ хора тя има особена школа.

Изобщо, природата не търпи никакъвъ песимизъмъ, никакво обезсърдчаване, никаква умраза, завистъ, никакви болести. Природата не търпи нищо отрицателно. За да изправи тия нѣща, тя изпраща на хората страдания и мъчности. Като страдатъ, тѣ започватъ да мислятъ и постепенно дохождатъ до положителното въ живота. Мощни, велики сили работятъ върху човѣшкото съзнание, съ целъ да подобрятъ положението му. Не е въпросъ да се залъгва човѣкъ. Всѣки може да залъже детето, но временно само. Вие можете да го носите, да му пѣте, но щомъ огладнѣе, никакво залъгване не се приема. То плаче, настоява да му се даде храна. Щомъ се нахрани, и плачътъ престава. Ако детето не може да се залъгва, колко повече възрастниятъ човѣкъ. Съзнанието на човѣка трѣбва да се просвѣти! Природата, т. е. естеството на човѣка трѣбва да се превъзпита. Това сж трудни процеси, но живата, разумна природа вър-

ши, именно, такива работи. Човѣкъ е заровенъ до шия въ гжстата материя, само главата му е отвънъ. И той постепенно трѣбва да излиза отъ тази материя. Първо трѣбва да извади ржцетѣ си, да прояви по-високо съзнание. Най-после той трѣбва да извади и краката си, да стѣпи надъ гжстата материя и да почне да се носи надъ нея, както опитниятъ плувецъ се носи надъ водата. Това сж опитали мнозина, особено неврастеницитѣ. Нѣкой неврастеникъ казва, че потъва, губи се. Щомъ излѣзе отъ това положение, той казва, че се издига. Това не е илюзия, но духовно потъване и издигане.

Не е страшно потъването, защото, като потъне, човѣкъ може и да се издигне, но той трѣбва да пази присѣтствие на духа. Това сж условия, при които човѣкъ може да развива вѣрата си. Като развива вѣрата си, той прилага своитѣ способности и сили. Държи ли съзнанието си будно, пази ли присѣтствието на духа си, човѣкъ може да се справи съ най-голѣмитѣ мжнотии и страдания. Това виждаме въ индуцитѣ. Като държатъ съзнанието си будно, тѣ минаватъ предъ най-опасни и свирепи звѣрове, безъ да ги засегнатъ. Изгубятъ ли присѣтствието на духа си, звѣроветѣ ги нападатъ. Много англичани отиватъ въ Индия, да изучаватъ методитѣ, които индуцитѣ практикуватъ. Следъ това тѣ излизатъ срещу най-опасни змии и звѣрове, да видятъ, доколко могатъ да държатъ съзнание-

то си будно. Има редъ закони, които регулиратъ човѣшкото съзнание. Човѣкъ трѣбва да изучава тия закони и да ги прилага. Не ги ли прилага, той се излага на редъ опасности. Човѣкъ трѣбва съзнателно да изучава законитѣ на вѣрата, за да се справя съ мъжнотиитѣ въ живота. Всѣка наука, всѣки занаятъ има специфични закони, които трѣбва да се изучаватъ. Запримѣръ, когато каменарѣтъ дига и слага чука си върху камѣнитѣ, той знае законитѣ, по които трѣбва да става дигането и слагането. Приложи ли само сила безъ умѣние, той скоро се уморява. Всѣки несполучливъ ударъ произвежда обратни резултати.

Следователно, всѣки несполучливъ ударъ въ живота на човѣка предизвиква обратни процеси въ неговия организъмъ. Нетърпението представя такъвъ несполучливъ ударъ. Нестественитѣ и ненавременни желанія въ човѣка сжщо така представятъ несполучливи удари. Като се натѣква на такива удари, най-после човѣкъ дохожда до пълно обезсмисляне на живота. Разбира ли, обаче, законитѣ на живота, при каквото положение да се намѣри, човѣкъ знае, какъ да се справи. И като го подигатъ, и като го понижаватъ, той знае, кое е вѣрно и кое не е. Въ човѣка има една точна цигулка, съ която провѣрѣва нѣщата. Ние наричаме тази цигулка „доброто, разумното сърдце“. Ние го наричаме още „интуиция“, или Божествено начало въ човѣка. То никога не лъже. Неговитѣ тонове сж чи-

сти, ясни, абсолютно вѣрни. Искате ли да разберете, дали известно положение е вѣрно или не, отнесете се до вашето добро сърдце, като къмъ отличенъ съветникъ. Неговитѣ врати сж всѣкога отворени за онзи, който искрено се интересува за нѣщо. Доброто сърдце разрешава и най-труднитѣ въпроси. Презъ каквито мъчности и страдания да минава човѣкъ, въ края на краищата Божественото ще победи. Въ човѣка Божественото побеждава, а човѣшкото остава победено. Това е законъ, въ който нѣма никакво изключение.

Като ученици, вие трѣбва да правите различни опити и наблюдения върху себе си: върху разположението си, върху своя стремежъ. Ценно е да знае човѣкъ, какво влияние иматъ върху него времето, числата, месецитѣ, днитѣ. Интересно е въ течение на една година да отбелязвате, какво влияние указватъ различнитѣ числа, дни на седмицата и месеци върху разположението ви, върху импулситѣ на душата ви. Добре е тази година да изпълните тази задача, да видите, до какви положителни резултати ще се домогнете. Често отрицателнитѣ мисли и страдания предизвикватъ въ човѣшкия мозъкъ особено горене, въ резултатъ на което се образува нѣкаква пепелъ. Освободи ли се отъ тази пепелъ, човѣкъ изпитва особено изпразване въ главата си. Когато се натѣква на положителни мисли и на радости, човѣкъ изпитва особено пълнене

зъ главата си, което се причинява пакъ отъ нѣкаква специална материя.

И тъй, колкото малка величина да представя човѣкъ, въ съзнателния животъ, въ Битието той минава за нѣкаква единица, която е полезна. Всѣки човѣкъ трѣбва да държи тази идея въ ума си. Обезсърдчи ли се, отчае ли се отъ живота, той трѣбва да знае, че представя, макаръ и микроскопическа величина, но полезна и необходима въ цѣлокупния животъ. И до най-голѣмо отчаяние да дойде, човѣкъ трѣбва да каже въ себе си: Ще се подобри положението ми. Следователно, дойдете ли до еднообразието въ живота, което действува приспивателно, започнете да си внушавате такива мисли, които да внесатъ известно разнообразие. По-добре е вие сами да си внушавате и сами да си влияете, отколкото други да ви внушаватъ и влияятъ. Човѣкъ може да си служи съ внушението за укрепване на своето здраве, за развиване на своитѣ способности, за усиляване на паметта си и т. н. При каквито условия да се намирате, дръжте въ ума си положителната мисълъ, че все пакъ можете да намѣрите благоприятна почва за работа. — Ама какво да правимъ съ болеститѣ? — Болести не съществуватъ. Въ свѣта съществуватъ болезнени състояния, но не и болести. Болезненитѣ състояния сж резултатъ на специфични отрицателни психически състояния, презъ които човѣкъ минава.

Тъй щото, когато човѣкъ преживява тежко психическо състояние, то се отразява върху известенъ удѣ, вѣнъ или вѣтре, на организма му. Този органъ изгубва връзка съ съзнанието на човѣка, вследствие на което ние казваме, че той заболява. Цѣлото тѣло на човѣка, отвѣнъ и отвѣтре, е обвито съ особена материя, наречена матриксъ. Когато матриксътъ е здравъ, човѣкъ се чувствува добре разположенъ, здравъ и силенъ. Щомъ стане нѣкакво пропукване на матрикса, въ организма на човѣка се извършватъ редъ химически процеси, които се отразяватъ болезнено върху него. Докато човѣкъ поддържа въ живота си неестествени мисли, чувства и постѣпки, неговиятъ матриксъ всѣкога може да се пропука. Искате ли да бжде здравъ, човѣкъ трѣбва да поддържа физическа, сърдечна и умствена чистота въ живота си.

— Вѣренъ, истиненъ, чистъ и благъ всѣкога бжди!

*

7. Лекция отъ Учителя, държана на
7 ноемврий, 1926 г. София.

Погледъ и движение

— Вѣренъ, истиненъ, чистъ и
благъ всѣкога бжди!

Размишление.

Чете се темата: „Какво мисля азъ“.

За следния пжтъ, всѣки отъ васъ да нарисува по едно цвѣте и по едно плодно дърво, кой каквото желае. Това ще бжде темата ви. Ще рисувате съ моливъ, като подчъртаете по едно главно отличително качество на цвѣтето или на плодното дърво. Това ще бжде единъ опитъ, да видите, кой колко може да рисува.

Съвременнитѣ хора често говорятъ за истината, безъ да могатъ да я прилагатъ въ всички случаи на живота си. Само онзи човѣкъ прилага истината, който всѣки моментъ може да даде изразъ на своитѣ мисли и чувства. Много мисли и чувства могатъ да минаватъ презъ човѣка, но разумниятъ се спира само върху сжщественитѣ. Разумността на човѣка се заключава, именно, въ това, да може да прави изборъ на мислитѣ и чувствата си. Изкуство е да може човѣкъ да избира най-красивитѣ нѣща и да ги предава по най-красивъ начинъ. Запримѣрь, ако ви дадатъ задача да занесете по единъ хлѣбъ на една

вдовица, всѣки ще го предаде по свой начинъ. Изкуство е човѣкъ да занесе хлѣба по единъ красивъ начинъ, който да се запечата въ ума на вдовицата за цѣлъ животъ. Красиво направени и изпълнени нѣща сж ония, които се отпечатватъ въ съзнанието на човѣка за цѣлъ животъ. Запримѣръ, вие сте слушали много сказки, речи и декламации, но само ония отъ тѣхъ сж останали въ паметта и въ съзнанието ви, които сж били изнесени по най-красивъ начинъ. Обикновенитѣ нѣща минаватъ и заминаватъ презъ съзнанието ви, безъ да оставатъ нѣкакъвъ споменъ.

Като ученици на Велика Школа, вие трѣбва да се занимавате съ красиви нѣща, както и съ здравословни състояния на човѣка, а не съ паталогически. Споредъ поетитѣ, кой органъ отъ човѣшкото тѣло е най-красивъ? Поетитѣ възпѣватъ най-много окото. Значи, тѣ намиратъ, че окото е най-красивъ удъ въ човѣшкия организъмъ, специално на лицето. Добре е да изучавате окото отъ неговата външна, красива страна, а не и неговитѣ паталогически прояви. По окото нѣкои учени четатъ цѣлия животъ на човѣка, въ физическо и духовно отношение. Обаче, ще дойде день, когато въ окото ще четатъ не само историята на развитието на отдѣлния човѣкъ, но и на цѣлото човѣчество. Въ окото е написано цѣлото минало на човѣка, цѣлиятъ му животъ. Не само това, но въ окото сж дадени редъ правила и рецепти, какъ да се лѣку-

ва човѣкъ и какъ да се справя съ мѣнотии-
тѣ на живота. По око̀то на човѣка се позна-
ва, дали говори истината, или не. Като лъже,
човѣкъ гледа къмъ земята. Искане ли да си
въздействува, той трѣбва да отправя погледа
си нагоре. Докато отправя погледа си нагоре,
къмъ небето, човѣкъ всѣкога говори истина-
та. Отправля ли погледа си надолу, той не мо-
же вече да говори истината. Въ това отноше-
ние око̀то никога не лъже. Когато има лоши
замисли, човѣкъ всѣкога гледа надолу. Тур-
цитѣ казватъ: Който гледа къмъ земята, той
изгаря душата. Всѣка мисълъ, колкото да е
скрита, се отпечатва въ човѣшкото око̀. Око̀-
то не крие нищо. Който разбира неговия
езикъ, той може да чете всичко, каквото ста-
ва въ човѣка.

Следователно, искате ли да живѣете
правилно, наблюдавайте движенията на очитѣ
си, на тѣлото си, и ако намѣрите, че сж не-
правилни, изправете ги. Отъ движенията на
човѣка зависи, съ какви течения на природа-
та ще се свързва: съ възходящи или съ низ-
ходящи. Ако видите, че нѣкое дете става отъ
сънъ съ гърба си нагоре и съ погледъ, от-
правенъ къмъ земята, ще знаете, че презъ цѣ-
лия день то ще бжде плачливо и кисело. Сж-
щото се отнася и за възрастния човѣкъ. Всѣ-
ко физическо движение на човѣка е придру-
жено съ известна психическа промѣна. Отъ
движенията му зависи, ще подобри или вло-
ши своето психическо състояние. Всѣко кри-

во движение е въ състояние да опорочи и най-свѣтлата мисълъ. За да не се опорочи, тя се оттегля. Човѣкъ остава въ тъмнина и започва да търси свѣтлата мисълъ, която го е вдѣхновявала.

И тъй, като ученици, вие трѣбва да се стремите къмъ красиви движения. Погледътъ, ходътъ ви трѣбва да бждатъ красиви. Най-красивото положение на краката е да образуватъ успоредни линии. При такива движения на краката, човѣкъ придобива добро разположение на духа. Като ходятъ, нѣкои хора удрятъ краката си единъ въ другъ. По този начинъ тѣ изразходватъ много енергия. При удряне на краката единъ въ другъ става силно сътресение на гръбначния стълбъ. Наблюдавайте, какъ стѣпва котката. Тя стѣпва на пръсти, безъ да опира петитѣ си на земята. Научете се и вие да стѣпвате първо на пръститѣ, а после на петитѣ. Така ще избѣгнете сътресенията на гръбначния си стълбъ. Като изучавате хода на хората, ще забележите, че нѣкои правятъ дребни и бързи крачки. Това показва, че тѣ иматъ дребнави идеи. Тѣ се занимаватъ съ дребнавоститѣ на живота. Други хора правятъ голѣми крачки. За тѣхъ казваме, че се занимаватъ съ велики идеи. Наистина, великитѣ идеи се придружаватъ съ широки, мощни движения. Сжщевременно, ходътъ на човѣка трѣбва да бжде ритмиченъ и съ голѣма пластика. Срещнете ли човѣкъ съ такъвъ ходъ, вие изпитвате известна прият-

ность. Когато въ хода на човѣка отсъствува пластика и ритъмъ, вие изпитвате неприятност. Има хора, ходътъ на които произвежда страхъ. Човѣкъ изпитва такъвъ страхъ и при вида на мечка. Като знаете това, работете съзнателно върху себе си, да изправите движенията си.

Какво представятъ движенията на човѣка? — Пласиране на енергии. Всѣко движение, съзнателно или несъзнателно, е функция на нѣщо. Когато въ организма на човѣка се събере много енергия, която не може да се впрегне на работа, той прави различни движения, за да я изпрати въ природата. Въ това отношение много отъ движенията, които човѣкъ прави, сж необходими, а нѣкои не сж необходими. Чрезъ движенията си човѣкъ или приема, или предава частъ отъ своята енергия.

Човѣкъ трѣбва да прави съзнателни движения и да ги прилага въ своя физически животъ, като методъ за трансформиране на енергиитѣ си. Чрезъ разумни и съзнателни движения, вие може да подобрите разположението си. Ако чрезъ несъзнателнитѣ си движения човѣкъ промѣня разположението си отъ лошо въ добро, колко повече той би могълъ да направи това съ съзнателнитѣ движения. Индуситѣ иматъ цѣла наука за движенията, макаръ че нѣкъде тѣ отиватъ до крайностъ. Обаче, много отъ движенията имъ сж въ съгласие съ разумната природа. Тѣзи движения сж необходими и на мѣсто. Всички движения, които сж въ

съгласие съ законитѣ на природата, сж на мѣсто. Тѣ могатъ да лѣкуватъ човѣка. Ако оставите болния самъ на себе си, той ще се излѣкува по-бързо, отколкото въ рѣшетѣ на милосърдни сестри и лѣкари. Той ще се движи на леглото си, ще се обръща на една и на друга страна, ще свива ту единия, ту другия си кракъ, докато най-после слѣзе отъ леглото си и започне да пристѣпва изъ стаята. Следователно, отидете ли при нѣкой боленъ, оставете го свободно да се движи. Чрезъ движенията той се лѣкува.

Днесъ ви говоря за движенията, защото сте слѣзли въ гжстата материя. Щомъ сте въ тази материя, вие трѣбва да разбирате законитѣ ѝ, да знаете, какъ да се владѣете. Като се движите въ гжстата материя, вие правите повече усилия, за да преодолеете противодействието, което тя причинява, вследствие на което въ организъма се развива повече топлина, отколкото трѣбва. Тази е причината, поради която често главата ви е по-топла, отколкото трѣбва. За да бжде човѣкъ здравъ, главата му трѣбва да бжде хладна, а краката — топли. Стане ли обратното, той трѣбва да намѣри методъ, чрезъ който да смѣни състоянието си.

Съвременнитѣ хора се стремятъ къмъ щастие. И вие, като тѣхъ, търсите щастие. Какво по-голѣмо щастие можете да очаквате отъ това, да дойдете до положение да се справяте съ своитѣ отрицателни мисли, чувства и съсъстояния? Виждате градината на вашия съ-

седъ, пълна съ зрѣли плодове. Той се счита щастливъ, че като обере плодетъ си и ги продаде, ще подобри материалното си положение. Какво ще кажете за това щастие, ако чуете, че презъ нощта влѣзли апаша въ градината му и обрала всичкитѣ плодове? Щастие, което всѣки може да отнеме, не е истинско. Ние наричаме истинско щастие само онова, което остава съ човѣка при всички условия на живота му. Щастливъ е онзи човѣкъ, чиито мисли, чувства и желания вървятъ всѣкога следъ него. Когато пожелае, той ги извиква при себе си и почва да работи съ тѣхъ.

Упражнение. Бавни и плавни кръгови движения съ рждетъ, и клѣкане съ краката.

— Вѣренъ, истиненъ, чистъ и благъ всѣкога бжди!

*

8. Лекция отъ Учителя, държана на
14 ноемврий, 1926 г. София.

Освобождаване

Т. м.

Единъ отъ важнитѣ закони на природата е, че тя не търпи никакъвъ излишѣкъ на материя или на енергия. Тя не търпи никакви натрупвания, никакви наслоявания. Енергията, както и материята, може да се складира, но не да се натрупва. Запримѣръ, ако човѣшкиятъ мозѣкъ събере повече енергия, отколкото му е нужно за даденъ моментъ, той трѣбва да има резервуаръ, дето да я складира. Понѣкога човѣкъ има повече мисли, чувства, желанія, отколкото му сж нужни за момента, вследствие на което трѣбва да ги складира нѣкъде. Всичко, което човѣкъ складира въ себе си, е второстепенно. Първостепенни нѣща въ човѣка сж ония основни мисли и чувства, съ които той е излѣзълъ отъ Първичния източникъ на живота. Човѣкъ дохожда на земята и си заминава съ основнитѣ мисли и чувства, които никой не може да му отнеме. Тѣ представятъ основния капиталъ на неговия животъ, а второстепеннитѣ сж капиталъ, взетъ на заемъ. Човѣкъ трѣбва да се крепи за своята основна идея и никога да не отстъпва отъ нея. Дойдатъ ли второстепенни идеи на мѣстото на

основната, човѣкъ се чувствува натрупанъ съ излишъци, вследствие на което губи своята пластичностъ.

Като изгуби основната идея на живота си, човѣкъ започва да се безпокои, какво ще стане съ него следъ време, какъ ще прекара живота си. Нѣма защо човѣкъ да се тревожи за бждещия день. Днешниятъ день определя бждещия. Ако днесъ живѣете добре, и утрешниятъ день ще бжде добъръ. Изобщо, настоящето опредѣля бждещето. За да прекара деня добре, човѣкъ не трѣбва да се страхува. Искатели да постигне нѣщо, той трѣбва да бжде смѣлъ, да прави усилия въ това направление. Като вложи повече вѣра, надежда и разумностъ, той ще се справи съ страха. Тѣзи три елемента привличатъ къмъ себе си излишната мозъчна енергия и я впрѣгатъ на работа.

Като ученици, вие трѣбва да имате търпение, издържливостъ, за да постигнете желанията на своята душа. За да развие търпението въ човѣка, природата го възпитава по негативенъ начинъ. Питагоръ, като ученикъ на окултна школа, е опиталъ и разбралъ този методъ, съ който природата си служи. За да стане учителъ, той е миналъ презъ голѣма дисциплина, на която издържалъ. По негово време условията за приемане на ученици въ окултни школи сж били много тежки. Питагоръ е билъ единственъ грѣкъ, когото египтянитѣ приели въ своята школа. Впоследствие, когато станалъ учителъ, Питагоръ поставялъ ученицитѣ си на

голѣми изпитания и строга дисциплина. Първата година на постъпването си всѣки новъ ученикъ е билъ поставянь на присмѣха и подигравкитѣ на по-голѣмитѣ ученици, и ако е могълъ да издържи, оставалъ въ школата. Ако не е могълъ да издържи на тия условия, той напускалъ школата, или оставалъ като слушателъ, като оглашенъ.

Днесъ всички хора по естественъ пѣтъ сж въ школата на Питагора. Докато постигне своята идея, всѣки човѣкъ е поставенъ на изпитания, на подигравки, да видятъ, доколко ще издържи. И вие, като ученици на окултна школа, опитвате методитѣ на Питагора върху гърба си. Едни хора ще ви казватъ, че нѣмате мисль, логика, че сте излѣзли отъ пѣтя на обикновения животъ. Други пѣкъ ще ви съжаляватъ, че млади сте тръгнали по този пѣтъ, че трѣбва да си поживѣете. Ако хората мислятъ, че Божественото учение е само за старитѣ, тѣ сж на кривъ пѣтъ. И за млади, и за стари, Божественото учение е крачка напредъ въ тѣхния животъ. Разликата е само въ степенъта на развитието. Детето ще събира $1+1$, $1+2$, $1+3$, до 20, а възрастниятъ, учениятъ ще работи съ степенитѣ на числата. Обаче, и детето, и възрастниятъ трѣбва да превърнатъ знака плюсъ, т. е. кръста въ другъ знакъ. Плюсътъ е символъ на мъжноти и страдания. За да превърнете мъжнотиитѣ и страданията си въ радости, вие трѣбва да ги накарате да се движатъ.

Какъ може да накара човѣкъ една своя мжнотия да се движи? По логически пѣтъ, т. е. чрезъ разсѣждане. Представете си, че въ ума на нѣкой човѣкъ се загнузди мисълта да открадне отъ приятеля си известна сума. Той се мѣчи, страда, бори се, не се решава да извърши кражбата. Така минаватъ день, два, докато нуждата го застави да открадне паритѣ. Щомъ извърши кражбата, следъ нея иде лѣжата. Кражбата и лѣжата сѣ двата недѣзи, които заставиха първитѣ човѣци да сгрѣшатъ. Първо Ева открадна отъ забранения плодъ, отъ който яде и даде на Адама, следъ което Адамъ излѣга Бога. Щомъ открадне и излѣже, човѣкъ пада. Въ падането той се изучава, открива своитѣ слаби страни. Като падне и види, че никой не му се притича на помощъ, той става и започва да размишлява. Намѣри ли се втори пѣтъ предъ нѣкаква мжнотия, той започва да разсѣждава и да си казва: Азъ съмъ господарь на мжнотиитѣ си. Азъ мога да се владѣя и нѣма да имъ се подамъ. Като разсѣждава така, той усилюва волята си и премѣства мжнотиитѣ отъ пѣтя си. По този начинъ той ги заставя да се движатъ отъ едно мѣсто на друго. Излишнитѣ мисли и чувства сѣ особенъ родъ мжнотии, отъ които човѣкъ трѣбва да се изчисти, да ги помѣсти настрана. Като работи по този пѣтъ, той ще създаде въ себе си характеръ, който да устоява на всички мжнотии и препятствия.

Съвременнитѣ хора се стремятъ къмъ придобиване на блага по лесенъ начинъ. Благата ще дойдатъ по естественъ начинъ, а не както вие ги очаквате. За да придобиете тия блага, вие трѣбва да създадете въ себе си здрава канализация, която да издържа на тѣхния напоръ. Не е ли здрава, канализацията ви ще се пропука, и блага ще изтекатъ навънъ. Като влѣзете въ едно общество, тамъ ви очакватъ и блага, и разочарования. Ако се проявите като добъръ поетъ или писателъ, ще получите много похвали и подаръци. Случи ли се да напишете нѣщо слабо, веднага ще се намѣрите предъ подигравкитѣ на сжщитѣ хора. Вие трѣбва да бждете готови да издържате и на похвалитѣ, и на укоритѣ на хората. За тази цель трѣбитѣ на вашата канализация трѣбва да бждатъ здрави, да издържатъ всѣкакво напрежение. Писателътъ и учениятъ трѣбва да работятъ за себе си, сами да сж доволни отъ това, което създаватъ. Ако Божественото се проявява въ тѣхъ, отъ день на день тѣ ще се усиловатъ, ще се развиватъ все повече и повече. Въ Божественото нѣма никакво прекжсване, нито слизание и качване. Тамъ нѣщата вървятъ по възходяща линия. Ако още днесъ не може да изнесе това, което иска, човѣкъ не трѣбва да се обезсърдчава. Всички хора не могатъ да бждатъ поети, писатели, музиканти, художници. Който не е роденъ за поетъ, той ще се радва на дру-

гитѣ поети и ще чака деня на своето проявяване.

И тъй, задачата на ученика е да се освободи отъ всички излишни мисли и чувства, които го спъватъ. Излишнитѣ мисли представятъ ненуженъ товаръ, съ който човѣкъ по-нѣкога се нагърбва. Колкото по-голѣмъ е този товаръ, толкова и мъчнотиитѣ на човѣка сж по-голѣми. Голѣмиятъ товаръ, извънъ силитѣ на човѣка, показва голѣмо лакомство, т. е. желание на човѣка да се осигури. Ако човѣкъ не носи никакъвъ товаръ, това показва, че той разчита на просия. Тръгне ли на пътъ, човѣкъ непременно трѣбва да носи нѣкакъвъ товаръ, но такъвъ, който да отговаря на силитѣ му. Има случаи, когато просията се допуска отъ Провидението, съ цель да смири човѣка. Има просия, която абсолютно е забранена. Тя не е допусната отъ Провидението. Такива просяци, вмѣсто да развиватъ нѣщо ценно въ характера си, всѣки день губятъ. Тази просия е толкова позволена, колкото и кражбата. Тя се дължи на неестествени желания въ човѣка. Кражба сжествува въ физическия, въ сърдечния и въ умствения свѣтъ: въ науката, въ музиката, въ поезията, въ изкуството и т. н. Въ времето на Соломона една майка се опита да открадне детето на своята близка. Обаче, Соломонъ разреши мъдро този споръ. Жената, която не бѣше истинска майка на детето, се съгласи на предложението на Соломона да разрѣжатъ детето на две ча-

сти, и всѣка майка да вземе по една частъ. Истинската майка, обаче, не се съгласи на това предложение. Тя предпочете да даде детето си на другата жена, но да остане живо.

Следователно, видите ли, че двама души се състезаватъ за едно и сѣщо мѣсто, знайте, че правото принадлежи на онзи, който е готовъ да отстъпи. Когато между двама души се яви умраза, детето умира. Когато въ отношенията на хората умразата вземе участие, любовта изчезва. Тѣй щото, за да не умре детето и да не изгубите любовта, бждете готови да отстъпвате, да заставите умразата да ви напусне.

Като ученици, вие трѣбва да се самовъзпитавате. Не е лесно да се самовъзпитава човѣкъ. Това не може да се постигне изведнѣжъ, но чрезъ постоянство. Всѣки день, при всѣкакво разположение, добро или лошо, човѣкъ трѣбва да отдѣля по 5—10 минути за пълно вглѣбяване въ себе си. Това наричаме ние скриване въ тайната стаичка. Отдѣли ли се въ тази тайна, свещена стаичка, човѣкъ трѣбва да забрави всичко около себе си. Следъ това той може пакъ да продължи работата си. Каквото прави, човѣкъ не трѣбва да забравя да отдѣля всѣки день по 5—10 минути за съзерцание, презъ което време може да си даде отчетъ за всичко, което е извършилъ презъ деня. Кой на каквата работа да е — учителъ, свещеникъ, музикантъ, чиновникъ, може да направи това. Като живѣе

правилно, като мисли хармонично, като чувства добре и като постъпва разумно, всъщност може да бъде музикантът. Работител на човешката вървята толкова по-добре, колкото повече има предвид самовъзпитанието си.

Като не разбират живота, мнозина се плашат от страстите, от бурите, на които се натъкват, да не ги отвличат. Каква сила представят човешките страсти? Ако прекарате тока на една човешка страст през метална жица, едва една муха ще се разтърси от този ток. Ако този, който се оплаква от някаква страст, залъгате с студена вода, ще видите, че след пет минути ще изтрезнее. Това са афекти във живота, с които човек лесно се справя. Що се отнася до страшните бури на нашия живот, това са слаби вълнове, които едва са успели да разлюлят листата на дърветата. — Ама сърцето ми гори. — Опитали ли сте се да варите нещо на този огън? Вие не сте изучавали, какво нещо са страстите, бурите на живота, огньовете на сърцето, и при първата проява на страст, на буря във живота си, веднага се плашите. Ученикът не трябва да се плаши, но да работи върху себе си. Бъдещата култура носи методи, чрез които човек може да впрегне енергията на своите мисли и чувства и да я използва като светлина и топлина. Колкото по-интензивни са мислите и чувствата на човек, толкова по-силна е светлината и топлината, която те излъчват. На светлината на

своитѣ мисли човѣкъ може да чете като на свѣщъ. Когато чете, той ще се ползува отъ своята свѣтлина. Щомъ легне да спи, свѣщъта ще изгасне. Като стане сутринъ, той пакъ ще запали свѣщъта си и ще продължи четенето. Не става ли това съ ясновидцитѣ? Тѣ сж развили такава свѣтлина въ себе си, съ която виждатъ това, което обикновенитѣ хора не виждатъ. За да придобие свѣтлина на мислитѣ си и топлина на чувствата си, човѣкъ трѣбва да води чистъ и светъ животъ. Абсолютна чистота и светостъ се иска отъ човѣка. Презъ каквито противоречия да минава, чистиятъ и светиятъ човѣкъ не се разтърсва, нито се колебае. Той обича своя господаръ и не се съмнява въ него. Той се отличава съ голѣма твърдостъ. Той знае, че като го е натоварилъ, господарътъ му ще го разтовари. Господарътъ товари и разтоварва магарето. Като го товари, той мисли за себе си; като го разтоваря, той мисли за магарето.

Магарето, като символъ на твърдостъ, на упоритостъ сжществува въ всѣки човѣкъ. Българинътъ е много твърдъ. Тази твърдостъ се е отразила върху неговия умъ. Каже ли веднѣжъ за нѣщо, че не иска да го направи, свършено е вече. Нищо не е въ състояние да го застави да измѣни решението си. Въ англичанитѣ твърдостъта е свързана съ личнитѣ чувства. Добре е човѣкъ да бжде твърдъ, но когато поддържа своитѣ идеи. Идейниятъ човѣкъ трѣбва да бжде твърдъ, но и разуменъ.

Отъ една страна твърдостъта дава устойчивостъ на знанията въ човѣка, а отъ друга — тя придава устойчивостъ на личнитѣ чувства. Приложите ли разумностъ къмъ твърдостъта, вие можете да реализирате своитѣ красиви желания. Това не се постига изведнѣжъ, но постепенно, въ продължение на 20 — 30 години. Има желания, които могатъ да се постигнатъ моментално. Има желания, обаче, за реализирането на които сж нужни десетки години. Тѣхъ трѣбва човѣкъ да следва непрекъснато и съ любовъ. Дето е любовта, тамъ всичко може да се реализира.

Съвременнитѣ хора се оплакватъ отъ неуспѣхитѣ въ живота си. Много отъ тѣхнитѣ неуспѣхи се дължатъ на желанието имъ да постигнатъ велики работи. Дойдатъ ли до малкиѣ величини, тѣ ги отбѣгватъ. Не, както природата започва отъ малкото, отъ слабото и постепенно отива къмъ силното, така трѣбва и вие да постѣпвате. Първитѣ слънчеви лъчи сж слаби и постепенно се усилватъ. Искате ли да се самовѣзпитавате, човѣкъ трѣбва да си служи съ различнитѣ цвѣтове на спектъра. Ще каже нѣкой, че не обича червения цвѣтъ, другъ — зеления и т. н. Добре е въ едно тевтерче да си вземете седемъ копринени конци, които да отговарятъ на седемтѣ цвѣта на спектъра и, при всѣко неразположение, да ги поглеждате. Като правите това въ продължение на една година, вие ще забележите, какво въздействие сж указали тѣ-

зи цвѣтове върху васъ. Дали човѣкъ съзнава това или не съзнава, обаче, природата лѣкува съ цвѣтоветѣ. Всѣки цвѣтъ отдѣлно указва известно въздействие върху човѣка, но и всички цвѣтове заедно сжщо указватъ своето влияние.

Щомъ е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да учи. Той трѣбва да има здраво тѣло, добри чувства и свѣтли мисли. Ако тѣлото е здраво, и душата се проявява правилно. Добритѣ чувства пѣкъ сж условие за развиване и подържане на топлината въ човѣка. Не сж ли добри и нормални чувствата на човѣка, и топлината на тѣлото му ще бжде оскъдна. Този човѣкъ се оплаква, че прѣститѣ на ржцетѣ и краката му постоянно истиватъ. Неправилнитѣ чувства указватъ влияние върху кръвообръщението. Подобрятъ ли се чувствата, и кръвообръщението се подобрява. Щомъ кръвообръщението въ човѣка се подобри, заедно съ това и прѣститѣ на ржцетѣ и краката постепенно започватъ да се топятъ. Мисълта на човѣка трѣбва да бжде ясна и трезва, за да освѣтява пжтя му въ тъмнитѣ нощи на неговия животъ. Мисълта ражда свѣтлината. Следователно, свѣтлината въ природата е признакъ на интелигентностъ. Колкото по-голѣма е интелигентността, толкова и свѣтлината е по-голѣма и мека. Било е време, когато земята не е била освѣтена. Казано е въ Битието: „Духъ Божи се носѣше надъ бездната“. И рече Богъ: „Да бжде виде-

лина!“ — и стана виделина. Щомъ свѣтлината излѣзе отъ Духа, и мисълъта се проявява.

Земята е лишена отъ външна свѣтлина. Тя има само вътрешна свѣтлина. Слънцето, обаче, е свѣтло отвънъ и отвътре. Нѣкой казва, че има идея, но като го накаратъ да я изрази, да я опише, не може. Другъ казва, че разбира отъ изкуство, отъ музика и художество, може да свири и да рисува. Накаратъ ли го, обаче, да нарисува или да изсвири нѣщо, не може. Защо? Защото той има само вътрешна свѣтлина, но не и външна. Истинската интелигентностъ подразбира едновременно и външна, и вътрешна свѣтлина. Човѣкъ трѣбва да бжде като слънцето, отвънъ и отвътре свѣтълъ. Много учени, които сж оставили имената си въ науката — въ химията, въ математиката, въ астрономията и въ редъ още науки, сж свѣтѣли и отвънъ, и отвътре. Тѣ сж посветили живота си изключително на науката. Каквото сж направили, всичко сж оставили въ полза на човѣчеството. Тѣ не сж имали предъ видъ свои лични интереси. Въпрѣки това, тѣхнитѣ изучавания представятъ малки опити въ сравнение съ тия на сжществата отъ духовния свѣтъ. Земята е опитно училище, въ което се даватъ трудни задачи. Каква по-трудна задача можете да намѣрите отъ тази, да изпратятъ единъ грѣшникъ на земята и да го заставятъ да живѣе добре? Той трѣбва да намѣри, при какви условия да се постави, какъ да измѣни живота си, външно и вътрешно,

да не грѣши. Ако този грѣшникъ не е надаренъ съ нѣкаква дарба, ще се намѣри въ чудо. Най-после, като види, че не е решилъ задачата си, ще си каже: Само смъртъта може да ме изправи. Смъртъта, обаче, е случайно явление въ живота. Да живѣе човѣкъ, това е въ реда на нѣщата, това е Божествено.

Въ живота на човѣка има много задачи, които днесъ сж неразрешими. Запримѣрь, една отъ неразрешимитѣ задачи е въпросътъ, кой е създалъ свѣта и защо го е създалъ. Тази е далечна задача. По-близка задача за човѣка е, какъ да използва създадениятъ свѣтъ. Първата задача е тежъкъ камъкъ, който и досега не е дигнатъ. Той стои на пътя на човѣчеството, но не се е намѣрилъ човѣкъ, който може да го дигне. Много философи сж го разрешавали, но камъкътъ и до днесъ стои непожтнатъ. И още много философи ще го разрешаватъ, но едва ли ще имъ се даде щастието да го дигнатъ. Колкото е възможно да претеглите земята на везни, толкова голѣма е вѣроятността да се реши въпроса, кой е създалъ свѣта. Колко тежи земята, колко енергия е опредѣлена за нея, това сж данни, изчислени съ абсолютна точностъ, но не отъ хората, а отъ ония, които сж я създали. Въ природата всѣко нѣщо е строго опредѣлено. Който може да чете езика на природата, той никога не се лъже. Запримѣрь, види ли лилиитѣ на челото на човѣка, той може веднага да каже, дали даденъ човѣкъ е обикновенъ,

талантливъ или гениаленъ. Всѣки човѣкъ носи своето свидетелство на лицето си. Какъ можете да наречете единъ човѣкъ гениаленъ, ако на челото си той не носи линията на гениалността? Природата е вложила въ всѣки човѣкъ известни дарби, които той трѣбва да развива. Ако днесъ не е гениаленъ, нѣкога ще стане такъвъ, но работа се иска отъ него. За да не осакати своитѣ дарби, човѣкъ трѣбва да се откаже отъ ненужнитѣ желанія, които нищо не допринасятъ. За това се иска различаване, да знае, кои желанія трѣбва да подхранва и кои — да остави настрана, като торъ въ живота си.

Като ученици, вие трѣбва да знаете закона, че въ мълчание работитѣ ставатъ по-добре, отколкото при говорене. Речете ли много да обяснявате една работа, вмѣсто да помогнете за разбирането ѝ, вие внасяте повече спънки. Споредъ окултнитѣ закони, за една работа се говори, само когато се свърши. И тогава, каквито противоречия да срещнете на пътя си, ще знаете, че тѣ сж задачи, съ решаването на които се опредѣлятъ вашитѣ способности. Запримѣръ, нѣкой става лѣкаръ, съ цель да помага на човѣчеството. Обаче, въ пътя на своя идеалъ, той срѣща голѣми мъжнотии. Не е лесно да се справя човѣкъ съ болни хора. Най-недоволнитѣ хора въ живота сж болнитѣ. Защо? Тѣ очакватъ всичко отъ лѣкаря. Не имъ ли помогне, тѣ оставатъ недоволни отъ него. За да не се натѣква на недоволството на болния,

лѣкарътъ трѣбва да знае, кого да лѣкува и ко-
го да не лѣкува. Ако коститѣ задъ ушитѣ на
болния сж издадени, той може да се лѣкува.
Той издържа на болести. Ако брадата на болния
е широка, а долната ѣ часть малко издадена,
този човѣкъ може да се лѣкува. Ако сте учи-
тель, за да имате добъръ резултатъ, вие трѣб-
ва да подберете ученицитѣ си, способнитѣ да
поставите отдѣлно отъ неспособнитѣ и така да
се занимавате съ тѣхъ. Поставите ли ги заедно,
работата ви нѣма да върви добре.

Сега, като ви наблюдавамъ, виждамъ, че вие
сте ученици, съ различни способности и дарби.
Вие се вълнувате отъ различни мисли и чувства,
вследствие на което представяте сбирка отъ раз-
лични цвѣтя. Както водитѣ на нѣкои извори и рѣ-
ки сж дошли отъ Великия, отъ Индийския океа-
ни, отъ Срѣдиземно и Черно морета, така и ми-
слитѣ и чувствата на различнитѣ хора сж отъ
различни източници. Задачата ви, като ученици,
е да различавате източникитѣ на човѣшкитѣ
мисли и чувства. Много има да учи човѣкъ.
Той живѣе на земята, безъ да я познава. Щомъ
не я познава, той не може разумно да се пол-
зува отъ енергиитѣ, които тя крие въ себе си.
Природата не търпи подпушване на енергиитѣ
си. Не могатъ ли енергиитѣ ѣ разумно да се
използуватъ, тѣ ще ударятъ въ посока, обратна
на тѣхното движение, съ цель да се у равнове-
сятъ. Каквито промѣни ставатъ въ природата,
такива се извършватъ и въ човѣка. Има слу-
чай, когато известни области въ природата

страдатъ отъ сухота, а други — отъ влага. И хората понѣкога страдатъ отъ сухота, а понѣкога отъ повече влага. Ако страдатъ отъ сухота, кожата на ржцетѣ имъ става суха и груба. Въ този случай тѣ се нуждаятъ отъ влага. Ако ржцетѣ имъ сж много влажни, тѣ се нуждаятъ отъ топлина, която ще изпари известна часть отъ влагата.

Следователно, хора, които страдатъ отъ сухота, иматъ нужда отъ влага. Тия пѣкъ, които иматъ много влага, се нуждаятъ отъ топлина. И най-после, има хора, които страдатъ отъ голѣми наслоявания на прахъ въ съзнанието си. Тѣ се нуждаятъ отъ миръ и спокойствие, да не дигатъ прахъ вънъ и вътре въ себе си. Съ други думи казано: ония, които иматъ кафяви очи, се нуждаятъ отъ топлина; тѣ трѣбва всѣка вечеръ да миятъ краката си съ топла вода. Ония, които иматъ сини очи, се нуждаятъ отъ влага; щомъ ржцетѣ и краката имъ започватъ да истиватъ, тѣ трѣбва да пиятъ по 3—4 чаши гореща вода. Това сж външни методи, чрезъ които човѣкъ трѣбва да си помага. За хора съ кафяви очи се препоржчватъ топли бани, съ температура отъ 35—41° най-много. За хора съ сини и сиви очи се препоржчва вътрешенъ миръ и спокойствие. Умътъ имъ трѣбва всѣкога да е заетъ, не съ велики, неразрешими въпроси, но съ въпроси, които представятъ условия за тѣхното растене и подигане. Като е боядисвала очитѣ на хората съ различни краски — кафяви, сини, черни,

природата имала предъ видъ да покаже на човѣка, какво му липсва. Човѣкъ съ кафяви очи е любвеобиленъ, лесно се увлича. Който има сини очи, той минава за идеалистъ. Той обича да мисли за високи работи, да хвърчи въ облацитѣ. Ония, които иматъ кафяви очи, ако сж месоядци, трѣбва да се хранятъ главно съ агнешко месо. Тия съ синитѣ очи трѣбва да се хранятъ повече съ риба.

Сега, задръжете въ себе си мисълта, да не допускате въ ума си излишни мисли, въ сърдцето си — излишни чувства. Влѣзе ли една излишна мисълъ въ ума на човѣка, тя мжчно излиза навънъ. Колкото е мжчно да изпждите въздуха вънъ отъ стаята, толкова е мжчно да изпждите чуждата, натрапена, излишна мисълъ отъ главата си. Обаче, да провѣтрите въздуха въ стаята, да внесете свежа, чиста струя, това е възможно. Чистиятъ въздухъ, влѣзълъ отвънъ, е въ състояние да изпжди ненужнитѣ и натрапени мисли отъ човѣшката глава. Защо влизатъ тия мисли въ главата ви, не питайте. Давайте мѣсто на свѣтли, чисти мисли въ ума си и на топли, благородни чувства въ сърдцето си, които могатъ да се реализиратъ. Що се отнася до бждещето, само по себе си то ще дойде и ще донесе това, което ви е нужно.

— В ъ р е н ъ, и с т и н е н ъ, ч и с т ѣ и б л а г ѣ в с ѣ к о г а б ж д и !

*

9. Лекция отъ Учителя, държана на
21 ноемврий, 1926 г. София.

Различаване

Т. м.

За следния път пишете върху темата: „Произходъ на разнообразието въ природата“.

Напишете едно изречение на дъската. Колко основни идеи има написаното изречение: „Въ отношенията между приятели е важно, кой може да отстъпва, а не кой има право.“ Ако човѣкъ отстъпва предъ доброто, това отстъпване е на мѣсто. Обаче, ако отстъпва предъ злото, отстъпването не е на мѣсто. Значи, написаното изречение на дъската се отнася само за светиитѣ. Защо? Защото само светията може да отстъпва. Като отстъпва отъ известно положение, той прави жертва. Обаче, обикновениятъ човѣкъ, който всѣкога отстъпва, каква жертва прави?

Сега, всѣки отъ васъ да си спомни нѣкоя силна мисль, съ която си служи при всички мъжнотии въ живота си като съ чукъ. Същевременно, спомнете си, коя е най-меката дума въ вашия речникъ. Тази дума ще бѣде различна. Колкото ученици сте въ класа, толкова меки думи ще кажете.

Пишете върху темата: „Най-красивата критика“.

Като пишете темитѣ си, можете да си служите и съ това, което знаете отъ науката и живота.

За десетъ деня направете следнитѣ наблюдения върху себе си. Като се събудите сутринъ, проследете, каква мисль имате въ ума си и какво е състоянието ви. Записвайте си това въ едно тевтерче. Веднага погледнете часа и минутата, какъвъ е деньтъ, топълъ или студенъ, ясенъ или облаченъ. Сж-щевременно, вижте, има ли нѣкакъвъ шумъ на улицата, въ която живѣте. Ако има нѣкакъвъ шумъ, вижте, на какво се дължи: дали коли, автомобили или трамваи минаватъ; дали хора минаватъ и се разговарятъ или пѣятъ; дали кучета лаятъ. Освенъ това, проследете, има ли нѣкаква връзка между състоянието ви, съ което сте се пробудили, и съ това, което сте имали преди два - три деня, или най-много преди седмица. Ако сте радостенъ или тѣженъ, вие трѣбва да знаете, отде произлиза това състояние.

Като правите наблюденията си, ще видите, има ли нѣкаква връзка между вашитѣ мисли и чувства, между вашитѣ настоящи и минали състояния, или сж разкъсани. Спрете вниманието си върху съня, който сте имали презъ нощта, да намѣрите връзката между състоянието и мисълта, която е минала презъ ума ви. Сънътъ ще внесе известно обяснение. Като правите тия наблюдения, вие ще разберете, на какво се дължатъ мрачнитѣ

настроения на човѣка. Тѣ се предаватъ отъ единъ човѣкъ на другъ. Това влияние е особено силно на сънъ. Ето защо, не се препоръчва въ една стая да спятъ хора, които сж дисхармонични помежду си, т. е. когато между мислитѣ и чувствата имъ сжществува известна дисхармония. Когато човѣкъ спи, астралното му тѣло излиза вънъ отъ него и, за да не се подава на чужди влияния, той трѣбва да се моли, да го пазятъ отъ невидимия свѣтъ. Не се ли моли, не може ли самъ да се пази, той непременно ще възприеме дисхармоничнитѣ мисли и чувства на хората, въ чиято срѣда е поставенъ, и дълго време трѣбва да се бори въ себе си, докато се освободи отъ чуждото влияние. Често слушате нѣкой да казва, че състоянието му е особено, като че му липсва нѣщо сжществено, или като че му е натрапено нѣщо чуждо. Въ такива случаи, или се отнима нѣщо отъ човѣка, или му се предава нѣщо. И едното, и другото състояния сж мъчителни. Човѣкъ трѣбва дълго време да работи върху себе си, да се освободи отъ тия влияния.

Като се говори за възприемане на чужди влиявня, това не трѣбва да ви плаши, но усилвайте мисълта си, пречиствайте чувствата си, да преодолявате на всичко, което иде вънъ отъ вашето съзнание. Ученикътъ трѣбва да бжде изпълнителенъ къмъ своитѣ обещания. Даде ли нѣкакво обещание предъ себе си, той трѣбва да го изпълни. Да аде човѣкъ

обещание предъ себе си, разбирамъ предъ Божественото начало въ себе си. Предъ тия обещания човѣкъ трѣбва да бжде строго изпълнителенъ. Не се позволява никакво отлагане, никакво измѣнение на тия обещания. Измѣня ли на обещанията си, човѣкъ се разколебава въ своя вжтрешенъ миръ, както и въ вѣрата. Разколебае ли се вѣрата на човѣка, следъ това иде обезсърдчаването, отчаянието, обезнадеждването. Кога се отчайва човѣкъ? Когато изгуби нѣщо сжществено въ живота си. Когато изгуби смисъла на живота си, човѣкъ се отчайва. Когато момата и момъкътъ изгубятъ любовта си, тѣ се отчаяватъ. Когато търговецътъ изгуби капиталитѣ си, и той се отчайва. Следователно, всѣка загуба на нѣщо сжществено е въ състояние да отчае човѣка. Обаче, колкото голѣмо да е отчаянието на човѣка, въ него винаги има една възможность, малка или голѣма, да излѣзе отъ своето отчаяние. Въ такива случаи казваме, че самото отчаяние крие въ себе си възможность за излизане отъ него, тъй както мракътъ крие въ себе си условие за виделина. Искате ли да се освободите отъ отчаянието си, намѣрете нѣкой по-отчаянъ отъ васъ. Срещнете ли се двамата, взаимно ще си помогнете.

Едно се иска отъ ученика: да схваща вѣрно състоянията си и да различава, кои сж негови и кои — чужди, отде идатъ, какъвъ е произходътъ имъ. Това подразбира, да прави човѣкъ красива критика на своя вжтрешенъ

животъ. Като се говори за влияние, не се разбира само въ отрицателенъ смисълъ. Както се възприематъ мрачни, дисхармонични мисли и чувства, отчаяния и обезсърдчения, така се приематъ и положителни мисли и чувства, насърдчения и очарования. Добре е човѣкъ да се обезсърдчава и насърдчава, но трѣбва да знае, кое отъ дветѣ състояния е негово. Ученикътъ трѣбва да прави вътрешенъ анализъ и изследване на всички свои състояния. Обикновено младиятъ лесно се обезсърдчава, но и лесно се насърдчава. Стариятъ мъчно се обезсърдчава, но мъчно се и насърдчава.

Като изучава състоянията си, човѣкъ дохожда до единъ вътрешенъ законъ, съ помощта на който може да ги регулира. Забелязано е, запримѣръ, че когато човѣкъ се храни късно, малко време преди лѣгане, когато преяжда и яде храна, която не е по вкуса му, състоянията му сж мрачни. Ето защо, за да превърне лошитѣ си състояния въ добри, за да избѣгва мрачни състояния на духа си, човѣкъ трѣбва сутринъ да закусва следъ изгрѣване на слънцето. При това, за предпочитане е всѣкога да остава малко недохраненъ, отколкото да задоволи напълно глада си, или пъкъ да преяжда. Последното е особено вредно за човѣка. Преди да си легне, човѣкъ трѣбва да се е освободилъ отъ всички лоши, тежки впечатления, които е преживѣлъ презъ деня. Не обръща ли внимание на своитѣ мрачни състояния и анормални чувства, човѣкъ

се натъква на редъ болезнени състояния.

Когато развива чувствителността си, едновременно съ това човѣкъ трѣбва да знае, какъ да се предпазва отъ възприемане на отрицателни мисли и чувства, които развалятъ разположението му. За да трансформира състоянията си, човѣкъ трѣбва да се вглѣбва въ себе си, въ всичко да намира красивата страна. Като съзерцава и се вглѣбва въ себе си, той вижда красотата и хармонията, които съществуватъ въ цѣлокупния животъ. Само така човѣкъ дохожда до съзнание, че всичко, каквото се случва въ живота му, е за добро. Когато гледа на нѣщата отъ високо, човѣкъ вижда всичко красиво; слѣзе ли на стѣпалото на обикновения животъ, той вижда нѣщата, както сж, като добри и лоши, като положителни и отрицателни, но знае, че въ края на краищата всичко ще се превърне на добро. Каквито идеи да дойдатъ въ ума ви презъ време на съзерцанието, не отклонявайте вниманието си. Чрезъ съзерцание човѣкъ се учи да контролира своята мисълъ, да се съсрѣдоточава въ едно направление. Само така съзерцанието има смисълъ.

Като се натъкватъ на страдания, хората се запитватъ, не може ли безъ тѣхъ. При сегашното развитие на човѣка, безъ страдания животътъ е невъзможенъ. Днесъ страданията сж толкова необходими, колкото и радоститѣ. Освенъ това, тѣ носятъ въ себе си блага и възможности за растене. Безъ страдание чо-

вѣкъ не може да придобие дълбочина на чувствата. Безъ радостъ чувствата му не могатъ да се разширяватъ. Колкото по-голѣма дълбочина и широчина иматъ чувствата на човѣка, толкова по-голѣми възможности се разкриватъ за неговия умственъ животъ. Тѣй щото, искате ли да използвате страданията разумно, всѣка сутринъ, като ставате отъ сънь, употребявайте по 5—10 минути въ съзерцание. Спомнете си презъ това време, какво обещание сте дали предъ себе си и стремете се да го реализирате. Този е най-добриятъ методъ за самовъзпитание.

— Вѣренъ, истиненъ, чистъ и благъ всѣкога бжди!

*

10. Лекция отъ Учителя, държана на
28 ноемврий, 1926 г. София.

Пулсъ

Вѣренъ, истиненъ, чистъ и благъ
всѣкога бжди!

Размишление.

Чете се темата: „Произходъ на разнообразието“.

Казано е въ геометрията, че точката е безпространствена. Следователно, тя нѣма никакво измѣрение. Има ли разнообразие въ точката? Като се движи, точката образува права линия. Въ движението на точката има ли разнообразие? Движението на точката показва известна възможность, посока, направление, но въ него нѣма никакво разнообразие. Какво означава думата разнообразие? Тази дума е сложна. Тя е съставена отъ две думи, отъ разни и отъ образи. Когато правата линия се движи, образува се плоскостъ. Щомъ точката при движението си образува права линия, можемъ ли да кажемъ, че правата линия е образъ на точката? Ние можемъ да кажемъ, че пжтътъ, следата, която точката оставя въ пространството, може да бжде образъ на движещата се точка. Тогава плоскостъта ще бжде образъ на движещата се права линия. Когато плоскостъта се движи, образува се тѣло — кубъ.

Кубътъ представя образъ на движещата се плоскостъ. Самъ по себе си, кубътъ не е единна, самостояйна единица. И тъй, правата линия е граница на плоскостта, а плоскостта — граница на куба. Кубътъ пъкъ е граница на още по-сложно тѣло — на тесаракта. Въ този случай точката, линията, плоскостта, кубътъ, тесарактътъ представятъ части отъ едно цѣло, и като такива, тѣ не се ползватъ еднакво отъ благата на живота. Запримѣръ, ако изложите куба на действието на слънчевитѣ лъчи, стенитѣ му нѣма да бждатъ еднакво огрѣни. Тази е причината, поради която всички части на цѣлото не се ползватъ еднакво отъ благата на живота. Сжщиятъ законъ се отнася и до човѣшкото тѣло. Много удове има човѣкъ, но всички не се ползватъ еднакво отъ благата на живота.

Мнозина отъ васъ сте изучавали алгебра и знаете, какво означаватъ рационалнитѣ и ирационални числа. Въ букваленъ смисълъ думата „рационални“ означава разумни. На латински „ratio“ означава разумъ. Обаче, числата не могатъ да бждатъ разумни и неразумни. Споредъ математицитѣ рационални числа сж ония, отъ които може да се извлѣче точенъ коренъ. Ние пъкъ можемъ да наречемъ рационални числа ония, които могатъ да се разбератъ. Ирационални сж ония, които не могатъ да се разбератъ. Следователно, тѣ не се отнасятъ къмъ физическия свѣтъ. Рационалнитѣ числа се измѣрватъ съ опредѣлена величина, която

ни е известна. Отъ тѣхъ може да се извлѣча точенъ коренъ. Какъвъ е коренътъ на човѣка? Човѣкъ представя числото петъ. Това число нѣма точенъ коренъ. Значи, човѣкъ е ирационално число. На физическия свѣтъ той нѣма коренъ. Това е лошо за човѣка. Единицата представя Бога. Тя е абсолютно число. Единицата има ли коренъ? Всички корени отъ единицата даватъ все единица. Числото петъ, умножено само на себе си, дава 25, отъ което може да се извлѣче коренъ.

Като говоримъ за числата, ние имаме предъ видъ животѣ, органически числа. Тѣзи числа се срѣщатъ навсѣкжде въ живота и въ природата. Човѣшкиятъ организъмъ е построенъ все отъ живи, органически числа. Всѣко органическо число има своето значение и приложение въ практическия животъ. Запримѣръ, ако измѣрите широчината на човѣшкия носъ, ще видите, че тя опредѣля деятелността на човѣка въ практическия животъ. Широчината на носа не зависи отъ натрупването на излишни материали, отъ тлъстини. Ноздритѣ опредѣлятъ широчината на носа. Има случаи, когато носътъ на нѣкой човѣкъ е широкъ, а ноздритѣ тѣсни. Тази широчина е резултатъ на излишъци, на наслоявания въ организма. Значи, колкото по-широки сж ноздритѣ, толкова човѣкъ е по-деятеленъ. Най-голѣмата широчина на носа достига до четири сантиметра. Който има тази широчина на носа, той се отличава съ

голѣма активностъ въ чувствата. Каквато работа започне, той я свършва. Може да употреби 10-20 години за една работа, но непременно ще я свърши. Защо? Защото работи съ любовъ. Всички учени хора иматъ широки носове. Философитѣ иматъ тѣсенъ носъ. Материалтѣ, който изследватъ, е събранъ. Тѣ взиматъ този материалъ наготово и само го подлагатъ на своитѣ преси, да видятъ, какво ще изтече отъ него. Въ това отношение тѣ сж подобни на банкеритѣ, като събиратъ готовия материалъ на една и на друга държава и го оформяватъ, т.е. подреждатъ въ системи.

Носоветѣ на ученитѣ си приличатъ, а тия на различнитѣ философи се различаватъ по дължина и широчина — зависи, какъвъ материалъ подреждатъ. Ученитѣ се различаватъ по веждитѣ. Като наблюдавате веждитѣ имъ, вие можете да се произнесете, дали известенъ ученъ е материалистъ или идеалистъ. Линията на веждитѣ въ материалиста слиза надолу. Съ какъвто въпросъ да се занимава, той го изучава отъ материалистична гледна точка. Той разглежда нѣщата отблизо. Той може да говори за философия, за отвлѣчени въпроси, но въ ума му седи една близка идея. Защо? Защото всѣкога работи съ рационални числа. Обаче, всѣки човѣкъ, на когото веждитѣ сж извити нагоре, е идеалистъ. Той преувеличава нѣщата. Като срещне нѣкой човѣкъ, първо ще се очарова отъ него. Види ли една погрѣшка въ него, той веднага се разочарова. Като из-

учавате хората по веждитъ, ще видите, че между материалиститъ и идеалиститъ има срѣдни типове. Веждитъ на тия хора сж срѣдни между първитъ два типа. Приятно е да гледа човѣкъ красиви вежди, но тѣ рѣдко се срѣщатъ. Красиви вежди сж ония, които иматъ красива форма и съдържание. Освенъ това, отъ значение е и посоката на космитъ. Човѣшкиятъ духъ е работилъ хиляди години, докато създаде веждитъ въ тази форма, каквато днесъ ги виждаме. Още много трѣбва да работи върху тѣхъ, за да ги представи въ тѣхната идеална форма.

Какво е предназначението на веждитъ? Чрезъ редъ наблюдения и опити е доказано, че веждитъ помагатъ за трансформиране и акумулиране на свѣтлинната енергия. Когато много свѣтлина прониква въ очитъ, човѣкъ свива веждитъ си. По този начинъ, чрезъ веждитъ си, той задържа частъ отъ свѣтлинната, да не влиза въ мозъка. Наистина, ако въ мозъка влиза много свѣтлина, той не може да се справи съ нея. За да мисли правилно, хармонично, човѣкъ не се нуждае отъ много свѣтлина. Човѣкъ може да мисли и вечеръ. Достатъчно е той да знае начина, да се ползува и отъ най-малката свѣтлина. Бухалтъ, запримѣръ, вижда вечеръ така ясно, както човѣкъ вижда денемъ. Бухалтъ симболизира ученъ човѣкъ. Когато искатъ да кажатъ за нѣкого, че е философъ, ученъ човѣкъ, наричатъ го бухалъ. Съ това искатъ да ка-

жатъ, че и той, като бухала, вижда и въ тъмнина. И въ най-мрачните нощи бухалътъ вижда ясно, като презъ деня. Той вижда и най-малките птички, скрити между дърветата, и ги напада. Въ това отношение бухалътъ живѣе при най-економични условия. Неговите очи сж така устроени, че могатъ да събиратъ свѣтлина и въ най-голѣмата тъмнина. Добре е човѣкъ да има качеството на бухаловитѣ очи, да събира свѣтлина и вечеръ, да освѣтлява пжтя си, но не и грабливия характеръ на бухала. Намѣри ли се предъ нѣкаква мжчнотия, човѣкъ трѣбва да си спомни за бухала. че и въ мжчнотиитѣ той намира свѣтлина, отъ която се ползува. Когато бухалътъ хвърка вечеръ отъ клонъ на клонъ да търси храна, той иска да даде урокъ на хората върху смѣлостта. Той казва: Както азъ преодолявамъ мжчнотиитѣ на живота си съ смѣлостъ, така и ти трѣбва да бждешъ смѣлъ, да махнешъ всички препятствия отъ пжтя си. Намѣришъ ли се предъ известно изпитание или противоречие, кажи въ себе си: Азъ искамъ да бжда смѣлъ като бухала, въ всички мжчнотии и прѣчки да намѣря свѣтлинка, която да освѣтлява пжтя ми. И при най-голѣмитѣ мжчнотии, човѣшкиятъ умъ трѣбва да бжде чистъ, ясенъ, да освѣтлява пжтя му.

Мнозина се интересуватъ отъ знанието за веждитѣ и се питатъ, могатъ ли да измѣнятъ линията на своитѣ вежди, да ги подобрятъ. Човѣкъ може да измѣни линията на

веждитѣ си, но затова се иска усиленa работа въ областѣта на чувствата и на сѣтивата. Запримѣрь, ако при затворени очи накарате нѣкого да познае, колко предмета се допиратъ до ржката му, той ще ги различи, само ако има силно развита чувствителностъ. При това, тѣзи предмети трѣбва да бждатъ поставени на близко разстояние единъ до другъ. Чувствителността е едно отъ условията за развиване на интуицията. Интуицията пкъъ дава красива линия на веждитѣ, Човѣкъ трѣбва да прави опити, да развива своитѣ сѣтива. Както чувствата, така и сѣтивата на човѣка трѣбва да бждатъ нормални, да нѣма никакво отклонение въ тѣхъ. Рѣдко ще срещнете хора съ нормално развити чувства и сѣтива — все има известно отклоняване. Това отклоняване може да бжде отъ 1 — 120 градуса. Колкото по-голѣми сж отклоненията, толкова по-голѣми пертурбации ставатъ въ човѣка. Отклоненията ставатъ и въ човѣшката мисль. Обаче, съ усилие на волята и на мисльта си човѣкъ може да изправи тия отклонения, да ги доведе до нормалното имъ състояние. Когато въ чувствата на човѣка се явява известна аномалия, тя се отразява и върху мозъка. Ако турите ржката си надъ главата на такъвъ човѣкъ, ще усѣтите известна топлина. Това е аномално, болезнено състояние на организъма. За да възстановите нормалното му състояние, трѣбва да направите нѣколко паси. Следъ малко време ще усѣтите, че

дѣсната половина на главата му е хладна, а лѣвата — топла. Това показва, че нормалното състояние на организма е възстановено. Обикновено, въ дѣсната половина на главата се събира електричество, а въ лѣвата — магнетизъмъ.

Съвременнитѣ лѣкари практикуватъ правенето на паси, като методъ за регулиране енергиитѣ на организма, но който се наеме да си служи съ този методъ, трѣбва да бжде чистъ човѣкъ. Чиститѣ мисли и желания представятъ добъръ проводникъ на живитѣ сили въ природата. Човѣкъ живѣе въ областъ, де то живитѣ, разумни сили на природата работятъ усилено, вследствие на което той трѣбва да бжде разуменъ, да може правилно да ги използва. Ако не е развилъ чувствата и сѣтивата си, като се натѣква на тия сили, човѣкъ може да се осакати: да подпуши чувствата си, да изкриви мислитѣ си. Какво става съ едно тѣло, ако внезапно спрете неговото движение? Въ тѣлото се развива много топлина, която може да го запали. Сѣщото явление става и съ човѣка, когато се укаже внезапно противодействие на неговитѣ чувства. Гнѣвътъ, недоволството въ човѣка не сѣ нищо друго, освенъ резултатъ на противодействие въ чувствата му. Подпушване става не само въ чувствата, но и въ мислитѣ на човѣка. Дойде ли до това положение, човѣкъ трѣбва да се отпусти. За да отпусти сърдцето си, човѣкъ трѣбва да мине отъ видимото къмъ

невидимото, отъ ирационалното къмъ рационалното. Всѣко подпушване на чувствата внася известна аномалия въ функциитѣ на сърдцето, вследствие на което пулсътъ му се измѣня. За да се възстанови нормалната функция на сърдцето, човѣкъ трѣбва да влѣзе въ хармония съ природата, да свърже своето сърдце съ общия пулсъ на козмическото сърдце. Всѣка планетна система има сжщо така свое сърдце, което е свързано съ общото, козмическо сърдце. Сърдцето на нашата слънчева система е слънцето. Ритмичното движение на кръвта въ човѣшкото сърдце се опредѣля отъ ритмичнитѣ вълни на слънцето. Следователно, ако сърдцето на нѣкой човѣкъ не функционира правилно, това показва, че той е нарушилъ отношенията си къмъ слънцето — сърдцето на слънчевата система, въ която живѣе. Искане ли да възстанови функцията на своето сърдце, той трѣбва да изправи отношенията си къмъ слънцето, да внесе хармония между своя пулсъ и този на слънцето. Не разглеждайте слънцето само като физическо тѣло. Вънъ отъ своето физическо проявление, слънцето има и духовна природа, която, именно, е въ единство, въ пълна хармония съ Общото, съ Великото слънце на козмоса. Ето защо, всѣки моментъ дръжте въ ума си мисълта, вашето сърдце, вашиятъ пулсъ да бжде въ хармония съ пулса, съ ритма на слънцето. Пожелайте въ себе

си да свържете пулса на вашето сърдце съ пулса на космическото слънце.

За десетъ деня направете следния опитъ. Всѣки день, по три пѣти—сутринъ, на обѣдъ и вечеръ, вглѣбете се въ себе си и си кажете: Азъ искамъ моето сърдце да бие ритмично, да се слѣе съ пулса на слънцето и правилно да изпраща енергията си по цѣлия организъмъ, както слънцето изпраща енергията си по цѣлия свѣтъ.

Сега, като говоря за правиленъ пулсъ, за ритмично биене на сърдцето, веднага изпъква на лице въпросътъ за правилното и дълбоко дишане. Почти всички хора не дишатъ правилно. Тѣ поематъ въздухъ и го изпращатъ само въ горната частъ на дробоветѣ. При това плитко и слабо поемане на въздухъ, тѣ нѣматъ сила да го изкаратъ навънъ, вследствие на което частъ отъ нечистия въздухъ остава въ дробоветѣ, дето създава вътрешно наслояване. Искатели да регулира кръвообръщението си, човѣкъ трѣбва да поема дълбоко въздуха, да го задържа известно време въ дробоветѣ си и после бавно да го изкарва навънъ. При дишането трѣбва да взиматъ участие и коремнитѣ мускули, да даватъ тласъкъ, напрежение на въздуха, да го изкарватъ навънъ. Като диша правилно, човѣкъ се обновява и освобождава, както отъ физически, така и отъ психически болезнени състояния. Добре е човѣкъ да поема въздухъ първо съ лѣвата си ноздра, като брои бавно отъ 10—15, после да

я запуши и да задържи въздуха въ дробоветѣ си около 30-40 секунди и следъ това да издиша бавно, ритмично. Когато поема въздухъ презъ лѣвата ноздра, дѣсната трѣбва да бжде запушена, а когато го задържа въ дробоветѣ, и дветѣ ноздри трѣбва да бждатъ запушени. Правете това упражнение по три-четири пжти на день.

Тѣзи упражнения сж нужни за всички хора, особено за тѣзи, които се занимаватъ усилено съ умственъ трудъ. Тѣ сж необходими и за здрави, и за болни. За предпочитане е да правите тия упражнения вѣнъ, на чистъ въздухъ, отколкото въ стая. При това, добре е всѣки да бжде самъ, да не гледатъ другитѣ хора, какъ се упражняватъ въ дишането. Който диша правилно, той постепенно хармонизира своя животъ и се обновява. Не дишали човѣкъ правилно, нѣма ли ритмиченъ пулсъ, никаква хармония не може да придобие. Придобие ли известна хармония, никакви вѣншни условия, никакви влияния не могатъ да го изкаратъ отъ релситѣ на неговото равновесие. Приложете упражнението за дишането за десетъ дня, да видите, какъвъ резултатъ ще имате.

Вѣренъ, истиненъ, чистъ и благъ всѣкога бжди!

11. Лекция отъ Учителя, държана на
5 декемврий, 1926 г. София.

Малкитѣ мжчноти

— Вѣренъ, истиненъ, чистъ и
благъ всѣкога бѣди!

Чете се темата: „Най-красивата критика“.

Какъвъ е производътъ на думата „критика“? Тя произлиза отъ глагола воювамъ. Българитѣ казватъ „крея“, което означава, че едва се крепя; сжщо така тѣ казватъ „крія, къртя, кръстъ“ и т. н. Обаче, критиката не руши само, но и създава. Критиката едновременно събаря и гради. Ако критикътъ изнася само лошата страна на нѣщата, той не е истински критикъ. Критикътъ е подобенъ на хирурга, а задачата на хирурга не е само да рѣже, но и да присажда. Истински хирургъ е онзи, който рѣже гнило, а присажда здраво. Човѣкъ може да бѣде лѣкаръ самъ на себе си и да се лѣкува безъ ножъ. Съ мисълта си човѣкъ може да се освободи отъ всички израстъци въ тѣлото. Какъ? Като ги мѣсти отъ едно мѣсто на друго. Ако израстъкътъ е вътрешенъ, той може да го изнесе вънъ нѣкжде. Щомъ е отвнъ, той лесно се лѣкува. Ако е трескавъ, човѣкъ пакъ може самъ да се лѣкува. Треската е резултатъ на излишна материя въ човѣка. Съ мощта на мисълта си човѣкъ може да събере тази материя на едно мѣсто и да я из-

вади навънъ чрезъ нѣкакъвъ цирей. Щомъ въ организъма се е събрала нечиста материя, по какъвто да е начинъ, тя трѣбва да излѣзе навънъ. Задачата на човѣка е да изкара тази нечиста материя презъ поритѣ си чрезъ изпотяване. Ако не може по този начинъ, поне чрезъ нѣкакъвъ цирей. Ако и така не може, тя сама ще си намѣри мѣсто, но тогава човѣкъ ще бѣде робъ на болестъта.

Представете си, че предъ васъ изнасятъ две чаши отъ различна голѣмина. Коя отъ дветѣ чаши ще изберете, това зависи отъ случая. Ако трѣбва да налѣятъ въ нея нѣщо, което обичате, ще предпочетете по-голѣмата чаша. Ако вие наливате сжщото питие на други, ще изберете по-малката чаша. Споредъ закона на любовта трѣбва да бѣде точно обратно: за себе си да вземете малката чаша, а за другитѣ — голѣмата. Сжщиятъ законъ трѣбва да се приложи и по отношение на критиката. Критикувашъ ли себе си, ще си послужишъ съ по-голѣмата чаша. Критикувашъ ли другитѣ, ще си послужишъ съ по-малката чаша. Това изисква законътъ на любовта. Нѣкои критици приличатъ на сланата: дето паднатъ, всичко попарватъ. Други критици приличатъ на росата: дето паднатъ, благословение носятъ. Критикътъ трѣбва да бѣде правдивъ човѣкъ, да има правиленъ черепъ. Ако черепътъ на критика е неправиленъ, и критиката му ще бѣде такава. За да критикува нѣщата, човѣкъ трѣбва да ги разбира. Какъ може човѣкъ да

критикува музиката, поезията или науката, ако нищо не разбира отъ тѣхъ? Не е лесно да критикува човѣкъ.

И тъй, за да критикува, човѣкъ трѣбва да има знания. Срѣщате единъ човѣкъ, виждате, че прочитъ му сж голѣми или малки и започвате да се произнасяте, дали е красивъ, или не. Това не е правилна преценка. Преди всичко, вие трѣбва да знаете, защо прочитъ на единъ човѣкъ сж голѣми, а на другъ — малки. Голѣмитѣ очи сж изразъ на алчностъ. Тѣ сж станали голѣми по причина на стремлението на даденъ човѣкъ да обсебва нѣщата. Въ желанието си да ги обхване, да ги задържи за себе си, той е отварялъ повече прочитъ си, вследствие на което е възприемалъ повече свѣтлина. Тази свѣтлина е помогнала за разширяване на прочитъ му. Отъ друга страна, доказано е, че хора, които се раждатъ вечеръ, иматъ голѣми очи. Изобщо, иска ли да се произнесе по известенъ въпросъ, човѣкъ трѣбва да има знание. Казвате, че има различни цвѣтове въ природата — червенъ, портокаловъ, розовъ, синъ, жълтъ, зеленъ, виолетовъ и т. н. Казвате, че обичате, запримѣръ, повече розовия отъ синия, но защо предпочитате единия предъ другия, не знаете. Каква е разликата между единъ и другъ цвѣтъ, не знаете. Ще кажете, че тѣ се различаватъ по броя на трептенията си, но колко трептения има всѣки цвѣтъ, и това не знаете. Защо едни животни сж топлокрѣвни, а други — студено-

кръвни, и това не знаете. Известно ви е, че топлината е условие за растене и развиване на живитѣ същества. Въпрѣки това рибитѣ живѣятъ, растатъ и се развиватъ при неблагоприятни условия — на студено. Какво показва това? Отъ този фактъ сѣдимъ, че въ далечното минало рибитѣ сѣ изпаднали при много неблагоприятни условия, лишени отъ топлина, отъ горивенъ материалъ, вследствие на което се задоволили съ най-малката топлина. Тѣ намѣрили скритата топлина въ водата и влѣзли да живѣятъ въ нея. Рибитѣ живѣятъ много економично — съ най-малката топлина и свѣтлина.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате живота на рибитѣ, на птицитѣ, на млѣкопитаещитѣ, да видите, какъ постепенно сѣ преминавали отъ низшъ въ висшъ животъ. Същевременно, изучавайте добритѣ имъ чѣрти и вадете поука отъ тѣхъ. Като дойдете до рибитѣ, спрете вниманието си върху мълчанието. Тѣ живѣятъ при неблагоприятни, тежки условия, безъ да роптаятъ, безъ да издаватъ звукъ на протестъ или оплакване. Когато положението имъ е станало непоносимо, тѣ сѣ превърнали въ птици. Птицитѣ пъкъ сѣ превърнали въ млѣкопитаещи. Като изучавате пѣтя, по който животътъ се развива, вие се запознавате съ работата на Духа. Всѣко животно е символъ на нѣщо, отъ което човѣкъ може да се възпитава. Запримѣръ, преди да влѣзе въ кѣщата, котката изчиства добре кра-

ката си. Съ това тя иска да каже: Когато те канятъ на гости, първо изчисти краката си и после влѣзъ въ стаята. Когато кукурига, пѣ-телътъ иска да каже, че човѣкъ има право да пѣе, но следъ като свърши известна работа. Докато работи, той трѣбва да мисли. Казано е въ Писанието: „Изпитвайте духоветъ! Всичко изучавайте, но доброто дръжете.“ Следователно, не пренебрегвайте онова, което срѣщате на пътя си. Разумниятъ се учи и отъ доброто, и отъ злото.

И тъй, учете, работете съзнателно, за да внесете въ ума си нѣщо съществено, реално, а не само отвлѣчени идеи. За да дойдете до реалното въ живота, изучавайте, освенъ животнитъ, растенията, минералитъ, още и човѣшкитъ типове. Изучавайте живота на великитъ хора, да видите, какъ сж се проявявали, какъ сж се справяли съ неблагоприятнитъ условия. Колкото по-великъ е човѣкъ, толкова по-голъми сж неговитъ изпитания и страдания. Като страдатъ, мнозина мислятъ, че страданията сж дадени само за тѣхъ. Повече или по-малко, всѣки човѣкъ страда. Като ученици, обаче, вие трѣбва да се отнасяте съзнателно къмъ своитъ мъжнотии. Мнозина се подаватъ на настроенията си, които ги въртятъ на една и на друга страна, както вѣтрътъ върти вѣтропоказателя. Когато му се преподава, когато слуша учителя си, ученикътъ трѣбва да бжде свободенъ отъ всѣкакви настроения. Щомъ влѣзе въ класъ, той трѣбва да свали раница-

та съ настроения отъ гърба си, да я остави вънъ. Влѣзе ли съ раница въ класъ, влизането му е безпредметно. Съзнание се иска отъ ученика. Кой е виновенъ за неговото неразположение? Свѣтътъ е красивъ. Слънцето постоянно грѣе, като изпраща своята свѣтлина и топлина на земята. Земята следва своя пжтъ. Хората се раждатъ, веселятъ се, търсятъ щастие. Ангелитѣ пѣятъ и славятъ Бога. Трѣбвали при това положение човѣкъ да бжде неразположенъ? Коя е причината за неговото неразположение? Много отъ страданията на хората сж фиктивни. Много отъ страданията имъ се дължатъ на тѣхната глупостъ.

Единъ разуменъ и добъръ човѣкъ станалъ рано сутринтъ и се готвѣлъ да отиде на работа. Но какво видѣлъ? Жена му и дъщерята плачатъ. Защо? Дъщерята сънувала, че се оженила и родила момченце, което умрѣло. Като разправила съня си на майката, и дветѣ започнали да плачатъ за умрѣлото дете. Защо плачете? — запиталъ бащата. — Детето на дъщеря ни умрѣ. — Че кога се е женила, кога е родила дете, за да умре вече? Възмутенъ отъ глупостта на жена си и на дъщеря си, бащата казалъ: Ще трѣгна по свѣта да пжтувамъ и, ако намѣря по-глупави хора отъ васъ, ще се върна. Като минавалъ край едно село, той видѣлъ, че единъ селянинъ се качилъ на едно високо дърво, а жената държала отдолу едни нови потури. Понеже не знаели, какъ се обуватъ, мжжътъ

искалъ да скочи отъ дървото и така да влѣзе въ потуритѣ. — Стой, не скачай отъ дървото! — извикалъ пѣтникътъ. Азъ ще те науча, какъ се обуватъ потури, но като възнаграждение ще ми дадешъ потуритѣ си. — Ще ги дамъ, само да ме научишъ, какъ да ги обувамъ. Следъ това пѣтникътъ продължилъ своето странствуване, и въ друго село видѣлъ събрани селяни на площада — решаватъ нѣщо. — Какво правите? — Едно теле пѣгнало главата си въ едно гърне и не може да я извади. Ние сме се събрали да решимъ, какъ да извадимъ главата му. Най-после дойдохме до решение да отрѣжемъ главата на телето, за да го освободимъ отъ гърнето. — Знаете ли, че телето ви ще умре така? Азъ ще ви покажа, какъ да го освободите, но телето ще дадете на мене. — Съгласни сме на всичко, само да освободимъ главата му отъ гърнето. Пѣтникътъ ударилъ гърнето съ единъ камъкъ, и то се счупило. Така той освободилъ главата на телето, но и телето спечелилъ. Едва напусналъ това село, ето, натъкналъ се на още по-голѣмо чудо. Всички селяни на съседното село се събрали предъ вратата на единъ домъ и живо решавали нѣщо. — Какво е станало? — запиталъ той селянитѣ. — Остави се, женимъ сина си, но указа се, че булката е много висока, не може да влѣзе презъ вратата. Не знаемъ, какво да направимъ. Само едно остава: да отрѣжемъ главата ѝ. — Ей сега ще ви кажа, но ще ми дадете наниза на булката. — Даваме

го, само да ни помогнешъ. Пжтникътъ ско-
чикъ на врата на булката, и тя моментално
навела главата си. Щомъ навела главата си,
тя влѣзла презъ вратата, дето я посрещнали
съ радостъ и веселие.

Следователно, като сте дошли на земята,
ще бждете умни. Не плачете за детето, което
сте родили на сънъ и умрѣло. Не бързайте
да рѣжете главата на телето, за да я извади-
те отъ гърнето. Не решавайте въпроса съ ви-
соката булка безсмислено. Ако булката е ви-
сока и не може да мине презъ вратата, не
бързайте да рѣжете главата ѝ, но я убедете
да се наведе малко. Щомъ наведе малко гла-
вата си, и мжнотията ще се реши.

Трѣбва ли човѣкъ да се спѣва отъ мал-
ки мжнотии? Каквито мжнотии и страдания
да сж дадени на човѣка, тѣ сж по силитѣ му.
Малко усилие се иска отъ него, за да ги ре-
ши правилно.

— Вѣренъ, истиненъ, чистъ и
благъ всѣкога бжди!

*

12. Лекция отъ Учителя, държана на
12. декемврий, 1926 г. София.

Благоприятниятъ часъ

Вѣренъ, истиненъ, чистъ и благъ
всѣкога бжди!

Размишление.

Да допуснемъ, че ви е дадена задача, да направите сравнение между две личности: личността А — младежъ на 20 години и личността В — на 22 години. Първиятъ — А е роденъ въ 1906 г., на 22 мартъ, срѣда, 6 ч. с. Вториятъ — В е роденъ въ 1904 година, на 22 декемврий, петъкъ, 12 ч. по полунощъ. Има ли допирни точки между тѣзи две лица, за да бждатъ приятели? — Отъ астрологическо гледище, въ хороскопа на първия слънцето минава въ знака на овена и е изгрѣло вече. Понеже вториятъ е роденъ презъ декемврий, всрѣдъ полунощъ, на зимното слънцестоение, той спада въ знака на козиорога. Въ момента на раждането на В изгрѣва знакътъ на Везни, а слънцето е минавало въ надиръ, въ четвъртия домъ, долу. Асцендентнитѣ знакове на тия двама души сж противоположни, а слънцето въ хороскопа на единия и на другия се намиратъ въ квадратура. Квадратурата е аспектъ, който показва, че дветѣ планети се намиратъ на $\frac{1}{4}$ отъ кръга. Като съберете цифритѣ на годинитѣ на раждането на първия и

на втория, ще получите: $1906 = 1 + 9 + 0 + 6 = 16 = 1 + 6 = 7$; $1904 = 1 + 9 + 0 + 4 = 14 = 1 + 4 = 5$. Числото 16 означава изхвърляне на злото от висшитѣ свѣтове. То е число на голѣми противоречия. То означава още събаряне кулитѣ на дявола. Щомъ кулитѣ на дявола се съборятъ, явява се числото седемъ — Божественъ принципъ. Преди да се е справилъ съ злото въ себе си, човѣкъ живѣе въ числото 16. Ако е търговецъ, той се кара съ длъжниците си, дава ги подъ сждъ, взима голѣми лихви отъ тѣхъ, докато единъ день фалира. Като се види въ положението на последенъ сиромашъ, той иска да се самоубие, да тури край на живота си. Най-после той се смирява, започва да търси Бога и казва: Да бжде волята Божия! Числото 15 е число, при което силата на злото е най-голѣма. Дойде ли до числото 16, силата му чувствително намалява. Сумата отъ цифритѣ на числото 15 е 6, което е число на илюзии.

Като ученици на окултна школа, вие трѣбва да изучавате астрология. да я прилагате въ живота си. Като знаете влиянията на планетитѣ върху земята, върху всѣки човѣкъ, вие ще можете да опредѣлите, какви резултати ще имате при започване на известна работа, или нѣкакво предприятие. Отъ гледище на астрологията, заprimѣръ, не е безразлично, кога започва човѣкъ да учи музика. За да успѣва въ музиката, човѣкъ трѣбва да започне да я изучава въ най-благоприятната година, най-благоприятния месецъ, день и часъ. Това

се отнася не само до музиката, но до всички човѣшки предприятия. Не се ли съобразява съ тия нѣща, човѣкъ всѣкога губи. Когато не иска да учи и да мисли, човѣкъ казва, че всички дни сж Божии и не е важно, кой день, каква работа ще започне. Обаче, като види, че при всички усилия, които прави, работитѣ му не се нареждатъ, той започва да мисли, да търси причината на неуспѣхитѣ си вънъ отъ себе си.

Като четете Библията, вие казвате, че Богъ създаде свѣта въ шесть дня, и въ седмия день си почина. Като четете, какъ е създаденъ свѣтътъ, вие не се спирате, да видите, дали тия шесть дни иматъ нѣкакво отношение къмъ вашия животъ. Казано е въ Битието: „И разлжчи Богъ виделината отъ тъмнината. И нарече Богъ виделината „день“, и тъмнината — „нощъ“. Значи, въ първия день на човѣшкия животъ ще се роди велика борба, докато свѣтлината се отдѣли отъ тъмнината, докато денътъ се отдѣли отъ нощта, докато се очъртае орбитата на неговата земя. Първиятъ човѣкъ е билъ създаденъ въ петъкъ. Това показва, че той се намира подъ влиянието на Венера. Тя е неговата слаба страна. Въ бждеше, духовниятъ човѣкъ трѣбва да се роди въ другъ день — въ деня на слънцето. Като знае, че планетитѣ указватъ влияние върху цѣлокупния животъ на земята, човѣкъ трѣбва да има предъ видъ, какви препятствия и какви благоприятни условия ще срещне на пътя си. Ако въ петъкъ се яви нѣкаква идея въ ума му, той

трѣбва да вземе предъ видъ препятствията, които ще срещне на пътя си. Ще кажете, че това сж суевѣрія. Не, това е наука, която всѣки моментъ има приложение въ живота.

И тъй, човѣкъ, роденъ подъ знака овенъ, е импулсивенъ, деятеленъ. Той решава нѣщата бързо, безъ да мисли много. Обаче, родениятъ подъ знака козиорогъ обмисля добре нѣщата и тогава се проявява. Първиятъ бързо вади ножъ. Щомъ се засегне неговата личностъ, щомъ се разочарова отъ нѣщо, той веднага вади ножъ. Поради това сжществено различие въ проявитѣ си, тѣ не могатъ да бждатъ приятели. Родениятъ презъ месецъ мартъ е изложенъ на голѣми промѣни и противоречия. Въ края на краищата той свършва добре, но съ нѣколко белези на главата. Родениятъ презъ декемврий е уравновесенъ човѣкъ. Той се интересува повече отъ материалнитѣ работи, отколкото отъ духовнитѣ.

Напишете следнитѣ изречения:

Истината носи животъ за разумнитѣ.

Любовта носи животъ за благитѣ.

Мислете върху тѣзи изречения десетъ дня, по десетъ пжти на день: сутринъ три пжти, на обѣдъ три пжти и вечеръ четири пжти. Като размишлявате съзнателно върху тия изречения, наблюдавайте, какви преживявания ви се създаватъ. Отбелязвайте си по-важнитѣ опитности. Щомъ престанете да мислите върху даденитѣ изречения, вложете ги въ подсъзнанието и сврѣхсъзнанието си, тамъ

да работятъ. Като казвате, че свободата е само за разумнитѣ, не мислете, че вие сте дошли до разумността, но пожелайте въ себе си да я придобиете.

Ще кажете, че човѣкъ не трѣбва да живѣе съ внушение, но да бжде самостоятеленъ, независимъ. Мислите ли, че можете да бждете абсолютно независими и свободни? Вие не подозирате даже, че всички ваши разбирания, всички възгледи, които носите въ себе си, сж придобивки на миналото, именно, чрезъ закона на внушението. Колко пжти сте си внушавали една и сжща мисль, докато най-после тя е станала ваша плътъ и кръвъ. Често слушате нѣкой да повтаря думитѣ: Азъ трѣбва да бжда човѣкъ! Следъ дълго самовнушаване той, наистина, става човѣкъ. Като е недоволенъ отъ своитѣ постжпки, човѣкъ самъ си казва: Човѣщина трѣбва да имамъ! Като си внушава тия думи, той постепенно проявява човѣщината си. Истински човѣкъ е онзи, който устоява на думата си, на своитѣ обещания. Обещае ли нѣщо, той непременно трѣбва да го изпълни. Ако не може да го изпълни, по-добре да не обещава. Човѣкъ трѣбва да бжде точенъ, изпълнителенъ на думата си. Въ всичкитѣ си работи той трѣбва да бжде като ученикъ. Ученикътъ се характеризира съ своята точностъ. Той влиза и излиза отъ класъ на време. Всѣкакво закъснение говори зле за него. Казвате: Не е ли свободенъ човѣкъ да се проявява, както иска?

Човѣкъ е свободенъ само тогава, когато е самъ, а не въ общество, между много хора. Когато прави добро, човѣкъ е свободенъ; когато изучава нѣщо, човѣкъ сѣщо е свободенъ. Човѣкъ живѣе въ свѣтове, които сѣмъ крайно възискателни. Дойде ли до свѣта на мъдростѣта, отъ човѣка се изисква голѣма точностъ, последователностъ и разумностъ. Истината и любовѣта сѣмъ малко по-снизходителни къмъ човѣка. Затова казваме, че любовѣта не вижда погрѣшкитѣ на хората и всичко прощава. Любовѣта прощава, но не извинява. Това значи: човѣкъ носи последствията и за добрия, и за лошия си животъ.

Следователно, искате ли да придобие те качества на истинския човѣкъ, вие трѣбва да спазвате законитѣ на тритѣ велики свѣта — на любовѣта, на мъдростѣта и на истината. Думата „истина“ има два смисъла, които се опредѣлятъ отъ ударението ѝ. Можемъ да кажемъ „йстина“ и „истѣна“. Ако човѣкъ гори, ако става пожаръ въ него, добре е да истине; човѣкъ трѣбва да има топлина въ себе си, но не да гори. Пожарѣтъ трѣбва да се замѣсти съ бавно, непрекъснато горение, при което да се образува нормална топлина и свѣтлина. Който е дошълъ до нормалната топлина и свѣтлина на живота, той никога не истива. Само горещитѣ тѣла истиватъ. Топлината, обаче, може само да се прекрати, но не и да истине. Може ли да запази нормалната си топлина и свѣтлина, човѣкъ изпитва раз-

положение на ума и на сърдцето си. Всички негови действия сж хармонични. За такъвъ човѣкъ казваме, че е уравновесенъ. Щомъ топлината на човѣка се усили, въ него става горение. Дето има горение, тамъ се раждатъ противоречия, борби, смущения. Не е лошо нѣщо борбата, но тя има смисълъ, когато се завършва съ придобивки. Като се бори, човѣкъ заяква. Като живѣе, все трѣбва да се бори съ нѣкого. Ако нѣма съ кого да се бори, той трѣбва да отиде въ нѣкоя гѣста гора, да хване нѣкое дебело, здраво дърво и да започне да се бори съ него, не съ целъ да го победи, но само за упражнение. Като се побори малко съ дървото, той се връща дома си доволенъ, че се е борилъ. Въ тази борба, дървото му е предало частъ отъ своята енергия, която го е обновила.

И тъй, дойде ли до трудни положения въ живота си, човѣкъ трѣбва да потърси помощъ въ природата, между дърветата, изворитѣ, растенията. Човѣкъ минава презъ тежки душевни състояния, въ които никой не може да му помогне. Външнитѣ хора сж слѣпи за неговитѣ преживявания, близкитѣ му — сжщо. Той самъ трѣбва да носи своя кръстъ. Единствена природата може да му помогне. Изпадне ли въ такива състояния, човѣкъ самъ трѣбва да се лѣкува. Какво прави говедарьтъ при такива случаи? Той е самъ между говедата си. Тѣ не могатъ да го разбератъ и да му помогнатъ. Какво могатъ да направятъ тѣ на неговия бо-

ленъ кракъ? Говедарътъ ще куца день — два, докато самъ по себе си кракътъ му оздравѣе. Който е миналъ презъ тѣзи състояния, той може да го разбере, но не и да му помогне. Той ще му каже: Разбирамъ те, влизамъ въ положението ти, но нѣма какво да се прави. Това сж неизбѣжни състояния, презъ които всѣки човѣкъ трѣбва да мине. Като живѣе на земята, човѣкъ ще се гнѣви, ще се бори, ще се ядосва.

Педагозитѣ, лѣкаритѣ препоръчватъ на човѣка да не се гнѣви. Гнѣвътъ, обаче, е неизбѣженъ. Човѣкъ не трѣбва да се дразни, да се възпламенява и гори, но не може да не се гнѣви. Гнѣвътъ произвежда топлина въ човѣка. Гнѣвътъ е изразъ на неправда. Като се гнѣви, човѣкъ изказва своя протестъ срещу неправдата въ живота. Когато видите, че нѣкой юнакъ, силенъ човѣкъ, налегналъ единъ слабъ и го бие по всички правила на изкуството, трѣбва ли да стоите безучастни? Първо ще се разгнѣвите срещу силния и ще питате, защо се е заловилъ съ този човѣкъ. Той го бие, защото бедниятъ му дължалъ сто лева. Щомъ се намѣсвате въ тази работа, вие трѣбва да платите дълга на сиромаша, да го освободите отъ ударитѣ на силния човѣкъ. Щомъ го освободите, ще му дадете добъръ урокъ, ще му кажете, че като взима пари на заемъ отъ силни хора, трѣбва, или на време да плаща задълженията си, или, ако не може на време да плати дълга си, да се извини. При

тази постѣпка гнѣвътъ и негодуванието на човѣка сж на мѣсто.

Следователно, правилна присжда е тази, която се извършва още въ момента, безъ отлагане. Днесъ хората се сждятъ съ месеци и години. Като заведатъ едно дѣло, понѣкога то се продължава съ години. За предпочитане е да набиешъ човѣка, отколкото да го дадешъ подъ сждъ, да се опростишъ отъ даване пари на адвокати, за книжа и т. н. Като казвамъ, че боятъ е за предпочитане, имамъ предъ видъ само този бой, който е въ състояние да опомни човѣка, да внесе въ ума му нѣщо свѣтло. Какво правите, когато видите, че нѣкой бие своя ближенъ? Вие дигате ржката си въ въздуха и казвате: Стой, не бий този човѣкъ!

Какво означава дигането на ржката? Да дигне човѣкъ ржката си нагоре, това означава призоваване на разумнитѣ сили на помощъ. Видите ли човѣкъ съ спуснати надолу ржце, съ увиснала глава, ще знаете, че той е изпадналъ въ отчаяние. Този човѣкъ трѣбва да дигне главата и ржцетѣ си нагоре, да се насърдчи. Въ ржцетѣ на човѣка сж вложени редъ сили, чрезъ които той влиза въ връзка съ сжщества отъ невидимия свѣтъ, които му се притичатъ на помощъ. Трѣбва ли човѣкъ за нищо и никакво да се отчайва и обезсърчава? Като се отчае и реши да се отрови, вмѣсто да вземе чаша съ хининъ, по-добре да вземе нѣколко чаши гореща вода и да ги изпие.

Като изпие водата, състоянието му ще се смѣни. Той самъ ще се чуди, какъ е дошълъ до положение на отчаяние. За да ви помагатъ хората, преди всичко вие сами трѣбва да си помагате. Това е истина, отъ която трѣбва да се ръководите.

Думата „истина“ въ български езикъ е съставена отъ шесть букви. Първата буква „И“ означава начало на нѣщата, начало на нѣкаква работа. За да започне човѣкъ една работа, това показва, че въ ума му се е родила нѣкаква мисль. Буквата „С“, знакъ на луната, означава промѣни. Буквата „Т“ означава препятствия, мъчности въ живота. Следъ буквата „Т“ иде пакъ буквата „И“, която отваря пътъ за ново начало, за нова работа. Човѣкъ не може да излѣзе отъ мъчнотиитѣ и препятствията въ живота си, докато не постави Божественото начало — второто начало въ живота си — надъ човѣшкото. Сричката „ти“ въ думата „истина“ означава второто лице на човѣка. Следователно, щомъ второто лице дойде въ вашия животъ, работитѣ ви веднага се нареждатъ. Най-силната сричка въ думата „истина“ е сричката „ти“. Ние казваме често: Ти работишъ за нѣкого. За кого работи човѣкъ? За своя живъ идеалъ. Безъ този идеалъ животътъ му нѣма смисль.

Сега, като говоря за буквитѣ, имамъ предъ видъ тѣхното съдържание и смисль. Ако ги изучавате, вие ще се помогнете до специална наука, която заслужва внимание. Знаковетѣ

на буквитѣ сж взети отъ египетскитѣ иероглифи. Нѣкои отъ тѣхъ сж така необходими, както сѣнкитѣ, съ които художникътъ си служи. Въпрѣки това, всѣки народъ иска да се освободи отъ нѣкои букви на своята азбука, като излишни. Българитѣ, запримеръ, сж правѣли редъ опити да се освободятъ отъ ъ, ѣ, ѳ, но и до днесъ още не сж ги изхвърлили. Не е лесно да се реши, кои букви трѣбва да останатъ и кои да се изхвърлятъ. Обаче, въ решаването на този въпросъ, човѣкъ прави редъ умствени упражнения, които допринасятъ за развитието на неговия умъ.

Следователно, една картина е добра, когато сѣнкитѣ, които художникътъ е поставилъ, отговарятъ на тия, които сжществуватъ въ природата. Сжщото се отнася и до буквитѣ въ азбуката на различнитѣ езици. Освенъ външенъ изразъ, всѣка буква има и вътрешенъ изразъ, т. е. вътрешенъ смисълъ. И слънцето, което виждаме отвънъ, е отражение на друго едно, вътрешно слънце, което сжествува и въ човѣка. Ако не може да възприеме топлината на вътрешното слънце, човѣкъ се оплаква отъ вътрешенъ студъ. Той чувствува, че е изгубилъ нѣщо сжществено—изгубилъ е вътрешната топлина на живота. Лиши ли се отъ вътрешната топлина на живота, човѣкъ се чувствува самотенъ, изолиранъ отъ свѣта. Той се движи между хората, но не ги познава. Натъква се на доброто въ живота, но никжде не го вижда. Като се почувствува изолиранъ отъ

всички, човѣкъ започва да мисли за себе си, че е нѣкакво божество, отъ никого неразбранъ. Той очаква хората да му се кланятъ и се чуди, защо никой не му обръща внимание.

Кой на кого може да се кланя? Може ли статуята да се кланя на своя създателъ? Колкото статуи да извае скулпторътъ, тѣ никога нѣма да му се поклонятъ. Хората могатъ да се кланятъ само на онзи човѣкъ, който е далъ животъ поне на една велика идея, или на едно възвишено чувство въ себе си. Защо? Защото тази велика идея, или това възвишено чувство е общо за всички. Да храни човѣкъ една велика идея въ себе си, това значи, да бжде свързанъ съ любовта, съ Бога. Щомъ е свързанъ съ Бога, той е свързанъ и съ всички ония, които любятъ Бога. И тогава, каквото благо придобие той отъ тази идея, това благо ще бжде достояние на всички ония, съ които е свързанъ. Каква е тази идея, не е важно. Тя може да е отъ областта на науката, на музиката, на изкуството и т. н.. Отъ човѣка се иска да храни своитѣ мисли и чувства съ любовъ, а какви сж тѣ, това зависи отъ степента на неговото развитие. Ако нѣкой работи въ областта на математиката, той се свързва съ всички математици. Това показва, че човѣкъ не живѣе за себе си, той не е самъ въ живота. Човѣкъ е колективно същество.

Като ученици, отъ васъ се иска здрава, положителна мисълъ. Каквото да се случи въ живота ви, търсете добрата страна и се по-

учавайте. Ако ви скжсатъ на изпитъ, ще се явите още единъ пжтъ, и ще издържите. Ако дрехитѣ и обущата ви сж скжсани, и за това благодарете. Ще дойде день, когато всичкитѣ ви работи ще се оправятъ. Когато студентътъ е училъ и пропадне на изпитъ, това показва, че невидимиятъ свѣтъ изисква отъ него нѣщо повече. Като се яви втори пжтъ на изпитъ, той ще усвои материята по-добре и съзнателно. Като работи съзнателно върху себе си, ученикътъ развива своята паметъ, своитѣ умствени центрове, които иначе не биха могли да се развиятъ. Ако иска да усилн паметътъ си, ученикътъ трѣбва да работи върху себе си, да хармонизира своитѣ чувства. Когато се наруши хармонията между мислитѣ и чувствата, и паметътъ отслабва. Изобщо, когато чувствата взиматъ надмощие надъ мисълта, човѣкъ се разсѣйва и губи паметътъ си. Тѣй щото, отъ човѣка зависи да усилн своята паметъ. Има хора, които разполагатъ съ феноменална паметъ, което е резултатъ на усиленa деятелностъ въ това направление. Следователно, работете и вие да развиете своята паметъ, както и всички ония мозъчни центрове, върху които още не сте работили.

— Вѣренъ, истиненъ, чистъ и благъ всѣкога бжди!

*

13. Лекция отъ Учителя, държана на
19 декемврий, 1926 г. София.

Животъ, сила и интелигентность

— Вѣренъ, истиненъ, чистъ и
благъ всѣкога бжди!

Размишление.

Напишете на дъската една единица. Въ случая единицата представя човѣка. Налѣво отъ единицата турете буквата „ж“ — животъ. Кжде се вижда животътъ на човѣка? Въ очитѣ. Животътъ се проявява навсѣкжде, а не само въ очитѣ. Сега, турете надѣсно отъ единицата буквата „с“, която означава човѣшката сила. Най-после, напишете отгоре на единицата буквата „и“ — интелигентность. Значи, силата на човѣка се проявява въ гърдитѣ, въ ръцетѣ; интелигентността—въ главата, а животътъ — въ стомаха. Ако човѣкъ се остави само на действието на силитѣ на живота, въ скоро време ще се превърне на буре. За да не стане това, трѣбва да се явятъ други нѣкои сили, които да организиратъ живота. Силитѣ на живота се стремятъ къмъ изглаждане на нѣщата, къмъ изглаждане на всички спорове, къмъ разрешаване на всички мъчности и противоречия. Тази е причината, поради която всички хора искатъ да избѣгнатъ мъчнотиитѣ въ живота. Каже ли човѣкъ, че иска да се освободи отъ мъчнотиитѣ, това показва,

че той е влѣзълъ въ обикновения животъ. Като се види обиколень отъ мѣжноти, човѣкъ прибѣгва къмъ физическата, т. е. къмъ мускулната сила. Съ помощта на тази сила той иска да премахне препятствията на своя животъ, да очисти пѣтя си. Ако мускулната сила не може да му помогне, човѣкъ се обръща за помощъ къмъ своята интелигентность. Животътъ, силата и интелигентността представятъ три вида прояви: на физическия, на органическия и на умствения или съзнателния животъ.

Сега, като говоримъ за живота, за силата и за интелигентността, ние имаме предъ видъ обикновения животъ, който днесъ се проявява, а не онзи възвишенъ животъ, който ще се прояви въ бѣдеще. Силитѣ на живота, които управляватъ стомаха, се локализируютъ въ задната частъ на мозѣка; мускулнитѣ, физически сили се локализируютъ задъ ушитѣ, а интелигентността — въ предната частъ на мозѣка. Когато се стреми къмъ охолень животъ, човѣкъ мисли съ задната частъ на мозѣка си; когато иска да бѣде смѣлъ, решителень, той мисли съ страничната частъ на мозѣка си, дето се намира центърътъ на разрушението. Когато иска да приложи нѣкаква способность, човѣкъ мисли съ предната частъ на мозѣка. За да се развива правилно, човѣкъ трѣбва да мисли едновременно съ цѣлия си мозѣкъ: съ задната, съ страничната, съ предната и съ горната частъ. За да раз-

вие добре главата си, да ѝ даде правилна форма, човѣкъ трѣбва да развива и страничните центрове на мозъка, дето сж локализирани смѣлостта, волевата деятелность. Не се ли развиятъ тия центрове, главата на човѣка остава сплескана отстрана. Тѣзи центрове сж свързани съ дихателната система на човѣка. Обаче, ако страничните центрове на главата сж развити повече, отколкото трѣбва, тогава разрушителността взима надмощие. Срещнете ли такъв човѣкъ, ще забележите, че той има желание да бие, да удря, да чупи, да руши. Ако личните чувства на човѣка — честолюбие, самоуважение, достоинство, сж силно развити, той обръща внимание на външните нѣща. Той е всѣкога добре облѣченъ, съ добра обхода къмъ хората. Седне ли предъ трапезата да се храни, всичко е въ редъ и порядъкъ. Онзи, който обича живота, той обръща внимание повече на яденето, отколкото на реда и порядъка около себе си. За него е важно да има богато, пищно ядене.

Какво е предназначението на личните чувства? Тѣ иматъ предъ видъ самозапазването на човѣка. Когато личните чувства сж силно развити, човѣкъ се намира въ единъ низшъ свѣтъ. Личните чувства сжществуватъ въ всички животни, като започнете отъ низшите и постепенно отивате къмъ висшите. Нека се опита нѣкой да наруши спокойствието на царицата въ единъ кошеръ, да види, какво значатъ честолюбие. Една следъ друга пчелите

се изреждатъ да му дадатъ добъръ урокъ. Тѣ не позволяватъ да се нарушава тѣхния редъ и порядъкъ. Когато се засегне честолюбието на животнитѣ, тѣ веднага показватъ силата си. Ако обидите едно куче, то веднага се озжба, съ което иска да каже, че нѣмате право да го закачате. Засегнете ли честолюбието на човѣка, и той веднага скача на кракъ, готовъ да се защитава. Споредъ мене, за да се справи съ честолюбието си, човѣкъ трѣбва да прояви своята интелигентностъ и разумностъ. Когато едновременно проявява живота, силата и разумността си, човѣкъ дава мѣсто на своя духъ, да се прояви. Да даде човѣкъ мѣсто на духа въ себе си, това значи, да може вече да контролира всички свои удове, да контролира цѣлото си тѣло. Запримѣръ, можете ли като изправите ржката си, съ мисълта си да я втвърдите така, че да поставите върху нея тежестъ отъ 50 кгр., безъ да я усѣтите? Както прави упражнения за тѣлото си, така всѣки човѣкъ трѣбва да прави умствени упражнения за развиване на своитѣ умствени способности и сили.

Упражнение. Дѣсниятъ кракъ напредъ; спокойно навеждане на тѣлото къмъ земята, като си представяте мислено, че издигате единъ килограмъ тежестъ. Правете това упражнение, като постепенно увеличавате тежестта, докато достигне до 50 кгр. Като правите упражнението редовно, вие ще забележите, че мускулната сила се е увеличила.

Щомъ можете мислено да дигнете 50 клгр. тежестъ, вие можете и въ действителность да я дигнете. Правете това упражнение, когато сте неразположени, да видите, какви сили се криятъ въ васъ.

Нѣкои хора искатъ да бждатъ силни, безъ да се упражняватъ. Природата дава своитѣ блага само на ония, които се упражняватъ и работятъ. За да стане лѣкаръ, човѣкъ трѣбва да употреби петъ—шестъ години за изучаване на болеститѣ и причинитѣ за тѣхното явяване. Обаче, за изучаване на здравословното състояние на човѣка е нужно много повече време. За да бжде добъръ лѣкаръ, преди всичко човѣкъ трѣбва да знае, коя е нормата на истинското здраве. Като знае нормалното състояние на всички органи, човѣкъ ще знае, кжде е станало отклонението. Щомъ знае, кжде е станало отклонението, той лесно може да опредѣли диагнозата на всѣка болестъ и да я лѣкува. Сжщевременно, човѣкъ трѣбва да се стреми къмъ правилно разбиране на живота. Като дойде до това разбиране, при всѣко изпитание той може да намѣри причинитѣ, които сж го предизвикали. Ако причинитѣ не сж вънъ и вътре въ него, той ще ги потърси въ своето минало. Това значи, да проникне човѣкъ въ причинитѣ на своята карма и да се справи съ нея. За да възстанови нормалното състояние на своя организъмъ, човѣкъ трѣбва да контролира своитѣ действия, както и движенията си. Една отъ причинитѣ

за тяхната нервност се крие въ вървежа имъ. Тѣ стѣпватъ на петитѣ си, вследствие на което става голѣмо сътресение на грѣбначния мозѣкъ. Това сътресение се предава на цѣлата нервна система. За да не става такова сътресение, човѣкъ трѣбва да стѣпва първо на прѣститѣ си, а после на петитѣ. Като се научи да контролира движенията си, човѣкъ започва да контролира и своитѣ мисли и чувства. Като прави наблюдения върху себе си и се контролира, човѣкъ придобива самообладание — ценно качество въ живота му.

Съвременнитѣ хора се нуждаятъ отъ свѣтлина, която да освѣти пѣтя имъ. Безъ тази вътрешна свѣтлина, тѣ нищо не могатъ да направятъ. Вътрешната свѣтлина въ човѣка не е нищо друго, освенъ Божественото начало, което чака времето на своето пробуждане. Разуменъ трѣбва да бѣде човѣкъ. Разумността може да му помогне да реализира своитѣ добри желания. Искате ли да концентрирате мисълта си, вие трѣбва да изучавате математика. Не мислете, че като сте изучавали математика, повече не ви е нужна. Не само че не сте завършили съ математиката, но постоянно трѣбва да се връщате къмъ четиритѣ основни действия: събиране, изваждане, умножение и дѣление. Това сѣ процеси, които се извършватъ въ самия животъ. Въ първо време човѣкъ събира, трупаматериалъ. Следъ това трѣбва да дойде до изваждането, да се освободи отъ излишнитѣ материали.

Не се ли освободи, въ него ще се родятъ редъ болезнени състояния. Като се храни, човѣкъ събира материали. Щомъ се нахрани, започватъ процеситѣ изваждане и дѣление: приетата храна се превръща въ течностъ, въ кръвъ, която се разнася по цѣлото тѣло да го храни. Въ резултатъ на правилното хранене се образуватъ здрави мускули, здрава нервна система. За такъвъ човѣкъ казваме, че е здравъ, нормално развитъ.

Като ученици, вие трѣбва да работите върху концентриране на своята мисль. Чрезъ концентриране на мисълта си, вие можете да си помагате при различни болезнени физически и психически състояния. Мнозина се оплакватъ отъ истиване на крайниците. Тѣ търсятъ начинъ да си помогнатъ. Много начини могатъ да се приложатъ — миене на краката съ гореща вода, бързи движения, но това сж външни методи. За да се лѣкува, човѣкъ трѣбва да намѣри причината за своето болезнено или ненормално състояние на тѣлото си. Истиването на крайниците се дължи на нечиста кръвъ въ организъма. Нечистата кръвъ произвежда електричество въ организъма, а чистата — магнетизъмъ. Електричеството произвежда студъ, а магнетизъмътъ — топлина. Следователно, за да не истиватъ ръцетѣ и краката ви, трѣбва да внесете въ организъма си повече топлина. Това става, когато човѣкъ даде ходъ на Божественото въ себе си. При това положение той нѣма да се страхува нито отъ

студъ, нито отъ безпаричие, нито отъ болести. Той ще гледа на живота, както факиритѣ. Излѣзе ли вѣнъ, на студъ, той ще бѣде тихъ и спокоенъ, нѣма да се плаши отъ простуда. Това значи да се уравновесятъ силитѣ въ човѣшкия организъмъ. Щомъ силитѣ му се уравновесятъ, той придобива естествена, нормална топлина на своя организъмъ. Дето да отиде, този човѣкъ е осигуренъ. Той се намира въ положение на богатски синъ, който заминава за странство, но съ джобъ, пѣленъ съ чекове. Приятели и познати го чакатъ на гарата. Отъ какво ще се страхува той? Дето да се обърне, всичко има. Да имашъ добъръ баща, добра майка, добри братя и сестри, добри приятели, добра срѣда, това е вътрешната топлина, която се разлива по цѣлия организъмъ, и те осигурява при всички външни и вътрешни неблагоприятни условия.

Основната мисълъ на тази лекция е съсърдоточаването. Човѣкъ трѣбва да работи върху себе си, да придобие съсърдоточаване. Когато е съсърдоточенъ, мисълта помага на човѣка да се предпази отъ редъ нещастия и катастрофи въ живота. Ако мисълта му е съсърдоточена, той може лесно да се реши да предприеме ли едно пѣтешествие, или не, презъ кой пътъ да мине и т. н. Ако водите единъ слонъ и го заставите да мине презъ единъ мостъ, той първо ще постави крака си на моста, ще опита, дали гредитѣ сж здрави. Щомъ почувствува, че мостътъ нѣма да издържи на негова-

та тежестъ, той се отдръпва назадъ. Никой не е въ състояние да го застави да мине презъ този мостъ. Обаче, ако минаватъ мишки презъ сжщия мостъ, тѣ ще минатъ безпрепятствено. Ако плъхъ влѣзе въ параходъ, който предстои на потъване, той непременно ще излѣзе на сушата. Плъхътъ предчувствува катастрофата, която ще стане съ парахода. Понѣкога животнитѣ иматъ по-силно предчувствие отъ хората. Това се дължи на тѣхния силенъ инстинктъ. Нѣкога човѣкъ е ималъ голѣма чувствителностъ, но благодарение на отклонението си отъ правия пътъ той я изгубилъ. Съзнателна работа се иска отъ човѣка, за да възстанови своята чувствителностъ. Възпитанието и самовъзпитанието иматъ за целъ, именно, това, да възстанови човѣкъ своето първоначално, естествено състояние, което нѣкога е ималъ; да придобие онова, което нѣкога е изгубилъ. Ама щѣлъ да срѣща препятствия на пътя си. За съзнателния човѣкъ препятствията сж условия за развиване на волята, за разработване на неговия умъ.

Човѣкъ не трѣбва да се смуцава отъ мжчнотиитѣ и препятствията въ своя животъ. Като решава задачитѣ си, той трѣбва да знае, че неговата задача е елементъ на други, по-трудни задачи. За да пристъпи къмъ по-труднитѣ, той непременно трѣбва да намѣри тѣхнитѣ елементи. Задачитѣ на всички хора сж свързани едни съ други. Решението на сложнитѣ задачи е въ зависимостъ отъ решението на проститѣ. Ето защо, отъ васъ, като ученици,

се изисква будно съзнание, готовност за работа, да не спъвате своето развитие, както и развитието на сжществата, които седатъ надъ васъ. Щомъ решите задачата си, т. е. намѣрите елементитѣ ѝ, разумнитѣ сжщества ще я подематъ по-нататѣкъ. Не сте вие, които разрешавате крайната целъ на живота. Вие се домогвате само до елементитѣ на живота, а други ще организиратъ тия елементи. Запримѣръ, човѣкъ открива елементитѣ на разумността, а висшитѣ сжщества взиматъ тия елементи, организиратъ ги и изкарватъ нѣщо велико. Отъ елементитѣ на разумността тѣ дохождатъ до висшата разумность.

Съвременнитѣ хора се стремятъ къмъ придобиване на знание, на сила, на богатство. Тѣ искатъ да станатъ велики хора. Право е тѣхното желание, но това желание не е само тѣхно. Други сжщества, по-напреднали отъ тѣхъ, иматъ сжщото желание. Тѣ разрешаватъ задачитѣ си чрезъ хората, които сж дошли вече на земята. Като знае това, всѣки човѣкъ трѣбва да намѣри, кое е онова разумно, възвишено сжщество, което решава задачитѣ си чрезъ него, и да направи съзнателна връзка съ него. Щомъ направи тази връзка, работитѣ му постепенно се уреждатъ. Дълго време трѣбва да търсите онзи, съ когото сте свързани, докато го намѣрите. Въ това търсене човѣкъ калява волята си, разработва ума и сърдцето си. Това виждаме навсѣкжде въ живота. Когато малкитѣ деца отиватъ на сватба, тѣ оби-

калятъ съ часове около младата булка, докато имъ даде парче медена питка. Въ този смисълъ младата булка представя сждбата на човѣка. Десетки години човѣкъ трѣбва да обикаля вратата на сждбата си, докато единъ день тя излѣзе отъ вратата си и му даде парче медена питка. Вземе ли медената питка въ ржката си, човѣкъ е дошълъ вече до решаване на своитѣ житейски задачи. Добрата сждба на човѣка, това е неговиятъ приятель отъ невидимия свѣтъ. Дали той съзнава това, или не, не е важно. Като върви човѣкъ въ правия пжтъ, добрата сждба, т. е. добриятъ му приятель ще го срещне, ще го извика да му даде парче медена питка. — Защо не ми даде цѣла питка? — Цѣла питка не се дава изведнѣжъ. Който не е благодаренъ на малкото, той ще изгуби и него. Малкото се благославя. Въ него е скритъ животътъ.

Кой е най-важниятъ въпросъ, който трѣбва да разрешите? Нѣкои ще кажатъ, че единъ отъ важнитѣ въпроси е този, какъ да придобие човѣкъ много знания. Преди да разреши този въпросъ, човѣкъ трѣбва да се запита, готовъ ли е да носи много знания. Българската поговорка казва: „Който много знае, той много страда“. Това не значи, че човѣкъ не трѣбва да се стреми къмъ знанието. Всѣки трѣбва да се стреми къмъ придобиване на знания, но трѣбва да е готовъ да страда.

Страданиято произтича отъ отговорността, която човѣкъ поема. Колкото повече знае човѣкъ, толкова по-голяма отговорностъ носи. Човѣкъ лесно носи страданията си, но когато знае, че сж изпратени отъ Бога. Страдания, причинени отъ хората, мжно се носятъ.

Представете си, че единъ вашъ приятель ви дава десетъ хиляди лева на заемъ, но веднага ги взима назадъ. Вие роптаете, негодувате противъ него, сърдите се. Отивате при другъ приятель да искате десетъ хиляди лева. Той ви дава тия пари, но не ги взима назадъ. Той ви оставя да свършите работата си съ тѣхъ. Обаче, по пжтя ви настигатъ разбойници, обиратъ ви, и вие пакъ оставате безъ пари. Въ този случай вие не се сърдите на приятеля си, но сте недоволенъ отъ себе си, че не сте могли да предвидите, какво ви чаква. Вие започвате да търсите тия разбойници, завеждате дѣло противъ тѣхъ и съ години се разкарвате по сѣдилища. Кое е за предпочитане: да ви даде приятельтъ ви десетъ хиляди лева на заемъ и веднага да ги вземе назадъ, или да ви даде тия пари, но разбойници да ви обератъ? Първото положение е за предпочитане предъ второто. Първиятъ приятель е билъ ясновидецъ. Той предвиждалъ вашето бждеще. Вториятъ приятель искалъ да ви услужи и повече не се интересувалъ. Какво ви очаква, той нито предвижда, нито иска да знае. Когато изпраща страдания на хората,

Провидението има предъ видъ голѣмото зло, което ги очаква. И, за да не налетятъ на голѣми злини и страдания, То имъ изпраща помалки страдания.

За да познае, къде е намѣсенъ прѣстътъ на Провидението, човѣкъ трѣбва да мисли. Ако само чувствува, безъ да мисли, тогава интелектътъ отстѣпва назадъ. За да могатъ едновременно и умътъ, и сърдцето да работятъ, човѣкъ трѣбва постоянно да държи въ ума си идеята за Бога. Държи ли тази идея въ ума си, човѣкъ всѣкога ще има топлина въ сърдцето си и свѣтлина въ ума си. Искат ли човѣкъ да се развива правилно, въ каквото положение да се намира, каквато служба да заема, той трѣбва да държи тази идея въ ума си, като основна, свещена идея, съ която да работи и върху която да гради.

Сега сте предъ края на старата година и началото на новата. Какво ще пожелаете отъ старата година? Пожелайте да пази добре архивата, въ която е записано всичко, което сте извършили презъ годината. Единъ день, когато завършите развитието си, вие сами ще четете написаното въ тази архива и ще се учите отъ себе си. Следъ това помислете, какво ще пожелаете отъ новата година. Погрижете се да я посрещнете добре, да я разположите къмъ себе си. Да посрещнете новото добре, това значи, да пригответе условия въ себе си за неговото развитие. Не намѣри ли условия

въ васъ, новото не може да вирѣе, не може да расте и да се развива.

— Вѣренъ, истиненъ, чистъ и
благъ всѣкога бжди!

*

14. Лекция отъ Учителя, държана на
26 декемврий, 1926 г. София.

Малката мисия

— Вѣренъ, истиненъ, чистъ и
благъ всѣкога бжди!

Размишление.

Сега ще напишемъ на дъската точка, права линия, квадратъ и кубъ. Това сж елементи, съ които геометрията си служи на физическия свѣтъ. Казваме, че точката не заема никакво пространство. Тя представя свѣтъ извънъ физическия. Точката е първото докосване на духа до материята. Когато слиза въ материята, духътъ се изявява първо чрезъ точката. Правата линия се образува при разумното движение на точката. Тя има едно измѣрение — дължина. Когато сжществата се движатъ по права линия, отношенията имъ сж прости. Обикновено две сжщества образуватъ права линия, и то тогава, когато иматъ само една идея, къмъ която се стремятъ. Следователно, иска ли да се освободи отъ тревоги и безпокойства, човѣкъ трѣбва да се върне въ пжтя на правата линия, дето има само една идея. Запримѣръ, нѣкой иска да бжде ученъ човѣкъ и започва да се безпокои, дали ще стане знаменитъ, великъ човѣкъ, какъ ще постигне това и т. н. Следъ туй вече мисли за други учени, да се състезава съ

тѣхъ. При това положение той започва да се безпокои, да се съмнява въ успѣха си. Искане да се освободи отъ тия излишни безпокойства, той трѣбва да се върне въ пѣтя на правата линия, дето сжществува само една идея. Тази идея седи въ това, че той иска да стане ученъ човѣкъ — нищо повече. Той иска само едно нѣщо: да стане ученъ. Какъвъ ученъ ще стане, не се интересува. Неговата работа е да учи. Какво ще постигне съ тази ученостъ, той не иска да знае. Безпокои ли се за своята ученостъ, той изпада въ противоречия и влиза въ свѣта на плоскостъта, запримѣръ, въ квадрата.

Квадратътъ представя животъ на две измѣрения. Животътъ въ квадрата, т. е. на дветѣ измѣрения, е подобенъ на този въ течноститѣ. Хора, които живѣятъ въ две измѣрения, нѣматъ голѣми страдания, но и моралътъ имъ не е голѣмъ. Водата страда ли? Рибитѣ, които жи-
жѣятъ въ водата, страдатъ, но водата нѣма страдания. Когато човѣкъ придобие въ чувствата си повече влага, отколкото му трѣбва, той става хладнокръвенъ. За такъвъ човѣкъ казватъ, че има студено сърдце. Когато сърдцето на човѣка стане студено, казватъ, че той живѣе въ водата, като риба. Кажете ли нѣкой, че не може да обича, той е риба въ духовния свѣтъ. За да излѣзе отъ това състояние, той трѣбва да произведе топлина въ организъма си, да излѣзе отъ състоянието на риба и да се превърне на птица. Когато нѣкой казва, че не обича, той не говори истината. Любовта

сжествува въ всѣко живо сжщество, и ако нѣкой не я е проявилъ, това значи, че още не му сж дадени условия да я прояви. Докато е въ хамбара, житото не обича никого. Обаче, посѣ ли се, то има вече условия да се прояви. Щомъ се прояви, то започва да обича. Докато покълне, житното зърно е изложено на голѣми страдания.

Следователно, когато човѣкъ казва, че страда, той не разбира закона. Самъ по себе си човѣкъ не страда. Растението въ човѣка е посадено съ главата надолу, вследствие на което се движи въ посока, диаметрално противоположна на неговото висше естество. Главата му, като на растението, е въ посока, обратна на истинската. Тѣй щото, страда ли, човѣкъ трѣбва да знае, че преживява своето инволюционно състояние. Щомъ се намѣри въ това състояние, той трѣбва да търси начинъ да излѣзе отъ живота на плоскостта и да мине въ живота на тѣлата — въ куба. Като страда, човѣкъ търси начинъ да изправи главата си, да влѣзе въ живота на разумнитѣ сжщества. Щомъ изправи главата си, страданията му ще изчезнатъ. Това, което става въ растителното царство, има отражение и въ психическия животъ на човѣка.

И тѣй, който иска да се освободи отъ страданията, той трѣбва да измѣни посоката на движението си. За да постигне това, човѣкъ трѣбва да бжде смѣлъ и решителенъ. Нѣкои казватъ, че не могатъ да измѣнятъ живота си,

Които казватъ, че не могатъ да измѣнятъ живота си, тѣ не говорятъ истината. Тѣ не искатъ да правятъ усилия. Нима е опредѣлено на човѣка да живѣе като растение, или като животно? Мислите ли, че на човѣка е опредѣлено по цѣли дни да се грижи само за ядене, пиене и обличане? Срѣщате хора, които по цѣлъ день мислятъ, какъ да се облѣкатъ, да се докаратъ споредъ последната мода и така да се явятъ въ обществото, да направятъ впечатление. Това не е истинскиятъ човѣкъ. Човѣкъ е дошълъ на земята да учи, да работи, а покрай това той ще яде и ще се облича. На растенията и на животнитѣ е позволено да се кичатъ, да показватъ своитѣ краски и цвѣтове, но задачата на човѣка не е нито растение да бѣде, нито животно. Растението се движи само въ едно измѣрение. То е граница на животинския свѣтъ. Животинскиятъ свѣтъ е невъзможенъ безъ растенията. Има риби, които, както млѣкопитаещитѣ, не могатъ да съществуватъ безъ растения. И рибитѣ се дѣлятъ на тревопасни и месоядни. Значи, растителното царство е основа на животинското, а растителното и животинското заедно — основа на човѣшкия свѣтъ.

Тѣй щото, когато тѣлото на човѣка се е създавало, всички растения и животни сж взели участие въ него. Тѣ иматъ свои представители въ човѣшкото тѣло. Клеткиѣ, които съставятъ човѣшкото тѣло, иматъ различенъ произходъ, вследствие на което се

нуждаятъ отъ различна храна. Нѣкои клетки сж отъ растителенъ произходъ, а други — отъ животински. Задачата на човѣка е да възпитава клеткитѣ на своето тѣло, да помага за тѣхното развитие. Когато дойде до положение да облагороди клеткитѣ на своя организъмъ, човѣкъ ще се домогне до ония храни, които могатъ да подържатъ живота му, безъ да отнима живота на по-низкостоещитѣ отъ него. Често месната храна, или топлата, току-що одрана кожа на овцата или на овена, могатъ да лѣкуватъ човѣка, но тѣзи лѣчебни срѣдства излизатъ скъпи. Когато дойде до високо съзнание, човѣкъ нѣма да си служи съ миналитѣ, жестоки методи за лѣкуване, но ще се ползува отъ законитѣ на живата природа. Той ще излѣзе отъ свѣта на третото измѣрение и ще влѣзе въ свѣта на четвъртото измѣрение, въ свѣта на тесаракта. Ако едноизмѣрно или двуизмѣрно сжщество погледне на тесаракта, нищо нѣма да разбере. Защо? Защото човѣшкото съзнание се движи днесъ въ третото измѣрение — въ свѣта на куба, който представя физическата страна на духовния свѣтъ. Влѣзе ли въ този свѣтъ, човѣкъ може вече да говори за доброто, за любовта. Да обичашъ нѣкого, това значи, да го стоплишъ, да му предадешъ топлина. Както тѣлата се разширяватъ отъ топлината, така се разширяватъ и отъ любовта. Когато обича, човѣкъ се разширява. Ако измѣри ржката си преди да обича и презъ времето, когато обича, чо-

вѣкъ ще забележи известна разлика. Когато обича, ржката му се разширява. Това разширяване е микроскопическо, но реално. Доброто пѣкъ внася доволство въ човѣка. Когато прави добро, човѣкъ задоволява своя вътрешенъ гладъ. Когато се домогне до истината, човѣкъ се чувствува свободенъ. Докато не е позналъ истината, той живѣе въ ограничения. Значи, истината освобождава, доброто задоволява, а любовта — разширява.

Съвременниятъ човѣкъ говори за доброто, за истината, за любовта, но още не е разбралъ тѣхния дълбокъ, вътрешенъ смисълъ. Не е достатъчно да се говори само, но човѣкъ трѣбва да прилага нѣщата. Едва въ последнитѣ години човѣкъ е започналъ съзнателно да работи за развиване на своитѣ морални чувства. Адамъ, запримѣръ, нѣмаше високъ моралъ. Моралнитѣ чувства въ него не бѣха развити. Той трѣбваше да излѣзе отъ рая, да мине презъ голѣми страдания, за да започне развитието на самосъзнанието. Човѣкъ трѣбва да се роди още веднѣжъ, но вече духовно, за да може напълно да се изправи. Яковъ е нареченъ червей. Това показва, че съзнанието на човѣка постепенно се пробужда. Докато е въ положението на червей, човѣкъ прави редъ пакости: корени гризе, листа яде. Стане ли какавида, влѣзе ли въ пашкулъ, той престава да прави пакости. Той работи известно време въ пашкула, приготвя материя за своята мисълъ, докато единъ

денъ изхвъркне навънъ като пеперуда. Въ това положение той става безвреденъ. Като мислещо същество, човѣкъ каца отъ цвѣтъ на цвѣтъ, събира сладкия нектаръ, а същевременно помага за разпространение на Божественитѣ мисли. Затова казваме, че истински човѣкъ е онзи, който е проводникъ на Божественитѣ мисли. Този човѣкъ е измѣнилъ условията на живота си. Да измѣни човѣкъ условията на живота си, това значи, да мине отъ червей въ пашкулъ. Влѣзе ли въ пашкула, той трѣбва да забрави всичко старо и да се земе съ приготовления за новъ животъ: да изработи своитѣ крилца, своята нова премѣна.

Това е ставало съ човѣка, но и днесъ още става. Ако проследите живота на великитѣ хора, на великитѣ Учители, вие виждате, че и тѣ сж минали презъ редъ фази, докато стигнатъ до козмическото съзнание. Събуди ли се веднѣжъ Божественото, козмическото съзнание въ човѣка, той води възвишенъ, съзнателенъ животъ. Презъ каквито страдания да минава, той никога не се оплаква. Той разбира смисъла на страданията и гледа на тѣхъ като на нѣщо неизбежно. Какво ще кажете за Христа? Той мина презъ такива страдания, каквито нито единъ човѣкъ не е опиталъ. Въпрѣки това, Той понесе геройски тия страдания. Той самъ носѣше кръста си и, като дойде до едно мѣсто, хвърли го, не отъ слабостъ, но отъ съображения, които човѣчеството нѣкога ще разбере. Дойдатъ ли страданията въ живота

ви, следвайте примѣра на Христа. Бждете смѣли и герои като Него, да научите урока, който ви се преподава чрезъ страданията. За да издържате на страданията, вложете въ организъма си повече вода. Търпеливитѣ хора иматъ повече вода въ организъма си отъ нетърпеливитѣ. Холерицитѣ сж нетърпеливи, сприхави хора, вследствие на малко вода въ организъма си. Въ тѣхъ става силно горение. Ако иматъ повече вода, горението ще бжде по-слабо.

За да бжде здравъ, човѣкъ трѣбва да пази следнитѣ правила: краката и ржцетѣ му да бждатъ всѣкога топли; главата—хладна, едва топла, но по никой начинъ гореща. Усѣтите ли сгорещаване на главата, веднага трѣбва да вземете мѣрки. Това показва нѣкакво болезнено състояние. Кожата на тѣлото трѣбва да бжде малко мазна. Ако е суха, груба, това показва коравина на чувствата. Изобщо, за да поддържа организъма си въ здравословно състояние, човѣкъ трѣбва да се изучава, да следи своитѣ мисли и чувства, да е готовъ всѣкога да се корегира.

Като ученици, работете съзнателно върху себе си, да направите връзка съ разумния, Божественъ свѣтъ. Знайте, че всѣки отъ васъ е дошълъ на земята да изпълни нѣкаква мисия. Колкото малка да е, щомъ я изпълни, тази мисия ще го подигне. За да изпълни мисията си добре, той трѣбва да дава ходъ на всѣка добра мисълъ, на всѣко добро чувство,

които минаватъ презъ него. Работете, учете, четете, безъ да се стремите да минавате по пѣтя на всички велики хора. Запримѣрь, колкото и да желаете да следвате пѣтя на апостолъ Павла, нѣма да успѣете. Речете ли да проповѣдвате като него, вие нѣма да имате сѣщия резултатъ. Условиата днесъ сѣ съвсемъ други отъ тия въ времето на апостолъ Павла. Подражавайте на добритѣ чѣрти на всѣки човѣкъ, а не на начина, по който той се е проявявалъ. Апостолъ Павелъ е билъ смѣлъ и настойчивъ по отношение на своето убеждение. Сѣщевременно той е билъ разуменъ и съобразителенъ въ постѣпкитѣ си. Когато отиде въ Атина въ ареопага, той каза: Мжже атиняни, отъ многото храмове въ вашия градъ, виждамъ, че вие сте религиозни хора. Единъ отъ храмоветѣ ви е посветенъ на „Незнайния Богъ“. Този Богъ, именно, азъ ви проповѣдвамъ.

Апостолъ Петъръ е доблестенъ. Той е готовъ да плаче, да се разкайва за направената погрѣшка. Отначало той излиза съ ножъ въ рѣка да защитава Христа, но като видѣ, че не е този пѣтътъ къмъ истината, хвърли ножа и избѣга. Като видѣ легионитѣ на римската войска, той се уплаши. Като го запита слугинята, дали и той е отъ ученицитѣ на Христа, пакъ се уплаши и се отрече. Обаче, когато пѣтелтътъ пропѣ, съзнанието му се пробуди. Той си спомни думитѣ на Христа, излѣзе вѣнъ и горко плака. До този моментъ той имаше упова-

ние на себе си. Петъръ казваше на Христа, че ако всички Го оставятъ, той всѣкога ще бжде съ Него. Петъръ считаше себе си за камъкъ, за основа на живота.

Какво трѣбва да научите отъ Иоана? Закона на самопожертвуването. Той не дойде до положение да се отрича, но остави дрехата си и голъ избѣга. Като учите закона на жертвата, вие трѣбва да сте готови да се отречете отъ всички материални блага и удоволствия. Човѣкъ трѣбва да е доволенъ отъ всичко, което му е дадено. Следователно, отъ Павла ще се учите на смѣлостъ, на разумностъ и съобразителностъ, отъ Петра — на смирение. Всѣки моментъ трѣбва да бждете готови да се разкайвате. Петъръ имаше будно съзнание. Щомъ чу, че пѣтелътъ пропѣ, веднага съзна погрѣшката си. Отъ Иоана ще изучавате закона на жертвата.

Казва се, че Иоанъ билъ любимиятъ ученикъ на Христа. Коя е онази чѣрта въ характера на Иоана, заради която Христосъ го обичалъ? Все има нѣщо, за което Христосъ обичалъ Иоана. Самъ Иоанъ обичалъ Христа. Той билъ готовъ да се жертвува за Него. Неговото Евангелие е проникнато съ такива идеи, каквито другитѣ не сж изнесли. Останалитѣ евангелисти сж писали притчи, поговорки, които иматъ отношение повече къмъ физическия свѣтъ, отколкото къмъ духовния. Иоанъ, обаче, е писалъ въ мистиченъ духъ. Той е проникналъ въ психиката, въ душата на човѣка. Запри-

мѣръ, мислитѣ, които е предалъ отъ разговоритѣ и беседитѣ на Христа въ Евангелието, говорятъ за разбирането, което той ималъ. Отъ онова, което е писалъ, се вижда неговата преданностъ и чистота къмъ Учителя си и желанието му да не Го използва. За Йоана се казва, че умрѣлъ отъ естествена смъртъ. Въ едно предание се казва, че Йоанъ билъ хвърленъ въ горещо масло, но не изгорѣлъ. Посветениятъ не гори. Това показва, че Йоанъ е билъ посветенъ. За Павла се казва, че билъ обезглавенъ. Изобщо, всички апостоли сж загинали мъченически. Ако искате да бъдете ученици на новото учение, вие трѣбва да имате смѣлостта на Павла, смиренieto на Петра и чистотата и любовта на Йоана. Вжтрешна смѣлостъ, смирение, чистота и любовъ, това сж морални качества, които правятъ човѣка силенъ.

Като е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да учи. Свѣтътъ е велико училище, въ което се преподаватъ редъ уроци. Страданията и радоститѣ сж едни отъ уроцитѣ, които човѣкъ трѣбва добре да изучи. Той ще страда и ще се радва, докато обърне лицето си къмъ Бога, докато извади главата си отъ земята. Съ други думи казано: Да се обърне човѣкъ къмъ Бога, това значи, да работи съ методитѣ на любовта, която внася топлина и животъ въ човѣка; да работи съ методитѣ на мъдростта, която внася свѣтлина въ човѣшкия умъ;

да работи съ методитѣ на истината, която внася свобода и просторъ въ човѣшкия животъ. Това сж условия, при които човѣкъ може да изпълни всичко, което душата му желае. Който работи съ тѣзи три сили въ свѣта, той всѣкога побеждава. На каквито ограничения и страдания да се натъкне, въ края на краищата той ще излѣзе победителъ. Дръжте въ ума си мисълта, че любовта поддържа равномѣрната топлина, мъдростта — равномѣрната свѣтлина, въ която нѣма никаква сѣнка, никаква тъмнина, а истината внася въ цѣлия животъ свобода и просторъ. Тя дава условия на човѣка да се прояви.

Сега, като млади, отъ васъ се иска усилена, съзнателна работа. Не мислете, че трѣбва да остарѣете, за да следвате духовния пжтъ. Човѣкъ трѣбва да работи и като младъ, и като старъ. Дойдатъ ли изпитанията, ще дойдатъ и разочарованията, но човѣкъ трѣбва да работи, да не се обезсърдчава. Чрезъ страданията вие ще придобивате опитности, които ще помогнатъ за вашето растене. Прилагайте силитѣ на великитѣ добродетели въ себе си и не се смущавайте.

— Вѣренъ, истиненъ, чистъ и благъ всѣкога бжди!

✱

15. Лекция отъ Учителя, държана на
2 януарий, 1927 г. София.

Представа за тритѣ свѣта

— Вѣренъ, истиненъ, чистъ и
благъ всѣкога бжди!

Размишление.

Сега, като сте дошли на земята, вие трѣбва да имате ясна представа за физическия свѣтъ. Съставите ли си ясна представа за физическия свѣтъ, вие ще имате представа и за духовния, и за Божествения. Тѣзи свѣтове представятъ тритѣ допирни точки на човѣка съ Битието. Като се говори за физическия свѣтъ, хората разбиратъ свѣта на времето и на пространството. Дойдатъ ли до пространството, тѣ разбиратъ свѣта на тритѣ измѣрения: на правата линия, която се движи въ една посока — на дължина; на плоскостъта, която се движи въ две посоки — на дължина и ширина; на тѣлото, което се движи въ три посоки — на дължина, широчина и дълбочина. Обаче, както правата линия, така и плоскостъта, и тѣлото иматъ повече възможности въ себе си. Значи, правата линия има едно измѣрение, но две възможности на движение; плоскостъта има две измѣрения, но четири възможности на движение, а кубътъ, като тѣло, има три измѣрения, а 16 възможности на движение. По отношение на това, въ

кой свѣтъ живѣе човѣкъ, ние казваме: Ако живѣе изключително за себе си, човѣкъ се движи само въ физическия, въ едноизмѣрния свѣтъ. Когато пожелае да си намѣри другарь или другарка, той се движи въ двуизмѣрния — въ духовния свѣтъ, въ свѣта на чувствата. Той започва да мисли, освенъ за себе си, още и за ближния си. Щомъ мисли за Цѣлото, за Великото въ свѣта, човѣкъ влиза въ Божествения свѣтъ. Физическиятъ свѣтъ подразбира частитѣ, а Божествениятъ — цѣлото. Тази е причината, поради която физическиятъ свѣтъ представя отражение на Божествения. Духовниятъ свѣтъ пъкъ е връзка между тия два свѣта. И наистина, ние виждаме, че човѣкъ излиза отъ себе си, като частъ, постепенно отива къмъ ближния си и най-после навлиза въ цѣлото, дето се съединяватъ всички части.

Като изучавате проявитѣ на физическия човѣкъ, вие виждате, какви течения на сили действуватъ въ него. Положителнитѣ и отрицателни сили въ човѣка непрекъснато се смѣнятъ. Това, което става въ самия човѣкъ, става и съ външния свѣтъ. Човѣкъ непрекъснато е обиколенъ ту съ добри, ту съ лоши хора. Между еднитѣ и другитѣ съществува вътрешна връзка. Кой човѣкъ е добъръ и кой — лошъ, мжно може да се отговори на този въпросъ, защото съществуватъ добри активни и лоши активни хора. Съществуватъ добри пасивни и лоши пасивни хора. Нѣкой грѣши и е недоволенъ отъ себе си. Защо? Защото иска извед-

нѣжъ да стане добъръ. Това е невъзможно. Грѣшкитѣ сѣ необходимостъ въ живота. Като грѣши, човѣкъ постепенно се изучава. Като се натѣква на противоречия, на контрасти, човѣкъ се учи, придобива опитности. Като изучавате живота на великитѣ хора, вие виждате, че тѣ сѣ минали и минаватъ презъ голѣми бури и противоречия. Изгуби ли посоката на Божествения свѣтъ, човѣкъ се натѣква на голѣми противоречия. Малко хора сѣ вървѣли по гладѣкъ пѣтъ.

Следователно, малцина сѣ тия, които не познаватъ противоречията. Колкото по-високо е издигнатъ човѣкъ въ съзнанието си, толкова по-голѣми сѣ неговитѣ противоречия и изпитания. Ще кажете, дали не може човѣкъ да се освободи отъ противоречията чрезъ знанието. Това е възможно, но въпросъ е, за какво знание се говори. Има знание, отъ което човѣкъ заспива. Какво знание е това? Истинското знание подразбира познаване на законитѣ и принципитѣ на великия животъ, а не знание на образи и на форми. Знае ли принципитѣ на нѣщата, човѣкъ може да произведе тѣхнитѣ образи. Задачата на човѣка е да се домогне до онази положителна наука, която има приложение въ всички области на живота. Занимавайте се съ науката, защото чрезъ нея можете да разкриете всички области и прояви на живота, а специално на човѣшкия животъ. Хиромантията, запримѣръ, запознава човѣка съ

волевата страна на неговия животъ. Физиогномията запознава човѣка съ положителнитѣ и отрицателнитѣ страни на неговия характеръ. Френологията показва качеството и количеството на положителнитѣ и отрицателни енергии, които функциониратъ въ човѣшкия организъмъ. Астрологията показва благоприятнитѣ и неблагоприятни съчетания, на които човѣкъ се натъква въ живота си, като му дава възможностъ да предотврати нѣкои опасности и нещастия въ живота си.

Като окултни ученици, вие трѣбва да се занимавате съ окултнитѣ науки, но същевременно трѣбва да работите за придобиване на чистота и смирение. Не е ли смиренъ, човѣкъ е изложенъ на опасностъ да развие въ себе си гордостъ и щеславие. Въ окултната школа могатъ да пропаднатъ не само начинаещитѣ окултни ученици, но даже и високонапредналитѣ. Много ангели, които следвали окултни школи, сж пропадали на изпити, вследствие на което и до днесъ още продължаватъ да слизатъ на земята, да учатъ ония уроци, които на времето не сж могли да научатъ. И тѣ, заедно съ всички хора, се движатъ между Божественния и човѣшкия животъ, между доброто и злото въ свѣта.

Като ученици, вие се нуждаете отъ знание, отъ сила, но също така ви е нужна вѣра, чрезъ която да се справяте съ мъжнотиитѣ. Каквото знание и да придобиете, ако не го

приложите, то остава мъртво. Следователно, стремете се къмъ придобиване на знание и вѣра, които да прилагате всѣки моментъ въ живота си.

— Вѣренъ. истиненъ, чистъ и благъ всѣкога бжди!

✱

16. Лекция отъ Учителя, държана на
9. януарий, 1927 г. София.

Справяне съ мжчнотиитѣ

— Вѣренъ, истиненъ, чистъ и
благъ всѣкога бжди!

Размишление.

Съвременнитѣ хора търсятъ начини, какъ по-лесно да се справятъ съ мжчнотиитѣ си, но не имъ дохожда на умъ да спратъ вниманието си върху природата. Тѣ трѣбва да изучаватъ живата, разумна природа, да изучаватъ нейнитѣ символи. Ако разбираха езика на природата, тѣ биха избѣгнали много нещастия. Езикътъ на природата е езикъ на символи. Тя говори на човѣка чрезъ символи. Ако види нѣкъде посърналъ цвѣтъ, съ наведена чашка надолу, човѣкъ трѣбва да се спре предъ него, да разбере, какво означава това. Ако и неговото състояние е понижено, той ще намѣри нѣщо общо между себе си и цвѣтето съ увисналата чашка надолу. Той веднага ще потърси начинъ, да помогне на цвѣтето. Ако разбере, че цвѣтето се нуждае отъ влага, той веднага трѣбва да донесе вода да го полѣе. Щомъ го полѣе, цвѣтето се освежава, подига чашката си нагоре и започва открито, съ радостъ да гледа на Божия свѣтъ. Ако е разуменъ, човѣкъ ще разбере, че водата, като символъ на живота, е въ състояние да ободри всѣко жи-

во сщество, да му даде тласък да върви напредъ. Следователно, когато се обезсърдчи, разколебае, усъмни, човѣкъ трѣбва да внесе Божествения животъ въ себе си. Най-малката струя отъ този животъ освежава, подига и насърдчава човѣка. Затова на всѣки човѣкъ се препорѣчва да има абсолютна вѣра въ Божественото.

Като ученици, и на васъ се казва, че трѣбва да имате вѣра въ Божественото. Живѣе ли съ тази мисълъ, ученикътъ трѣбва да знае, че като човѣкъ, съ възможноститѣ на човѣшкото въ себе си, той ще има много разочарования и неуспѣхи. Обаче, даде ли ходъ на Божественото, той ще има голѣми възможности. За да изучава себе си, всѣка сутринъ той трѣбва да знае, какво му предстои да свърши презъ деня. И вечеръ, преди да си легне, трѣбва да си даде отчетъ, какво е реализиралъ отъ дневната си програма, какъ е работилъ, защо е успѣлъ да реализира нѣкои свои планове, а други не е реализиралъ. Само по този начинъ той ще разбере, какво и колко на сто даватъ човѣшкитѣ методи и колко — Божественитѣ. Като работи съзнателно върху себе си, ученикътъ ще се натѣква на редъ противоречия, които не трѣбва да го смушаватъ. Противоречията сж неизбѣжни, но той не трѣбва да се спира предъ тѣхъ. Нѣкои противоречия идатъ отвънъ, а други се зараждатъ вътре въ него. Дойде ли до външнитѣ противоречия, той не трѣбва да се смушава,

но да върви напредъ. Отъ вътрешнитѣ противоречия, обаче, той трѣбва да се учи. За да напредва, ученикътъ трѣбва да има любовъ къмъ знанието, което му се дава вънъ или вътре въ него. Ако води добъръ, правиленъ физически животъ, човѣкъ ще има добре развитъ стомахъ. Ако живѣе добре въ духовния свѣтъ, гърдитѣ му ще бждатъ добре развити. И най-после, ако и въ Божествения свѣтъ живѣе добре, той ще има добре устроена глава, и мозъкътъ му ще функционира правилно.

Като изучавате живота, виждате, че въ всички живи същества има нѣщо общо, нѣщо еднообразно. Въ общия, въ обикновения животъ, растенията, животнитѣ и хората не се различаватъ много. Първоначално, т. е. следъ поникване на растението, или следъ раждане-то на животното и на човѣка, всички се стремятъ къмъ храна. Въ всички живи същества е вложенъ стремежъ да растатъ, да се развиватъ, вследствие на което си приличатъ. Тѣ се намиратъ въ живота на еднообразието. Дойдатъ ли, обаче, до известно мѣсто, тѣ започватъ да се раздѣлятъ. Всѣко живо същество поема своя пътъ на стремежъ, на разбиране, по което се отличава отъ другитѣ. Тукъ се вижда голѣмото разнообразие на живота. Колкото по-разнообразенъ е животътъ, външно и вътрешно, толкова повече Божественото се изявява. Божественото внася разнообразието. Който търси разнообразие въ човѣшкия животъ, той изпада въ редъ грѣшки и заблу-

ждения. Човѣшкиятъ животъ самъ по себе си е еднообразенъ. Искатъ ли да живѣе въ истинското разнообразие, човѣкъ трѣбва да влѣзе въ Божествения животъ. Ако живѣе по човѣшки начинъ, а търси разнообразие, човѣкъ е на кривъ пътъ. Това значи, че той иска специални условия за себе си. Това е невъзможно. На всѣки човѣкъ се даватъ условия, съответни на неговото развитие. На малкото дете се даватъ играчки, но по никой начинъ не можете да му дадете пособия, каквито давате на възрастния. На детето, което е влѣзло въ първо отдѣление, давате възможностъ да работи най-много съ числата отъ 1 — 20. Запознавате го съ единицата, казвате $1 \times 1 = 1$, или 2×2 , $2 + 2$ е равно на четири. Обаче, вие не му обяснявате, защо 1×1 , или $1:1$ дава все единица. Вие сжщо не му обяснявате, защо $2 + 2$ или 2×2 е все четири. Тѣзи обяснения не се даватъ даже и на голѣмитѣ ученици.

Като ученици на окултна школа, вие трѣбва да изучавате значението на числата, да можете разумно да се ползвате отъ тѣхъ. Запримѣръ, значението на числата едно и две по отдѣлно се различаватъ отъ значението имъ въ комбинация едно съ друго. Тѣй щото, числата 12 и 21 иматъ различно значение, макаръ че сж съставени отъ едни и сжщи числа. Единицата представя мъжкия принципъ, а двойката — женския. Въ числото 12 синътъ се е родилъ по-напредъ отъ дъщерята. Въ числото 21 — обратно: дъщерята се е родила

по-рано. Следователно, не е все едно, дали ще имате числото 12 или 21. Така наредени, числата създаватъ различни отношения. Изобщо, всѣко число е живо, съставено отъ разумни сили, които се проявяватъ по единъ или по другъ начинъ, споредъ силитѣ, което носятъ въ себе си. Ако напишете числото 12, сжщевременно то представя 12 зодии, шестъ положителни и шестъ отрицателни. Това показва, че енергиитѣ постоянно се смѣнятъ. Това забелязваме и въ хората. Нѣкой пжтъ жената е съ отрицателни енергии въ себе си, а нѣкой пжтъ мъжътъ. И обратно: нѣкога жената става положителна, а нѣкога — мъжътъ. Това зависи отъ факта, по каква линия върви човѣкъ — по мъжка или по женска. Задачата на ученика е да регулира своитѣ енергии съобразно енергиитѣ на природата. Дойде ли въ съгласие съ енергиитѣ на разумната природа, човѣкъ е придобилъ известна хармония въ себе си.

Да се стреми човѣкъ къмъ придобиване на хармония, на красота, това е въ реда на нѣщата. Ученикътъ трѣбва да се стреми къмъ красивото въ свѣта. Красотата е необходима и въ физическия, и въ духовния, и въ Божествения свѣтъ. Да бжде човѣкъ красиво облѣченъ, това не значи, да следва модата. Модното облѣкло не е всѣкога красиво. Красива дреха е онази, гънкитѣ и линиитѣ на която се съвпадатъ съ тия на тѣлото. Като се движи човѣкъ, дрехата трѣбва да образува въл-

ни. Обличането, сѣдането, движението на човѣка указва влияние върху проявитѣ на неговия характеръ. Седне ли правилно, човѣкъ има разположение да слуша, да мисли, да наблюдава. Не седне ли правилно, той е неспокоенъ презъ всичкото време. Човѣкъ не подозира, че една добре скроена и ушита дреха може да укаже влияние върху разположението му. Обуща, които не прилягатъ добре на краката, внасятъ неразположение въ човѣка. Тѣ осакатяватъ не само краката, но и характера му.

И тъй, като ученици, вие не трѣбва да пренебрегвате тия нѣща. Не мислете, че е лесно човѣкъ да се справи съ силитѣ, които действуватъ въ природата, както и въ всѣко живо същество. Докоснете ли се до човѣкъ, чиито енергии сж противоположни на вашитѣ, вие ще нарушите своето разположение. И следъ това трѣбва да мине известно време, докато се справите съ тия енергии. Запримѣръ, не е безразлично, кой човѣкъ ще ви шие дрехи. Избирайте си такъвъ шивачъ, чиито енергии да се съвпадатъ съ вашитѣ. Съ други думи казано, дружете съ хора, съ които си хармонирате. Ползвайте се отъ услугитѣ на тия, съ които сте въ съгласие и единство. Въ това отношение птицитѣ сж разрешили този въпросъ. За да преодолеятъ мжнотиитѣ въ живота си, тѣ сж развили въ себе си изкуството сами да си шиятъ дрехи, сами да ги боядисватъ и подреждатъ. Човѣкъ трѣбва да внимава въ избора на своя шивачъ, готвачъ, а сжщо така и въ

избора на книги, които ще чете. Не е безразлично, отъ кой авторъ ще се ползува. Добре е да четете книгитѣ на онзи авторъ, съ когото сте нагласени въ една гама. Дали тия книги ще бждатъ научни, или чисто литературни, не е важно. Отъ значение за човѣка е да чете такива книги, отъ които да се ползува. Какво ще го ползуватъ книги, които развиватъ неговата чувствителностъ, или неговата гордостъ и щеславие? Такива книги сж вредни. Като развива чувствителността си повече, отколкото трѣбва, човѣкъ увеличава и желанията си. Много желания може да има само онзи, който е дошълъ до високо умствено и духовно развитие. При тѣзи условия той може да реализира желанията си. Обаче, какво ще се ползува отъ многото си желания, ако нѣма възможностъ да ги реализира? Щомъ не може да реализира желанията си, човѣкъ е изложенъ на голѣми страдания. Който има много желания, той трѣбва да има и мораленъ устой.

Следователно, отъ васъ се иска да бждете морално устойчиви. Този устой не се постига изведнѣжъ. Учене, работа, усилия се искатъ отъ човѣка, за да придобие този устой. Свѣтътъ, въ който живѣете, е една отъ великитѣ школи на живота. Тамъ човѣкъ расте и се развива. Всичко, което съвременнитѣ хора сж придобили, е резултатъ на това велико училище. Въ свѣта тѣ сж се радвали и страдали, тѣ сж падали и ставали, докато сж дошли до известни опитности, до известна мъдростъ, коя-

то ги предпазва отъ голѣмитѣ катастрофи въ живота.

Когато изучавалъ френология, докторъ Галъ срещналъ единъ старъ човѣкъ, отъ славянско произхождение, който му казалъ: Ще ти открия едно свое постижение, резултатъ на мои наблюдения. Той му казалъ, какъ да различава борцитѣ пѣтли отъ страхливитѣ. На ония пѣтли, които се отличаватъ съ голѣма смѣлость, този центъръ, който се намира задъ ушитѣ, е силно развитъ. Това откритие за пѣтела дало възможностъ на докторъ Галъ да открие центъра на смѣлостта и разрушителността въ човѣка.

Като се ползвате отъ своята опитностъ и отъ тази на своитѣ ближни, вие трѣбва да изучавате себе си, да знаете, какви сили и възможности се криятъ въ васъ. Като се изучава, човѣкъ ще знае, има ли възможностъ да свърши дадена работа, която мисли да започне. Разумниятъ познава силитѣ и възможноститѣ си, вследствие на което предприема само онова, което може успѣшно да свърши. Следователно, започвайте само онази работа, която можете да свършите. Не сте ли сигурни въ резултата на работата, която предприемате, не я започвайте, докато не се приготвите за нея. Впускате ли се безразборно въ голѣми работи, вие скоро ще се обезсърдите, ще изгубите вѣра въ себе си. Ето защо, човѣкъ трѣбва да започва първо съ малки величини въ живота си и постепенно да върви къмъ голѣ-

ми. Искате ли да постигнете нѣщо ценно въ живота си, намѣрете най-голѣмата дарба, която природата е вложила въ васъ, и работете върху нея. Всички останали сили и способности вложете въ услуга на своята голѣма дарба. Значи, човѣкъ трѣбва да работи главно въ това направление, дето е най-силенъ. Мнозина не успѣватъ въ живота си, защото се предаватъ на работа въ тази областъ, дето сж най-слаби. Тѣ правятъ това отъ амбиция да постигнатъ нѣщо особено, съ което да надминатъ ония, които сж се проявили вече като майстори въ дадена областъ. Така не се работи. Всѣка работа, която се върши отъ лична амбиция, води къмъ опростаяване на човѣка. Ще дойде день, когато човѣкъ ще развие всички сили и дарби, които сж вложени въ него. За да постигне това, той трѣбва да започне отъ най-голѣмата дарба въ себе си.

Като е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да знае, че му предстои да свърши една малка, но специфична работа. Тази работа не е за негово лично благо, но за благо на цѣлото, на общия животъ. Това значи, че човѣкъ не живѣе за себе си. Колкото да работи човѣкъ за свѣта, името му нѣма да бжде записано съ златни букви. Работи ли за човѣшкото, човѣкъ никога нѣма да бжде възнаграденъ. Искате ли да бжде възнаграденъ, въ смисълъ, да изнесе работа, която да остане ценна за вѣковетѣ, той трѣбва да работи за Бога, за Великото начало на живота. Името

на този работникъ ще бжде написано съ златни букви въ книгата на вѣчния животъ. Човѣкъ трѣбва да се вдъхновява отъ реалния свѣтъ, отъ него да черпи сили за земния животъ. Само при това положение човѣкъ може да осмисли малкитѣ работи въ своя животъ. Нѣма ли това разбиране, тази връзка съ реалния животъ, той всѣкога ще се отегчава отъ малкитѣ величини. Голѣмо търпение и съзнание се иска отъ човѣка, да шиє по цѣли дни съ една малка игла. Голѣмо усилие се иска отъ страна на лѣкаря, да преодолѣе себе си, да ходи отъ кжща на кжща да лѣкува болни. Болнитѣ сж голѣми еготи. Тѣ очакватъ на лѣкаря, на ближнитѣ си повече, отколкото на себе си. Не получатъ ли това, което очакватъ, тѣ оставатъ недоволни.

Какъ трѣбва да постѣпи лѣкарьтъ съ болнитѣ? Отиде ли при боленъ, той трѣбва да остане при него на разговоръ, да го насърдчи. Нѣкои мислятъ, че като насърдчаватъ болнитѣ, съ това ги лъжатъ. Споредъ тѣхъ, да мисли човѣкъ, че е здравъ и може да бжде здравъ, е лъжа. Споредъ мене, колкото е лъжа, че човѣкъ не може да оздравѣе отъ известна болестъ, толкова е лъжа и това, че е боленъ. Болести въ свѣта не сжществуватъ. Обаче, причини за болести сжществуватъ. Иска ли да се излѣкува отъ нѣкаква болестъ, човѣкъ трѣбва да намѣри причината на заболяването. Махне ли причината, и болестъта изчезва. Какво да се прави, когато пулсътъ на болния

спре? Едно трѣбва да знаете: спирането на пулса не подразбира прекратяване на живота. Животътъ и съзнанието на човѣка продължаватъ и следъ спирането на пулса. Мнозина сж минали презъ тази опитностъ. Ще кажете, че човѣкъ трѣбва да говори истината. Само разумниятъ, просвѣтениятъ може да говори истината. Той може да каже на болния, на когото е опредѣлено да замине за другия свѣтъ: Братко, викатъ те въ твоя домъ. Пригответи се да заминешъ съ радостъ, да занесешъ на своитѣ близки въ невидимия свѣтъ всичко, което си спечелилъ на земята.

Като живѣе, човѣкъ трѣбва да бжде правдивъ въ отношенията си, да е готовъ всѣкога да говори истината. Днесъ почти всички хора сж развили известна чувствителностъ въ себе си, вследствие на което не могатъ да бждатъ лъгани. Днесъ нищо не може да се скрие. Особено чувствителни сж болнитѣ хора. Като знаете това, свободно можете да имъ говорите истината. Не е нужно да казвате на болния, че ще умре. Всѣки боленъ човѣкъ не е осжденъ на умирање. Дойде ли краятъ на живота му, той доброволно напуска земята и отива въ другия свѣтъ. Умирането означава изпжждане на ученика отъ училището, а заминаването за другия свѣтъ подразбира доброволно напускане на училището. Обаче, изпждениятъ ученикъ отъ училището не може лесно да се върне, да продължи учението си, но доброволно напусналиятъ, като има срѣдства,

отново може да се запише за редовенъ ученикъ.

Като ученици, вие трѣбва да съгласувате вашето лично и обществено разбиране на живота съ онова вътрешно, дълбоко разбиране. Не е лесно да се справи човѣкъ съ своя двойственъ животъ. Всѣки човѣкъ живѣе, освенъ външенъ, още и вътрешенъ, затворенъ животъ, окръженъ съ своитѣ мисли, чувства и постѣпки, съ никого неподѣлени. Въ този свѣтъ той живѣе самъ, съ своитѣ свещени мисли и желания. Като живѣе въ своитѣ мисли и желания, човѣкъ се стреми да ги реализира. Реализирането имъ се опредѣля отъ външни и вътрешни благоприятни условия. Отъ това, което майката и бащата сж вложили въ сина, зависи, какво той ще реализира. Ако майката е вложила стремежъ къмъ музиката, а бащата — стремежъ къмъ ядене и пиене, синътъ ще стане музикантъ, но съ склонность да яде и пие. Такъвъ музикантъ скоро загубва способността си. Смыслътъ на живота не е въ яденето. Яденето не е само физически, но и психически, т. е. духовенъ процесъ. Истинското ядене е духовенъ процесъ.

И тъй, искате ли да успѣвате въ живота си, вие трѣбва да се освободите отъ старитѣ си навици, наследени отъ дѣди и прадѣди. Докато не е свободенъ отъ старитѣ навици, човѣкъ често се сърди, гнѣви, безъ да знае причината за своето неразположение. Когато се огледа вътрешно, човѣкъ може да се освободи отъ своитѣ неджзи; освободи ли се отъ не-

джитѣ си, той придобива вътрешенъ миръ, самоувѣреностъ, устойчивостъ, упование въ себе си, че може да се справи съ мъжнотиитѣ си. За да се справи лесно съ мъжнотиитѣ си, човѣкъ трѣбва да държи въ ума си поне една свещена идея, като основа на живота си. Всѣка велика идея освобождава човѣка отъ дребнавоститѣ въ живота. Той престава да търси слава отъ хората. Разумностъ се иска отъ човѣка. Разумността осмисля нѣщата. Като работи човѣкъ съзнателно и разумно върху себе си, и славолубието е на мѣсто. Човѣкъ трѣбва да бжде опредѣленъ въ желанията си, да знае, на кои отъ тѣхъ да даде първо мѣсто. Силнитѣ желания опредѣлятъ бждещето на човѣка. Когато видятъ силнитѣ желания на човѣка, разумнитѣ същества помагатъ за тѣхното реализиране. Като е слизалъ на земята, човѣкъ е предвидѣлъ, какво трѣбва да свърши. За тази целъ той има своя опредѣлена програма, която е подписалъ да изпълни. Не изпълни ли програмата си, той преждевременно заминава за другия свѣтъ.

Следователно, щомъ сте дошли на земята, вие трѣбва да се стремите да реализирате програмата на своя животъ, като започнете първо съ реализирането на силнитѣ си желания и постепенно отивате къмъ слабитѣ. Като изучавате себе си, вие трѣбва да си отговорите на въпроса, защо сте дошли на земята. Щомъ размишлявате известно време върху този въпросъ, вие ще се домогнете до него. Въ ума

ви ще проблесне една свѣтла идея, която ще озари цѣлия ви животъ. Човѣкъ не е дошълъ на земята да бжде щастливъ, но да се учи. Щастието не може да живѣе на земята. То е идеалъ на бждещето. И Мойсей се стремѣше да види щастието на своя народъ, но не можа. Исусъ Навинъ влѣзе въ Обетованата земя, а Мойсей приготви условия за влизането. На сжщото основание човѣкъ трѣбва да приготви условия за придобиване на щастието. За да придобие щастието, човѣкъ трѣбва да развие въ себе си голѣмо самообладание, стремѣжъ къмъ свобода, голѣма любовъ и мѣдростъ и абсолютна справедливостъ. Съвестенъ трѣбва да бжде човѣкъ. Дойде ли до нѣкаква крива проява въ себе си, да е готовъ да се изправи. Нѣма ли готовностъ да се изправя, той развива своята индивидуалностъ. Когато стане чрезмѣрно индивидуалистъ, човѣкъ мжчно може да се разбира съ хората. Съвременитѣ хора сж голѣми индивидуалисти, вследствие на което често се сблъскватъ помежду си. За да се разбиратъ, хората трѣбва да се допълватъ въ темпераментитѣ си. Запримѣръ, сангвиникътъ се допълва добре съ флегматика. Сангвиничниятъ темпераментъ е въздухообразенъ, а флегматичниятъ — воденъ. Холеричниятъ темпераментъ съдържа повече вжглеродъ, а нервниятъ — повече кислородъ.

Сега, като говоримъ за елементитѣ кислородъ и водородъ, отъ които се получава водата, ние приемаме тия елементи повече като

проводници при образуване на водата, а не като нейни съставни елементи. Когато водата преобладава въ човѣка, той има много влага въ организъма си. Такива хора сж флегматици. Когато организъмътъ е лишенъ отъ влага, човѣкъ страда отъ сухота. Този човѣкъ е нервень, сприхавъ, егоистъ. За да се освободи отъ егоизъма си, той трѣбва да даде мѣсто на милосърдието въ себе си. Милосърдието внася вода въ човѣка, т. е. прави го мекъ. Често слушате нѣкои да казватъ, че човѣкъ трѣбва да бжде положителень, твърдъ въ постѣпкитѣ и решенията си. Не, преди всичко човѣкъ се нуждае отъ мекота на характера си, а не отъ твърдостъ. Твърдятъ, положителниятъ човѣкъ мисли, че е герой. Защо? Защото могълъ да завърже противника си. Истински герой е онзи, който развързва ржцетѣ на неприятеля си, дава му ножа въ ржката и казва: Хайде, прояви се, както искашъ. Мислите ли, че при това положение неприятелътъ му ще смѣе да го убие? Не, мекотата, милосърдието смекчаватъ и най-голѣмия престѣпникъ. Следователно, истински герой е онзи, който побеждава и най-голѣмитѣ си мжнотии. Той развързва ржцетѣ и краката на мжнотията си, дава ѝ ножъ въ ржка и казва: Мушкай, дето искашъ! Като хване ножа въ ржката си, мжнотията погледне натукъ-натамъ и заминава. Предъ смѣлия, предъ разумния всички мжнотии и страдания отстѣпватъ,

Като видятъ смѣлъ човѣкъ, и низшитѣ сжщества бѣгатъ.

У п р а ж н е н и е. Въ продължение на една седмица работете върху Евангелието на Йоана по следния начинъ. Всѣка сутринъ отваряйте Евангелието произволно, и турете прѣста си върху единъ отъ стиховетѣ на страницата, на която сте попаднали. Прочетете този стихъ внимателно и пожелайте да го реализирате. Презъ цѣлия день, при свободно време, мислете върху този стихъ.

Онѣзи отъ васъ, които могатъ да направятъ упражнението, тѣ ще се ползуватъ. Всичко въ свѣта се постига чрезъ упражнения. Дето да се намирате, вие трѣбва да правите упражнения. Вие не можете да се развивате правилно на физическия свѣтъ, ако не правите упражнения. Всѣка идея — физическа, духовна или Божествена, може да се реализира само на физическия свѣтъ. За реализирането ѝ сж нужни редъ упражнения. Всѣка мисълъ може да се предаде чрезъ говоръ, писмено или чрезъ мисълъ. Да предавате мислитѣ си на хората, за това се иска голѣма сила. Човѣкъ трѣбва да е правилъ редъ упражнения, да се концентрира, докато усили своята мисълъ.

Като правите упражнението, спрете се върху стиха, който ви се е падналъ, помислете известно време върху него, да видите, какъ го разбирате. И като ви стане ясенъ, пожелайте дълбоко въ себе си да го реализирате, за да

се ползвате отъ него, както вие сами, така и вашитѣ ближни. Когато мисълта започне да работи у васъ, веднага ще дойдатъ обратни резултати. Това да не ви смущава. Обратнитѣ реакции сж признакъ на прави реакции. Не може да стане обратна реакция нѣкъде, ако преди това не е станала права. Дето има действие, тамъ има и противодействие. Не се обезсърдавайте отъ противодействията. Чрезъ тѣхъ човѣкъ се калява. Крадцитѣ нападатъ само богатитѣ хора. Искате ли да бждете сводни отъ тѣхъ, станете сиромаси. — Защо Господъ допусна крадцитѣ въ свѣта? — Крадцитѣ сжществуватъ, защото има богати хора. Ако нѣмаше богати хора, и крадци нѣмаше да сжществуватъ. Ако не искатъ да осиромашаватъ, отъ време на време богатитѣ трѣбва да даватъ угощения на крадцитѣ, или да имъ правятъ подаръци. По този начинъ тѣ ще отстранятъ отъ тѣхъ желанието да крадятъ. Нѣкои мислятъ, че ако постѣпватъ по такъвъ начинъ, ще развиятъ мързела въ крадцитѣ. Ами когато ги държатъ въ затворъ, тамъ не ги ли хранятъ? Тамъ не се ли учатъ на мързелъ?

И тѣй, знайте, че всѣко противодействие въ човѣка се дължи на крадци и разбойници въ самия него, които иматъ за целъ да го обекратъ. Всѣки човѣкъ има крадци и разбойници въ себе си отъ разни категории. За да парализира тѣхнитѣ желания, той трѣбва поне единъ пжтъ въ седмицата да имъ дава по

едно богато угощение. Ще питате, какво търсятъ тѣзи крадци у васъ. Тѣ сж сжщества отъ високо произхождение, които нѣкога сж се отклонили отъ правия пжть на разбиране и днесъ търсятъ лесенъ пжть. Щомъ сж дошли у васъ, тѣ не сж чужди. Вие имате нѣщо общо съ тѣхъ, затова трѣбва да ги възпитавате. Вие трѣбва да имъ покажете правия пжть. Правиятъ пжть е пжть къмъ Бога. По-лекъ пжть и по-лесенъ животъ отъ този не сжществува.

Като ученици, вие трѣбва да работите върху самовъзпитанието си. Като възпитавате себе си, едновременно възпитавате всички сжщества, по-долностоещи отъ васъ, които ви посещаватъ отъ време на време. Тѣ иматъ връзка съ васъ, заради което идатъ да взематъ това, което имъ дължите. Като работите върху себе си, ще прилагате такива окултни методи, които сж най-евтини и безопасни.

— В ъренъ, истиненъ, чистъ и благъ всѣкога бжди!

✱

17. Лекция отъ Учителя, държана на
23 януарий, 1927г. София.

Неизвестни величини

— Вѣренъ, истиненъ, чистъ и
благъ всѣкога бжди!

Размишление.

Като четете Евангелието, вие се натъквате на нѣкои неразбрани нѣща. За да ги разберете, трѣбва да работите съ неизвестни числа. Защо? Защото много работи отъ Словото на Христа сж пропуснати. За да ги намѣрите, вие трѣбва да познавате математическитѣ закони и правила и съ тѣхъ да откривате неизвестнитѣ. Както палеонтолозитѣ по отдѣлни кости на животни, сжществували въ предисторически времена, могатъ да възстановятъ цѣлото животно, така и вие, отъ известното, което ви е дадено отъ Словото на Христа, можете да дойдете до неизвестното. Когато изучава мистичната страна на духовния свѣтъ, човѣкъ работи съ неизвестни числа. Като четете Евангелието, вие се спирате върху живота на Христа, като главенъ обектъ. Защо? Защото животътъ на Христа представя сборъ отъ живота на всички напреднали души, сжществували преди него. Като е дошълъ на земята, човѣкъ изучава сегашния си животъ, но сжщевременно той трѣбва да прониква и въ своитѣ минали животи. Човѣкъ трѣбва да знае,

презъ какви форми е минавалъ. Когато изучава клетката, растенията, животнитѣ и минералитѣ, естественикътъ трѣбва да ги разглежда като пжтища, презъ които той самъ е миналъ.

Следователно, иска ли да познае себе си, да изучи своитѣ прояви, човѣкъ трѣбва да изучава живота подъ и надъ себе си. Бждещата наука ще спре вниманието ви върху цѣлокупния животъ, отдето ще събере сведения за живота на човѣшката душа. По този начинъ човѣкъ ще проследи и пжтя на своята душа. Когато изучава себе си, добре е човѣкъ да изучава теорията за наследствеността. Като изучава тази теория, той ще дойде до изучаване на клетките и ще види, че има клетки, които сж се отклонили отъ първичния животъ, и такива, които още не сж се отклонили. Последнитѣ сж въ сила да възстановятъ първоначалното състояние на всѣки органъ въ човѣшкото тѣло. Ако всички клетки въ човѣшкото тѣло се върнатъ къмъ своя първиченъ животъ, човѣкъ ще бжде напълно здравъ, физически и психически.

Сегашниятъ човѣкъ е изгубилъ нѣщо отъ онова, което първоначално е било вложено въ него. Той трѣбва да работи усилено върху себе си, да възстанови първоначалното си положение. Отклонението на човѣка отъ правия пжтъ на живота съответствува на отклонението на земната ось. Земната ось се е отклонила на 23° отъ нормалното си положение. Когато дойде въ първоначалното си поло-

жение, и човѣкъ ще изправи своя животъ. Съвременнитѣ учени намиратъ, че въ пѣтя на движението си, земята претърпява 19 колебания, т. е. 19 люления. На какво се дължатъ тѣзи колебания? Споредъ едни учени, това се дължи на опасния пѣтъ, презъ който земята минава. Споредъ други учени, причината за това явление е луната. Нито едното е вѣрно, нито другото. Споредъ нѣкои окултисти, колебанията, които земята претърпява, се дължатъ на една тъмна планета, която се намира между земята и слънцето. Тази планета е невидима. Следъ грѣхопадането, човѣчеството, чрезъ мисълта си, е влѣзло въ района на тази тъмна планета. Благодарение на влиянието на тази планета върху мозъка на хората, става разбъркване на умоветѣ имъ. Днесъ човѣкъ съ човѣкъ не могатъ да се разбератъ въ мисълта си. Като не познаватъ тъмната планета, хората казватъ, че луната е причина за приливитѣ и отливитѣ въ моретата. Такива приливи и отливи ставатъ и въ мозъка на човѣка. Когато стане приливъ на кръвта въ мозъка, човѣкъ трѣбва да знае, какъ да си помогне. Не може ли да си помогне, той е изложенъ на опасностъ.

Сега, като се говори за възпитание и самовъзпитание, човѣкъ трѣбва да се справи съ влиянието на луната въ себе си, т. е. съ влиянието на своитѣ религиозни вѣрвания. Всички хора, които приличатъ на луната, сж крайни догматици, обичатъ външната страна на нѣщата, Тѣ сж голѣми материалисти. Тѣ

могатъ съ часове да говорятъ за спасението, а сщевременно те оставятъ гладенъ. Хора, които се намиратъ подъ влиянието на слънцето, сж щедри, жизнерадостни. Изобщо, всички планети указватъ известно влияние върху човѣка, споредъ теченията и силитѣ, които излизатъ отъ тѣхъ. Запримѣръ, хора, които се намиратъ подъ влиянието на Марса, сж юначни. Въ тѣхъ е силно развитъ центърътъ на самозапазването, който се намира задъ ушитѣ. За да запазятъ живота си, тѣ сж готови да извършатъ редъ престѣпления. Тия пѣкъ, които се намиратъ подъ влиянието на луната, сж готови, за едно свое удоволствие, да продадатъ мило и драго. За да си въздействува, човѣкъ трѣбва да се познава, да може да се предпазва отъ лошото влияние на различнитѣ планети.

Ученикътъ трѣбва да учи, да придобива знания, но това не се постига механически. Човѣкъ може да има редъ способности въ себе си, но той самъ трѣбва да съчетае всички външни условия въ едно, за да развива способноститѣ си. Въ това отношение човѣкъ е подобенъ на художникъ, който има четка, платно, бои, но той самъ трѣбва да съчетае боитѣ, да опъне платното и да започне да рисува. Знанието не иде по механически начинъ. За да придобива знания, да развива своитѣ добродетели, човѣкъ трѣбва да се свързва съ енергиитѣ на слънцето. Когато слънцето действува върху даденъ човѣкъ, умътъ и сърдцето му се раз-

ширяватъ, и той влиза въ истинския животъ. Подъ думата „истински животъ“ разбираме идеенъ животъ. Като вниквате въ живота на ученитѣ, на хората на изкуството и на музиката, виждате, че тѣ се намиратъ подъ влиянието на слънцето. Тѣ сж идейни хора. Като казвамъ, че човѣкъ трѣбва да се свързва съ енергиитѣ на слънцето, нѣмамъ предъ видъ само физическото слънце, което изгрѣва и залѣзва на хоризонта. Азъ имамъ предъ видъ главно Божественото слънце, което изгрѣва въ душата на човѣка и никога не залѣзва.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате методитѣ, съ които живата природа работи, и да ги прилагате въ живота си. Ще кажете, че природата работи бавно, съ хиляди и милиони години. Природата работи бавно, но последователно. Като изучавате формитѣ, презъ които е миналъ човѣкъ, виждате, че за създаване на сегашния човѣкъ, природата е употребила около 18 милиона години. Като проследите развитието на човѣка въ утробата на майката, отъ ембрио до сегашната си форма, виждате, че въ единъ краткъ периодъ, отъ деветъ месеца, той минава презъ всички форми на живота. Значи, достатъчно е човѣкъ да работи системно и последователно, за да може да съкрати работата на хилядитѣ години въ единъ краткъ срокъ. Всичко зависи отъ интензивността на човѣшката мисль. Природата, обаче, работи бавно, но сигурно. Ще дойде день, кога-

то осъта на земята ще се изправи. Щомъ осъта на земята се изправи, и човѣкъ ще се изправи. Климатътъ на земята ще бжде приятенъ и здравословенъ. Формата на човѣшката глава ще се преустрои. Ръцетѣ и краката му ще приематъ по-красива форма. Като резултатъ на всичко това, въ човѣка ще залегне идеята за братство. Всички хора ще живѣятъ като братя и сестри, въ пълненъ миръ и съгласие помежду си.

Като живѣе, човѣкъ минава презъ редъ пертурбации, които се предизвикватъ отъ причини вънъ и вътре въ него. Както надъ земята има една тъмна планета, така и въ живота си всѣки човѣкъ срѣща единъ черенъ гений. Натъкне ли се на него, човѣкъ минава презъ редъ пертурбации. Пертурбациитѣ се предизвикватъ отъ тъмнитѣ мисли, които идатъ отъ този черенъ гений. Неговитѣ мисли сж въ състояние да отклонятъ човѣка отъ правия пжтъ. Следъ голѣми страдания той пакъ ще се върне въ пжтя си. На помощъ ще му дойдатъ добритѣ сили въ природата. Нѣма човѣкъ въ свѣта, който да не е миналъ и да не минава презъ тъмнитѣ сили на природата. Тѣ сж механически. Колкото да сж силни, човѣкъ може да се справи съ тѣхъ. Както параходътъ се люшка отъ вълнитѣ на една и на друга страна, безъ да се обърне, така и човѣкъ ще бжде изложенъ на действието на сили, които ще го разтърсватъ, но въ края на краищата той нѣма да потъне. Защо? Защото

законитѣ, по които е създаденъ, не позволяватъ да потъне. И параходътъ е създаденъ по известни закони, споредъ които, и най-голѣмитѣ бури не могатъ да го обърнатъ въ водата. Човѣшката душа крие въ себе си велики възможности, вследствие на което, презъ каквито изпитания да мине, въ края на краищата пакъ ще се върне въ първоначалното си положение.

Като не разбиратъ великитѣ закони на живота, хората се намиратъ подъ единъ вътрешенъ страхъ, не знаятъ, какво ги очаква въ бъдеще. Тѣ искатъ да се проявятъ. Щомъ е дошълъ на земята, човѣкъ има и условия, и срѣда да се прояви, но трѣбва да направи малки усилия, да преодолѣе противодействията, които срѣща на пътя си. Ще излѣзе нѣкой ученъ съ своята нова теория за създаването на свѣта, но веднага теорията му ще се подложи на строга критика. Ако е малодушенъ, той ще се обезсърди. Втори пътъ нѣма да смѣе да изнася теориитѣ си предъ свѣта. Истинскиятъ ученъ не се обезсърдчава. Той или мълчи по това, което знае положително, или смѣло изнася своитѣ теории. Всѣка теория съдържа известна истина въ себе си. Теориитѣ представятъ добра гимнастика за човѣшкия умъ. Като мисли върху известни въпроси, човѣкъ се упражнява. Ако днесъ не е дошълъ до абсолютната истина на нѣщата, това още не значи, че не трѣбва да се упражнява. Ще дойде день, когато ще се

домогне до абсолютната истина. День следъ день детето учи буквитѣ, докато единъ день започне вече свободно да чете и да пише. Значи, ще дойде день, когато учениятъ ще се домогне до въпроса за създаването на свѣта и за произхода на човѣка. Едни отъ сегашнитѣ теории подържатъ, че човѣкъ е произлѣзълъ отъ клетка. Клетката се е размножавала чрезъ дѣление, и по този начинъ е дошла до образуване на различни форми на живота. Последната и най-свършена форма въ живота на земята е човѣкътъ.

Ученитѣ се отличаватъ съ голѣмо постоянство. Тѣ продължаватъ да изследватъ въпроса за наследствеността, търсятъ причинитѣ, защо въ единъ домъ се раждатъ само момчета, а въ другъ—само момичета. Забелязано е, че нѣкъде момичетата и момчетата се редуватъ правилно: ако първото дете е момче, второто е момиче, третото —момче, четвъртото — момиче и т. н. Другаде се раждатъ първо две момичета, после — две момчета. Въ нѣкои семейства се раждатъ три момичета и едно момче. Има случаи, когато на седемъ братя се ражда само една сестра. Яковъ пъкъ имаше 12 сина, а само една дъщеря. Това показва, че въ еврейския народъ преобладава грубиятъ елементъ. Изобщо, грубиятъ, мъжки елементъ не може да бжде носителъ на Христовитѣ идеи, на Божията Любовь. Колкото е неправилно въ единъ домъ да има 12 сина и една дъщеря, толкова е неправилно да има 12 дъщери и

единъ синъ. Правилно е въ единъ домъ си-
новетъ и дъщеритъ да се редуватъ: единъ
синъ и една дъщеря. Споредъ този законъ,
Яковъ трѣбваше да има 12 сина и 12 дъщери.
Въ едно предание се казва, че Адамъ ималъ
40 сина и 40 дъщери. Той започна съ число-
то 4 — най-строгото число. Това число е са-
турново. Който влѣзе съ здрава кожа въ рж-
цетъ на Сатурна, строгиятъ Богъ, той не-
пременно ще излѣзе съ одрана кожа. Безпо-
щаденъ е Сатурнъ.

Сега, като изучавате закона за наслед-
ствеността, за раждането на депата, ще изу-
чавате и вашитъ мисли. Запримѣръ, има ми-
сли отъ мъжки и отъ женски характеръ. Вие
трѣбва да различавате мислитъ си. Ако въ
ума ви се роди една положителна мисълъ, ще
знаете, че тя е отъ мъжки произходъ. Тя но-
си въ себе си свѣтлина. Тази мисълъ събужда
въ човѣка нѣщо възвишено и благородно.
Ония мисли пъкъ, които сж проводиици на
отрицателни сили въ природата, носятъ въ
себе си любовъ и топлина. Тѣ сж отъ женски
произходъ. Всѣка мисълъ, която внася въ чо-
вѣка любовъ, е дева. Когато мислитъ на чо-
вѣка се редуватъ правилно, една положителна
и една отрицателна, и умътъ му се раз-
вива правилно. Каквато работа запотне, той я
свършва добре. Не се ли редуватъ правилно,
нѣма ли известна последователност между
тѣхъ, човѣкъ е изложенъ на голѣма дисхар-
мония въ себе си, вследствие на което се

блъска отъ единъ предметъ на другъ, отъ едно решение на друго.

Срѣщате, запримѣръ, единъ студентъ, който следва математика. Той учи една-две години математика, но после намира, че по-добре ще бѣде да учи философия. Започне философия, но скоро и нея напуща. Запише се въ музикална академия, да учи музика. Следва музика, но скоро и нея напуща. Докато се колебае въ себе си, човѣкъ нищо не постига. Мисълта на човѣка трѣбва да бѣде съсредоточена. За да стане ученъ, човѣкъ трѣбва да прояви усиленa умствена дейность. Истинскитѣ учени, творцитѣ на науката, носятъ съ себе си работата и усилията на редъ поколѣния преди тѣхъ. Истински учениятъ носи своята теория съ себе си, живѣе споредъ нея, но не я излага предъ свѣта. Той намира, че свѣтътъ не е готовъ още за нея. Разумниятъ човѣкъ, обаче, вижда, че този ученъ носи въ себе си нѣкакаква особена наука. На каквито мжнотии и противоречия да се натъкне, той бързо се освобождава. Каквито неблагоприятни условия да срещне, той ги превръща въ благоприятни. Да превръща човѣкъ лошитѣ условия на живота си въ добри, отрицателнитѣ състояния въ положителни, това значи, да владѣе силитѣ на природата. Истински учениятъ познава свойствата на различнитѣ видове материя и законитѣ, които я управляватъ. Той познава и твърдата, и те

чната, и въздухообразната, и свѣтлинната материя и лесно се справя съ тѣхъ.

Тѣй щото, като ученици, отъ васъ се иска да изучавате законитѣ на материята и да не се оставяте тя да ви управлява, но вие да я управлявате. Подадете ли се на материята, вие ще живѣте въ противоречията на живота. Който се движи само въ противоречия, той казва: Чудно нѣщо, едно време, като дете, мислѣхъ едно, а сега, като възрастенъ, мисля друго. Кажете ли човѣкъ така, знайте, че нито онова, което е мислилъ като дете, е било вѣрно, нито сегашната му мисълъ е вѣрна. Права мисълъ е онази, която и въ детската възраст, и на зрѣла възраст е една и сѣща. Разликата седи само въ дълбочината на мисълта, въ обосноваването ѝ. Въ основата си, обаче, по сѣщина тя е една. Вслушвайте се и въ гласа на своето детинство. Като проследи живота си, отъ детинство до зрѣла възраст, човѣкъ ще намѣри корена на своитѣ възвишени и благородни мисли и желания още въ най-ранната си детска възраст. Коренитѣ на знанието се криятъ въ душата на човѣка, а не въ неговата младостъ или зрѣла възраст. Когато човѣкъ се пробуди за своя душевенъ животъ, тогава иде истинското знание, истинската мощъ и гениалностъ. Мойсей, запримѣръ, прояви своята сила на 80 годишна възраст. До тази възраст той се приготвяше, за да изпълни мисията, за която бѣше дошълъ на земята.

Следователно, ако човѣкъ не се прояви до 33, до 60, до 80 годишната си възраст, пакъ не трѣбва да се обезсърдвава. Човѣкъ може да се проявява до 120 годишна възраст. Това не е утѣха, но истина, която можете да провѣрите. Ученикътъ трѣбва да работи непрестанно, съ силна вѣра въ себе си, въ живата природа и въ всичко велико около себе си. На всѣки човѣкъ е дадено да извърши една малка мисия. Следва ли пжтя на правата мисълъ, не се ли отклонява отъ примамките и заблужденията на свѣта, той ще изпълни дадената му мисия и ще заmine доволенъ отъ този свѣтъ, че е направилъ нѣщо. Следвайте пжтя на ученитѣ, възприемайте по нѣщо отъ всѣка наука, но не преяждайте. Приемайте толкова храна, колкото можете да асимилирате. Само онази храна може да ползува човѣка, която е добре смлѣна и възприета отъ организъма. Достатъчно е човѣкъ да работи умствено по три часа на день, за да придобие много знания. Нѣкои хора четатъ по цѣли дни, но малко придобиватъ. За да възприема добре, човѣкъ трѣбва да бжде младъ. Истински младъ е онзи, въ когото Божественото се е пробудило. Той добре разбира и възприема. Той не се нуждае отъ външни доказателства. Защо трѣбва да доказвате на човѣка нѣща, които той отвжтре възприема и разбира? Младиятъ има вѣра и никога не остарява. Щомъ грѣши, и младъ да е, той преждевременно остарява. Отклони ли се отъ правия пжтъ,

човѣкъ трѣбва да знае, че е влѣзълъ въ пѣтя на нѣкой отъ чернитѣ гении. Щомъ съзнае това, нищо друго не му остава, освенъ да призове свѣтлитѣ сили на помощъ и да се върне въ правия пѣтъ.

Съвременниятъ свѣтъ се нуждае отъ млади хора, съ нови идеи, които да не се отклоняватъ отъ своя пѣтъ. Свѣтътъ се нуждае отъ хора съ високъ идеалъ, готови на всѣкакви жертви. Това сж хората на Божественото учение. Тѣ носятъ новитѣ идеи безъ страхъ отъ страдания и отъ смъртъ. Това не значи, че безогледно трѣбва да се хвърлятъ въ огъня, но за тѣхъ страданията сж условия за растене, а смъртъта — минаване отъ единъ свѣтъ въ другъ, отъ една работа на друга. Въ това отношение великитѣ хора дадоха примѣръ. Тѣ умрѣха за своитѣ идеи, които и до днесъ още продължаватъ да живѣятъ. Като е дошълъ на земята, човѣкъ неизбежно ще страда. И великиятъ човѣкъ, и обикновениятъ страдатъ, само че великиятъ страда и се подига, а обикновениятъ страда и се ожесточава. Желанието на човѣка да расте и да се подига не е временно. То е желание, което съществува отъ вѣковетѣ. Събуди ли се Божественото съзнание въ човѣка, той става изворъ, отъ благословението на който могатъ да се ползватъ всички живи същества.

Като говоримъ за новитѣ хора, разбираме хората на слънцето, които живѣятъ съ радостъ и веселие. Тѣ сж жизнерадостни, щедри,

лесно се справятъ съ мъжнотиитѣ си. Тѣ сж героитѣ на времето. Тѣ сж хора съ широка душа: всичко използватъ разумно, на всичко се радватъ. Тѣхниятъ умъ работи непрекъснато. Физически тѣ сж здрави хора, могатъ да използватъ топлината и свѣтлината на слънцето най-рационално. И като страда, и като се радва, новиятъ човѣкъ еднакво се прониква отъ вътрешна радостъ. Той знае, че и добритѣ, и лошитѣ условия въ живота сж дадени на човѣка за растене. Чрезъ страданията човѣкъ се калява и изпитва въ живота. Кого изпитватъ въ училището? Ученикътъ.

Единъ китайски мъдрецъ искалъ да опита търпението си. За тази целъ Провидението му изпратило единъ просякъ, да види, доколко може да приложи търпението си. Цѣли 40 години просякътъ посещавалъ мъдреца, но последниятъ всѣкога го посрѣщалъ добре. Въ това време се явилъ единъ конкурентъ на мъдреца, който пожелалъ да го надмине по търпение. Като видѣлъ, че и този човѣкъ е благодетеленъ, готовъ на жертви, сжщиятъ просякъ започналъ и него да посещава. Той го посещавалъ редовно цѣла година, докато единъ день новиятъ му благодетель извикалъ: Махни се вече отъ очитъ ми! Нека дойде другъ нѣкой, да дамъ и на него. Достатъчно си се ползувалъ отъ моитѣ блага. Просякътъ отговорилъ: Господине, малка е още твоята сила. Още много има да работишъ върху търпението. Отъ 40 години насамъ азъ ходя въ дома

на твоя съседъ, но той нито за моментъ не се е отегчилъ отъ мене. Отъ първия день до днесъ той ме приема все така любезно и внимателно.

Съвременнитѣ хора приличатъ на втория благодетель. Като пострадатъ малко, тѣ започватъ да роптаятъ. Кой човѣкъ е миналъ презъ страданията на Мойсея, на Христа? Мойсей е прекаралъ 40 години въ пустинята, обиколенъ отъ хора, които не го разбирали, които били готови всѣки моментъ да го убиятъ. Едно трѣбва да знаете: На всѣки човѣкъ сж дадени толкова страдания, колкото е нужно за развитието на неговата душа. Страданията не сж произволни. Като говоря за страданията, азъ имамъ предъ видъ разумнитѣ страдания, а не тия, които човѣкъ самъ си създава. Има много страдания, които хората сами си създаватъ. Тѣ сж тѣй нареченитѣ „излишни страдания“. Дойдатъ ли страдания и мъчности въ живота ви, вие се плашите, обезсърдчавате се. Плашете се, безъ да се спирате въ пжтя си. Обезсърдчавайте се, безъ да се отказвате отъ работата, която сте започнали. Ако сте писателъ и се страхувате отъ критика, пишете подъ псевдонимъ. Това значи докато не сте се килили въ живота, стоиет въ тила, не излизайте на фронта, да воювате съ неприятеля си.

Като млади, вие сте пълни съ енергия. Използвайте енергията си за разумна работа. Работете въ всѣко направление, но съ един-

ствената целъ да следвате своята идея. Всичко изучавайте, но доброто дръжете. Не се страхувайте отъ труда и работата, но каквото предприемете, работете съ огледъ на своя великъ идеалъ. За да постигнете своитѣ идеали, отъ васъ се иска постоянство. Постоянството е отличителната чърта на новия човѣкъ, на хората отъ новата култура.

И тъй, следвайте великитѣ идеали на вашата душа, които носите въ себе си отъ детинство. Тѣзи идеали сж въ състояние да организиратъ силитѣ на вашия умъ и на вашето сърдце. Щомъ организира силитѣ на своя организъмъ, човѣкъ е въ състояние да даде мѣсто на душата и на духа въ себе си. Това значи, да се роди човѣкъ отново, отъ майка-душа и отъ баща-духъ. Роди ли се отъ душа и отъ духъ, човѣкъ носи въ себе си всички благородни и възвишени мисли и желания, онѣзи мощни сили, чрезъ които да преодолява всички мжнотии и противоречия. Това означава идеята, да се роди човѣкъ отново, отъ духъ и вода.

Размишление.

— Вѣренъ, истиненъ, чистъ и благъ всѣкога бжди!

*

18. Лекция отъ Учителя, държана на
30 януарий, 1927 г. София.

Меки и твърди вещества

— Само свѣтлиятъ пжтъ на мж .
дростѣта води къмъ истината .

Психическо упражнение. Наредени въ кръгъ, единъ до другъ. Допиране на лѣва съ дѣсна ржка съ дланитѣ само, всѣки съ своя съседъ. Дѣсната или лѣва ржка се издига нагоре, дѣсниятъ кракъ се изнася напредъ. Следъ това бавно, съсрѣдоточено клякане на земята и също така бавно издигане. Дѣсниятъ кракъ се поставя на мѣсто. Дветѣ ржце се подаватъ на съседитѣ. Същото упражнение се започва съ лѣвата ржка и съ лѣвия кракъ напредъ: лѣвата ржка се дига нагоре, а лѣвиятъ кракъ—напредъ. Упражнението се прави нѣколко пжти, докато се постигне известна хармония и единство въ движенията. Следъ това дветѣ ржце се изнасятъ напредъ, а после се спускатъ надолу. Когато лѣвитѣ ржце, а после дѣснитѣ се докосватъ съ дланитѣ само, и то лѣвата на единия съ дѣсната на другия, ржката се поставя подъ правъ жгълъ, като че подпира нѣщо.

Съвременнитѣ хора се оплакватъ отъ противодействията на живота, но тѣ трѣбва да знаятъ, че противодействието е неизбѣженъ процесъ, както въ природата, така и въ цѣлкупния животъ. Свѣтътъ е започналъ съ про-

тивоедействие и ще свърши съ противодействие. Когато посадите едно семе въ земята, за да покълне, то трѣбва да преодолѣе твърдата, корава почва. Семето не постига това съ своя нѣженъ връхъ, но съ електричеството, съ онзи импулсъ за животъ, който съществува въ него. Влагата, която се срѣща въ почвата, служи само като проводникъ на електричеството, на жизнената сила въ растението. Следователно, семето пробива почвата и подава своето нѣжно връхче надъ земята чрезъ електрическата енергия въ себе си, чрезъ потика за животъ. Дойдете ли до влагата, до водата въ живота, ще знаете, че тя е носителъ на магнетизъмъ, на мекитѣ сили въ природата. Понѣкога човѣкъ е крайно нервень, възбудень. Това се дължи на голѣмата сухота въ организъма му. За да се освободи отъ тази нервностъ, той трѣбва да внесе въ организъма си малко влага. Отде ще дойде тази влага? Отъ океана. По каквъвъ начинъ? Чрезъ въздушнитѣ течения.

Воздушнитѣ течения въ човѣка не сж нищо друго, освенъ течения на неговата мисль. Тѣзи течения, въ видъ на буря, или на вѣтъръ, раздвигватъ мисльта на човѣка. За да се освободи човѣкъ отъ своята нервностъ, мисльта му трѣбва да работи. Бурята и вѣтърътъ носятъ влага отъ океана. Влагата е мекиятъ елементъ, който прониква въ твърдата почва. Следъ това дохожда електричеството. Като се събератъ заедно, електричеството и магнетизъмътъ започватъ да работятъ върху

та си, въ психическия му животъ се явяватъ редъ набраздявания: недоволство, вкисване, ожесточаване и т. н. Кои вещества вкисватъ? Обикновено органическитѣ вещества се подлагатъ на вкисване, т. е. на ферментиране. Тѣ сж повечето твърди. Следователно, когато въ организъма на човѣка се събератъ твърди, органически вещества повече, отколкото сж нужни, човѣкъ трѣбва по нѣкакъвъ начинъ да ги изхвърли навънъ. Излишѣкътъ ще изхвърли, а ще остави само толкова, колкото му сж нужни. Твърдитѣ вещества въ човѣшкия организъмъ се уподобяватъ на коститѣ, мекитѣ — на мускулитѣ, течнитѣ — на кръвта, а динамичнитѣ сили въ природата представятъ нервната система на човѣка.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате силитѣ на своя организъмъ, да можете разумно да си въздействувате. Сжщевременно трѣбва да познавате езика на клеткитѣ, отъ които сж съставени вашитѣ удове, и да се разговаряте съ тѣхъ. Колкото е по-интелигентенъ и високо развитъ човѣкъ, толкова и клеткитѣ на неговото тѣло сж по-интелигентни. Знайте, че човѣкъ не може произволно да мисли, да чувствува и да постѣпва. Всѣка дисхармония въ мислитѣ, чувствата и постѣпкитѣ му се отразява и върху клеткитѣ, а оттамъ и върху състоянието на цѣлия организъмъ. Човѣкъ трѣбва да се съобразява съ доброто на своя организъмъ. Не мисли ли добро на тѣлото си, и тѣлото не мисли неговото добро. Човѣкъ не трѣбва

да преуморява организъма си, нито да го оставя въ пълно бездействие. Той трѣбва да работи умѣрено, да почива умѣрено и да яде умѣрено. Като се вглежда въ работата на своитѣ клетки, човѣкъ вижда, че между тѣхъ има химици, учени, професори, които правятъ свои опити, извършватъ редъ сложни реакции, каквито човѣкъ въ своитѣ лаборатории не може да направи. Следъ всичко това човѣкъ мисли, че познава своя организъмъ, или организъма на по-низкостоещитѣ отъ него.

Съвременнитѣ учени говорятъ за живота, за устройството на растенията, на животнитѣ, на човѣка, но не познаватъ ония тънки процеси, които се извършватъ въ клеткитѣ на животѣ сѣщества. Тѣ не познаватъ състоянието нито на клеткитѣ, нито на цѣлото сѣщество. Тѣ изучаватъ растението, но не знаятъ, какъвъ е неговиятъ интименъ животъ. Дали растението се радва или скърби, това не имъ е известно. И растението има два различни живота, както и човѣкъ: животътъ на коренитѣ е адътъ на растението, а този въ стѣблото и клонетѣ — неговиятъ рай. Въ всички живи сѣщества адътъ и раятъ вървятъ паралелно. Въ човѣшкия мозъкъ адътъ е въ задната частъ на главата, а раятъ — въ предната и горна частъ. Ако даде надмощие на задната частъ на мозъка си, човѣкъ влиза въ ада на своя животъ, вследствие на което започва да става разсѣянъ и губи паметта си. Тази разсѣяностъ влияе върху умственитѣ му способности. Този чо-

вѣкъ не може да учи, вследствие на което умственитѣ му способности постепенно отслабватъ.

Когато мозъкътъ поглъща всички енергии, човѣкъ става грубъ въ чувствата си. За да не отнеме възможността си да развива и мозъка, и сърдцето си, човѣкъ трѣбва правилно да разпредѣля енергиитѣ на своя организъмъ. Добриятъ господарь разпредѣля богатата си еднакво на всички слуги. Следователно, разумниятъ човѣкъ разпредѣля еднакво енергиитѣ си между всички удове. На всѣка клетка той изпраща толкова енергия, колкото ѝ е нужна. Нѣкои разбиратъ криво предназначението на стомаха и казватъ, че търбухътъ трѣбва да се унищожи. Не, стомахътъ има свое велико предназначение. Безъ стомахъ физическиятъ животъ е невъзможенъ. Стомахътъ и търбухътъ сж две различни нѣща. Търбухътъ подразбира ненаситнитѣ човѣшки желанія. Щомъ дойде до такива желанія, човѣкъ трѣбва да се самовъзпитава, но по никой начинъ да не изнасилва своя стомахъ.

Като е дошълъ на земята, човѣкъ носи съ себе си всички условия и възможности да бжде щастливъ. Въпрѣки това, той казва, че е нещастенъ. Защо е нещастенъ? Защото не живѣе правилно. Той е нарушилъ хармонията на своя организъмъ, нарушилъ е законитѣ, които го управляватъ, и търси причинитѣ за своето щастие и нещастие вънъ отъ себе си. Срѣщатъ младъ момъкъ, студентъ, който се оплаква,

че не могълъ да издържи изпититѣ си. Защо не могълъ да ги издържи? Защото билъ разсѣянъ, не могълъ лесно да запомня. За да се справи съ своята разсѣяностъ, човѣкъ трѣбва да прави усилия, да концентрира мисълта си. Окултната наука дава редъ методи за концентриране на човѣшката мисълъ, за усилване на паметта. Въ природата сѣществуватъ известни течения, които събуждатъ съответни сили и способности въ човѣка. Свърже ли се съ нѣкое отъ тия течения, човѣкъ ще развие въ себе си съответни мозъчни енергии. Обаче, знание се иска за това. Не знае ли съ кои сили да се свърже, човѣкъ може да си причини голѣми пакости и нещастия. За тази целъ той трѣбва да се свърже съ разумния свѣтъ, отдето могатъ да дойдатъ разумни сѣщества да му помагатъ. За да направи тази съзнателна връзка, човѣкъ трѣбва да бжде искренъ въ себе си, да има непреодолимъ стремежъ къмъ знанието.

Мнозина не успѣватъ въ живота си, защото чакатъ всичко да имъ се даде наготово. Тѣ разчитатъ на благоволенieto на Бога, да погледне къмъ тѣхъ благосклонно. Богъ е показалъ своето благоволение, своята благосклонностъ къмъ човѣка още съ създаването му. Той е създалъ човѣка, направилъ го е малтъкъ козмосъ, съ милиарди живи, интелигентни души, които работятъ за неговото подигане. Човѣкъ трѣбва да гледа на тия живи, разумни сѣщества, дошли да работятъ въ неговата

държава съ свещенъ трепетъ. Като не разбира това, човѣкъ казва: Отъ мене нищо нѣма да излѣзе, нищо не ме очаква, освенъ черната земя. Това е неразбиране на живота, неразбиране на самия човѣкъ, на силитѣ и способноститѣ, които се криятъ въ него. Дарбитѣ и способноститѣ се криятъ въ клеткитѣ на човѣка; тѣ не сж вънъ отъ него. Отнасяте ли се добре съ клеткитѣ си, съ своя организъмъ, дарбитѣ ви ще се проявятъ, но за това се изисква време. Всички науки, всички добродетели се криятъ въ клеткитѣ на човѣка, защото сж свързани съ разумни сили, съ разумни сжщества. Когато искатъ да говорятъ за любовта, разумнитѣ сжщества отправятъ своитѣ енергии къмъ сърдцето на човѣка, подъ лъжичката или къмъ горната частъ на мозъка му. Това сж три вида чувства. Въ сърдцето се явяватъ единъ родъ чувства, подъ лъжичката — другъ родъ, а въ горната частъ на мозъка — трети видъ чувства. Въ горната частъ се намира центъра „любовъ къмъ Бога“ — най-високото чувство въ човѣка. За да се увѣрите въ истинността на тия думи, вие можете да направите опитъ, но съ условие да гледате на клеткитѣ като на разумни сжщества. Мисли ли човѣкъ, че никаква разумностъ не сжществува вжтре и вънъ отъ него, той ще изгуби пластичността си, топлината на своето сърдце, свѣтлината на своя умъ и ще се втвърди, ще се превърне въ суха костъ.

Днесъ всички хора се нуждаятъ отъ по-

ложителна философия, която да приложатъ въ живота си и отъ която да се ползватъ. Тази философия почива на опити. Тя не е отвлѣчена, но реална. Запримѣръ, кой не знае, че успѣхътъ му се дължи на усилията, които е направилъ, за да постигне известенъ идеалъ? Или кой не знае, че успѣхътъ му е толкова по-голѣмъ, колкото е по-голѣма и любовта, съ която преследва своя идеалъ? Кой не е опиталъ, че, когато работи изключително за себе си, има по-малки резултати отъ тия, когато работи за цѣлото? Като работи за себе си, за своята слава, човѣкъ не може да разчита на помощта на разумнитѣ същества. Обаче, когато работи за Великото, за Цѣлото, той се ползува отъ помощта на разумнитѣ същества. Славата на човѣка седи въ самия него, а не вънъ нѣкъде. Човѣкъ не може да разчита на славата на хората, ако нѣма въ себе си сили и способности, съ които да заслужи тази слава.

Като знаете това, работете, учете, пишете, свирете не за себе си, не за човѣшка слава, но за славата на Онзи, Който ви е далъ условия да се проявите. Не работите ли съ това съзнание, вие всичко ще изгубите. Достатъчно е Богъ да ви хване съ единъ прѣстъ само, за да се разклатятъ основитѣ на вашия животъ. Казано е въ Писанието: „Не противи се на злото!“ Сега можемъ да кажемъ: Не противи се на Онзи, Който те е създалъ! Не е въпросъ човѣкъ да се бори съ злото, съ

своето низшо, животинско естество да го обуздава. Ако се бори съ него, той ще изгуби силитѣ си. Човѣкъ не трѣбва да предизвиква злото въ себе си. Оставете злото да расте свободно. Като израсте, то само по себе си ще изчезне. Злото е трънъ въ живота. Какво правите съ трънетѣ? Корените ли ги? Вие оставяте и тръна да расте, както и другитѣ цвѣтя и растения въ природата. Като израсте, трънътъ ще се развие и следъ време ще увѣхне. Понѣкога и трънетѣ сж потрѣбни.

Какво ще кажете за противоречията и мѣнотитѣ въ живота? Тѣ не сж ли подобни на трънетѣ? И стари, и млади негодуватъ противъ мѣнотитѣ и противоречията, но въпрѣки това безъ тѣхъ не може. Всѣко противоречие съдържа нѣкаква възможность. Следователно, колкото повече противоречия има човѣкъ, толкова по-голѣми сж и неговитѣ възможности. Колкото по-малко противоречия има, толкова и възможноститѣ му сж по-малки. Великитѣ хора сж минали и минаватъ презъ голѣми противоречия. Като разбиратъ закона на противоречията, тѣ черпятъ сила отъ тѣхъ. Христосъ е миналъ презъ най-голѣмитѣ противоречия. Това не значи, че великитѣ хора сж живѣли изключително въ страдания. Великитѣ хора сж имали такива голѣми радости, каквито обикновенитѣ хора не познаватъ. Обаче, великитѣ хора разбиратъ смисъла и значението на противоречията. Въ тѣхъ тѣ намиратъ новъ пжтъ, новъ методъ, нови възмож-

ности за постижения. Ако не гледаге на противоречията така, вие ще се намърите въ едно противоположно течение на живота, което ще ви завлече.

Представете си, че сте ученикъ въ гимназията. Единъ отъ предметитѣ—математика, за примѣръ, не ви върви добре. Като дойде часътъ по този предметъ, вие се чудите, какво да направите, да прекарате по-лесно. Дохожда ви на ума да напишете формулитѣ на ржката си, че като ви дигне учителятъ на урокъ, да погледнете написанитѣ формули и да си послужите съ тѣхъ. Обаче, учителятъ забелязва това и ви праща на мѣстото, като ви пише слаба бележка. Трѣбва ли да се сърдите на учителя си? Трѣбва ли да се сърдите на сждбата си, че сте несретникъ? Добриятъ ученикъ ще съзнае погрѣшката си и ще отиде при своя учителъ да се извини. Той нѣма нито да се оправдава, нито да се осжда, но ще признае погрѣшката си. Ще изнесе факта, както е, и ще обещае, че ще учи повече, ще изправи погрѣшката си. Учителятъ ще остане доволенъ отъ своя ученикъ, ще му покаже, че цени неговата доблестъ. Погрѣшката на ученика ще стане причина да се създадатъ близки, приятелски отношения между него и учителя му. За предпочитане е ученикътъ да признае погрѣшката си, отколкото да излъже и себе си, и учителя си.

Провидението се отличава съ следната чърта: То надниква тамъ, дето има слабости и погрѣшки. То надниква въ скрити мѣста

и, като види нѣкаква погрѣшка, веднага си заминава. Така постѣпва и разумниятъ учитель. Той надниква въ ржката на ученика, вижда написанитѣ формули и ги преписва. Той иска да знае, защо единъ ученикъ е написалъ едни формули на ржката си, а другъ — други формули. По този начинъ той открива, защо единъ ученикъ се спѣва отъ едни задачи, а другъ — отъ други задачи. Разумниятъ учитель не наказва, не сѣди ученицитѣ си за погрѣшкитѣ имъ, но той ги разглежда като задачи, отъ които самъ се учи.

Като ученици на окултна школа, на школата на великия животъ, вие трѣбва да решавате задачитѣ си добре, както решавате въ училището задачи, съ едно, две, три и повече неизвестни. Представете си, че ви дадатъ следната задача: отъ една ябълка да познаете, какво е било дървото на височина, на възраст, на видъ и т. н. Следъ това, отъ една круша да познаете, какво е било дървото. И най-после, отъ единъ човѣшки черепъ да узнаете, какъвъ е билъ човѣкътъ: неговото лице, неговитѣ очи, уши, носъ, уста, ръстъ. Това е една сложна задача съ три неизвестни. Отъ задната частъ на черепа можете да познаете, дали очитѣ на човѣка сж били сини или черни. Ако сж били черни, задната частъ на черепа въ известна областъ е тънка; ако сж били сини, сжщата частъ на черепа е подебела. Ако очитѣ на човѣка сж черни, косата и брадата му сжщо сж черни. Ако костъта на

предната частъ на черепа, специално на челото, е тънка, това показва, че този човѣкъ е билъ уменъ, работилъ е умствено. Ако костъта на челото е дебела, този човѣкъ не е работилъ умствено. Не само това, но чрезъ тънки наблюдения може да се опредѣли, въ каква областъ на науката или изкуството е работилъ този човѣкъ, като физикъ, химикъ, астрономъ, математикъ, философъ, музикантъ и т. н. Ако би посветилъ десетина години за изучаване на човѣшкия черепъ, човѣкъ би се домогналъ до изкуството да чете по черепа като по книга.

Като изучавате черепа на човѣка, ще забележите, че всѣка планета е турила свой отпечаткъ върху известна областъ. Запримѣръ, влиянието на Марса се отпечатало въ областъта задъ ушитѣ. Въ марсиянцитѣ тази областъ на черепа е силно развита. Марсъ се отразилъ и върху формата на лицето, направилъ го е квадратно, а сжщо и върху цвѣта на кожата. Червениятъ цвѣтъ е марсовъ. Ако този цвѣтъ вземе голѣмо надмощие въ човѣка, чувствата му огрубяватъ. Той е готовъ за нищо и никакво да убие човѣкъ. За да се развива човѣкъ правилно, всички цвѣтове на спектъра, като материи, трѣбва да бждатъ еднакво застѣпени въ него. Ако цвѣтътъ на червената материя преобладава, човѣкъ е силно воинственъ и лесно се възбужда. Този човѣкъ се намира подъ влиянието на Марса, не само като планета, която виждаме, но и като марсови сили и енергии, които не виждаме. Значи, има

единъ видимъ и единъ невидимъ Марсъ. По-нѣкога невидимитѣ нѣща сж по-опасни отъ видимитѣ, но сжщевременно сж и по-добри.

Сега, да се върнемъ къмъ сжществената мисълъ. Вие трѣбва да съзнавате, че всѣки човѣкъ представя общество, съставено отъ разумни души, които иматъ нѣщо общо съ него. Следователно, като ставате отъ сънъ, първата ви работа е да накарате тия разумни, малки сжщества да мислятъ, да влѣзатъ въ хармония съ васъ. Дали тѣ ще влѣзатъ въ хармония съ васъ, или вие съ тѣхъ, не е важно. Отъ васъ се изисква да възстановите хармонията на цѣлия си организъмъ. Това се постига чрезъ молитва, чрезъ концентрация, чрезъ работа. Молитвата е велико състояние на душата, чрезъ което човѣкъ влиза въ съзнателна, разумна връзка съ сжщества, които сж завършили своето развитие. Да се моли човѣкъ, това значи, да влѣзе въ връзка съ Великия, Който ще му разказва за живота на другитѣ свѣтове, за великитѣ души въ невидимия свѣтъ, за любовта между тѣхъ. Какво по-голѣмо благо отъ това може да очаква човѣкъ?

Днесъ и религиозни, и свѣтски хора се оплакватъ отъ живота си, отъ своитѣ неуспѣхи. Защо не могатъ да успѣватъ? Защото всѣки живѣе само за себе си и мисли, че самъ може да отиде при Господа, при свѣтлитѣ сжщества. Казано е, обаче, въ Писанието, че никой не живѣе за себе си. Човѣкъ е колективно сжщество и колективно ще се яви при

Господа. Христосъ казва на самарянката: „Иди да извикашъ мъжа си!“ — Нѣмамъ мъжъ, отговаря жената. — Право казвашъ. Петъ мъже си водила, но и този, когото сега имашъ, и той не ти е мъжъ. Какво представя мъжътъ? Мъжътъ е разумното начало въ свѣта. Значи, тази жена нѣма онази разумностъ въ себе си, съ която може да следва правия пътъ на живота. Когато казвамъ, че човѣкъ ще се яви предъ Бога колективно, имамъ предъ видъ всичко онова, което още отначало е вложено въ него, и което не гние, не се разлага.

Човѣкъ е царь на себе си. Каквото пожелае, може да го има. По какъвто въпросъ се интересува, може да получи сведения. Той има въ своя организъмъ различни клетки — химици, физици, астрономи, философи, музиканти и др. Щомъ се запита по известенъ въпросъ, тѣ веднага ще му отговорятъ. Като изслуша тѣхното научно мнение, и той ще даде своето. Ако мненията имъ се съгласяватъ, човѣкъ изпитва голѣма радостъ и хармония въ себе си. Никой не е въ състояние да отнеме радостъта на човѣка. Да се опита нѣкой да отнеме радостъта му, това е толкова възможно, колкото е възможно на човѣка да размъти водата на океана. Всѣки може да размъти водата на блатото, но до днесъ не се е намѣрилъ човѣкъ, който може да размъти водата на океана. Който мисли право, съ широчина, дълбочина и просторъ, каквато е водата на океана, никой не е въ състояние да размъти не-

говата мисъл. Правата мисъл води къмъ положителна основа на живота. Нѣмате ли права мисълъ, ще се блѣскате съ години, докато единъ день изработите тази мисълъ въ себе си. Ще се блѣскате, ще се мжчите, ще се трудите, но ако не сте разумни, нищо нѣма да постигнете. Разумность, дълбоко разбиране на живота е нужно за човѣка.

Сега, като задача, 20 деня правете следното упражнение. Като ставате сутринъ, мислете върху това, че сте душа, съставена отъ милиарди интелигентни, разумни същества, които работятъ за вашето подигане. Извиквайте тия същества и съзнателно се свързвайте съ тѣхъ. Като мислите за тѣхъ, вие ще можете да работите успѣшно. Мислете за тѣхъ безъ никакво съмнение, безъ никакво колебание. Човѣкъ е създаденъ отъ две вещества: твърдо — прѣстъ и меко — духъ, дихание. Богъ казва: „Да направимъ човѣка по образъ и подобие свое“. Той взе прѣстъ, размекна я, направи тѣсто, отъ което извая човѣка—неговата форма. Следъ това вдѣхна живо дихание, което одухотвори всички клетки, направи ги живи, разумни същества. Къмъ тѣзи разумни същества отправете мисълта си, да се свържете съ тѣхъ. Като мислите върху разумнитѣ клетки въ себе си, вие ще дойдете до въпроса за вашето създаване. Докато Богъ не бѣше вдѣхналъ дихание въ човѣка, той бѣше мъртавъ. Щомъ вдѣхна въ него, той стана жива душа. Божието дихание представя Божественото на-

чало въ човѣка, което внася миръ и радостъ. Нѣма ли този миръ и тази радостъ въ себе си, човѣкъ е мъртавъ. Наистина, срѣщате хора, които учатъ, работятъ, движатъ се, но нѣматъ никаква радостъ въ себе си. Ние наричаме тия хора мъртви. Пробуди ли се Божественото въ тѣхъ, внесе ли радостъ въ души тѣ имъ, тѣ оживяватъ и възкръсватъ. Божественото начало представя мекия, тихъ гласъ на Бога, Който съживява и възкръсва, Който стопля замръзналия и го прави годенъ за работа и за животъ. Който веднѣжъ само е чулъ този гласъ, той никога не може да го забрави.

Като знаете това, стремете се къмъ онази мекота, която съживява и стопля. Добродетелта е плодъ на Божествената мекота. Добродетелта може да се реализира въ живота. Всѣки може да прояви доброто въ себе си, да види неговитѣ плодове. Първо човѣкъ трѣбва да приложи доброто къмъ себе си, къмъ разумното общество отъ сжщества, дошли съ неговата душа заедно, да ѝ помагатъ, да работятъ за нея. Като бжде добъръ къмъ себе си, човѣкъ ще бжде добъръ и къмъ ближнитѣ си. Колкото по-добре и съ обичъ се отнася човѣкъ къмъ тия малки сжщества, въ себе си — клеткитѣ на своя организъмъ, толкова по-голѣма хармония ще сжществува между него и тѣхъ. Хармоничниятъ животъ пъкъ създава условия на човѣка за правилно растене и развитие. Само при хармонично състояние на силитѣ въ своя организъмъ, човѣкъ мо-

же да прояви дарбитѣ и способнитѣ си. Безъ вътрешна хармония, каквито усилия да прави човѣкъ, всичко остава безъ резултатъ. Ако имате нѣкакви резултати, тѣ ще бждатъ микроскопически.

Следователно, искате ли да се развивате правилно, да трансформирате отрицателнитѣ сили въ положителни, мислете по 5—10 минути на день за вашитѣ клетки. за службата, която тѣ извършватъ. По този начинъ вие ще разсѣйвате тжгата си, ще превръщате неблагоприятнитѣ условия на живота си въ благоприятни.

— Само свѣтлиятъ път на мъдростта води къмъ истината.

*

19. Лекция отъ Учителя, държана на
6 февруарий, 1927 г. София.

Съдържание

	стр.
1. Посока на растене	3
2. Облагородяване на сърдцето . .	19
3. Внушение	29
4. Любовъ и вѣра	41
5. Раннитѣ лжчи	59
6. Пжть къмъ свобода	72
7. Придобиване на търпение . . .	82
8. Погледъ и движение	90
9. Освобождение	97
10. Различаване	114
11. Пулсъ	121
12. Малкитѣ мжчноти	132
13. Благоприятниятъ часъ	140
14. Животъ, сила, интелигентность .	153
15. Малката мисия	167
16. Представа за тритѣ свѣта . . .	179
17. Справяне съ мжчнотиитѣ . . .	184
18. Неизвестни величини	202
19. Меки и твърди вещества . . .	218